

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ
ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ
തൈത്തിരീയ സംഹിതാ
ഷഷ്ഠം കാന്ധം

Note: Please refer to the book, TS Kandam 1 for notes and conventions used in this Compilation.

Table of Contents

6 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം ഷഷ്ഠം കാന്ധം.....	3
6.1 ഷഷ്ടകാന്ധേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	3
6.2 ഷഷ്ടകാന്ധേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	40
6.3 ഷഷ്ടകാന്ധേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	70
6.4 ഷഷ്ടകാന്ധേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	101
6.5 ഷഷ്ടകാന്ധേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	126
6.6 ഷഷ്ട കാന്ധേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	148

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം ഷഷ്ഠം കാണ്ഡം

6.1 ഷഷ്ടകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.1.1.1

പ്രാചീനവൗശം കരോതി ദേവമനുഷ്യാ ദിശോ വൃദജന്ത
പ്രാചീം ദേവാ ദക്ഷിണാ പിതരഃ പ്രതീചീം മനുഷ്യാ
ഉദീചീൗ രൂദ്രാ യത് പ്രാചീനവൗശം കരോതി ദേവലോകമേവ
തദ്-യജമാന ഉപാവർത്തതേ പരി ശ്രയത്യന്തർഹിതോ
ഹി ദേവലോകോ മനുഷ്യലോകാ-ന്നാസ്മാലോകാഥ്
സ്വേതവൃഥിവേത്യാഹുഃ കോ ഹി തദ്-വേദ യദ്-യമുഷിൻ
ലോകേസ്മി വാ ന വേതി ദിക്ഷാതീ കാശാൻ കരോ - [] 1

6.1.1.2

-ത്യുദയോർ ലോകയോരഭിജിന്തേ കേശശ്ശശ്രു വപതേ
നഖാനി നി കൃന്തതേ മൃതാ വാ ഏഷാ ത്വഗമേധ്യാ യത്
കേശശ്ശശ്രു മൃതാമേവ ത്വചമേധ്യാമപഹത്യ യജ്ഞിയോ
ഭൂത്വാ മേധമുപൈത്യങ്ഗിരസഃ സുവർഗം ലോകം

യന്തോഽഹ്നു ദീക്ഷാതപസീ പ്രാവേശയന്നഹ്നു സ്താതി
സാക്ഷാദേവ ദീക്ഷാതപസീ അർവ രുന്ധേ തീർത്ഥേ സ്താതി
തീർത്ഥേ ഹി തേ താം പ്രാവേശയൻ തീർത്ഥേ സ്താതി- [] 2

6.1.1.3

തീർത്ഥമേവ സമാനാനാം ദവത്യപോഽശ്നാത്യന്തരത ഏവ
മേധ്യോ ദവതി വാസസാ ദീക്ഷയതി സൗമ്യം വൈ ക്ഷൗമം
ദേവതയാ സോമമേഷ ദേവതാമുപൈതി യോ ദീക്ഷതേ
സോമസ്യ തനുരസി തനുവം മേ പാഹീത്യാഹ സ്വാമേവ
ദേവതാമുപൈത്യഥോ ആശിഷമേവൈതാമാ ശാസ്തേ
ഽഗ്നേസ്തൃഷാധാനം വായോർവാതപാനം പിത്യുണാം
നീവിരോഷധീനാം പ്രഘാത- [] 3

6.1.1.4

ആദിത്യാനാം പ്രാചീനതാനോ വിശേഷാം ദേവാനാമോതൂർ
നക്ഷത്രാണാ-മതീകാശാസ്തദാ ഏതഥ് സർവ ദേവത്യം യദ്-
വാസോ യദ്-വാസസാ ദീക്ഷയതി സർവാദിരേവൈനം
ദേവതാദിർ ദീക്ഷയതി ബഹിഃ പ്രാണോ വൈ മനുഷ്യ-
സ്തസ്യാശനം പ്രാണോഽശ്നാതി സപ്രാണ ഏവ ദീക്ഷത
ആശിതോ ദവതി യാവാനേവാസ്യ പ്രാണസ്തേന സഹ
മേധമുപൈതി ഘൃതം ദേവാനാം മസ്തു പിത്യുണാം നിഷ്ഠകാം

മനുഷ്യാണാം തദാ- [] 4

6.1.1.5

ഏതഥ് സർവദേവത്വം യന്നവനീതം യന്നവനീതേനാഭ്യക്തേ
 സർവാ ഏവ ദേവതാഃ പ്രീണാതി പ്രച്യുതോ വാ
 ഏഷോഽസ്മാലോകാദഗതോ ദേവലോകം യോ ദീക്ഷിതോ
 ഽന്തരേവ നവനീതം തസ്മാ-നവനീതേനാഭ്യക്തേ ഽസ്മലോമം
 യജുഷാ വ്യാവൃത്തയാ ഇന്ദ്രോ വൃത്രമഹൻ തസ്യ കനീനികാ
 പരാഽപതത് തദാഞ്ജനമദവദ്യദാക്തേ ചക്ഷുരേവ ദ്രോതുവ്യസ്യ
 വൃക്തേ ദക്ഷിണം പൂർവമാഽക്തേ - [] 5

6.1.1.6

സവ്യച് ഹി പൂർവം മനുഷ്യാ ആഞ്ജതേ ന നി ധാവതേ
 നീവ ഹി മനുഷ്യാ ധാവന്തേ പഞ്ച കൃത്വ ആഽക്തേ
 പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ പാക്തോ യജേണാ യജ്ഞമേവാവ
 രുന്ധേ പരിമിതമാക്തേ ഽപരിമിതച് ഹി മനുഷ്യാ ആഞ്ജതേ
 സതൃലയാഽഽക്തേ ഽപതൃലയാ ഹി മനുഷ്യാ ആഞ്ജതേ
 വ്യാവൃത്തേ യദപതൃലയാഞ്ജീത വജ്ര ഇവ സ്യാഥ്
 സതൃലയാഽഽക്തേ മിത്രത്വായേ- [] 6

6.1.1.7

—ഘ്രോ വൃത്രമഹൻമസോഽ(1)പോഽ(1)ഭൃമ്രിയത താസാം
യന്മേധ്യം യജ്ഞിയച്ഛസദേവമാസീത് തദപോദക്രാമത് തേ
ദർഭാ അഭവൻ യദുർഭപുഞ്ജീലൈഃ പവയതി യാ ഏവ മേധ്യം
യജ്ഞിയാഃ സദേവാ ആപസ്മാദിരേവൈനം പവയതി ദ്വാദ്യാം
പവയത്യഹോരാത്രാദ്യാമേവൈനം പവയതി ത്രിഭിഃ പവയതി
ത്രയ ഇമേ ലോകാ ഏദിരേവൈനം ലോകൈഃ പവയതി
പഞ്ചഭിഃ— [] 7

6.1.1.8

പവയതി പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ പാക്തോ യജ്ഞോ
യജ്ഞായൈവൈനം പവയതി ഷഡ്ഭിഃ പവയതി ഷഡ്വാ
ഋതവ് ഋതുഭിരേവൈനം പവയതി സപ്തഭിഃ പവയതി സപ്ത
ഋണാച്ഛി ഋണോഭിരേവൈനം പവയതി നവഭിഃ പവയതി
നവ വൈ പുരുഷേ പ്രാണാഃ സപ്രാണമേവൈനം
പവയത്യേകവിച്ഛതത്യാ പവയതി ദശ ഹസ്ത്യാ അങ്ഗുലയോ
ദശ പദ്യാ ആത്മൈകവിച്ഛതോ യാവാനേവ
പുരുഷസ്തഥപരിവർഗം — [] 8

6.1.1.9

പവയതി ചിത്പതിസ്താ പുനാതിത്യാഹ മനോ വൈ
 ചിത്പതിർമനസൈവൈനം പവയതി വാക്പതിസ്താ
 പുനാതിത്യാഹ വാചൈവൈനം പവയതി ദേവസ്താ സവിതാ
 പുനാതിത്യാഹ സവിത്യുപസ്യുത ഏവൈനം പവയതി
 തസ്യ തേ പവിത്രപതേ പവിത്രേണ യസ്മൈ കം പുനേ
 തച്ഛ്വേയമിത്യാഹാഽഽശിഷമേവൈതാമാ ശാസ്മേ । 9
 (അതീകാശാൻ കരോത്യ - വേശയൻ തിർത്ഥ സ്താതി -
 പ്രഘാതോ - മനുഷ്യാണാം തദാ - ആട്കതേ - മിത്രത്വായ്
 - പഞ്ചഭി - രപരിവർഗ - മഷ്ടാചത്വാരീശ്ശ്വ) (A1)

6.1.2.1

യാവന്തോ വൈ ദേവാ യജ്ഞായാപുനത ത ഏവാദവൻ യ
 ഏവം വിദാൻ യജ്ഞായ പുനീതേ ദവത്യേവ ബഹിഃ
 പവയിത്യാഽന്തഃ പ്ര പാദയതി മനുഷ്യലോക ഏവൈനം
 പവയിത്യാ പുതം ദേവലോകം പ്രണയത്യദീക്ഷിത
 ഏകയാഽഹുത്യേത്യാഹുഃ സ്രുവേണ ചതസ്രോ ജുഹോതി
 ദീക്ഷിതത്വായ സ്രുചാ പഞ്ചമീം പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ
 പാക്തോ യജ്ഞോ യജ്ഞേവാവ രുന്ധ ആകുന്തേ
 പ്രയുജേഗ്നയേ- [] 10

6.1.2.2

സ്വാഹേ॑ത്യാഹാ॑ഃകൃ॒ത്യാ ഹി॑ പു॒രു॒ഷോ യ॑ജ്ഞമ॒ദി
പ്ര॒യുക്തേ॑ യ॒ജേയേ॑തി॒ മേ॒ധായൈ॑ മ॒നസേ॑ഗ॒ന്ധേ
സ്വാഹേ॑ത്യാഹ॒ മേ॒ധയാ॑ ഹി॒ മ॒നസാ॑ പു॒രു॒ഷോ യ॑ജ്ഞ-
മ॒ദിഗച്ഛ॑തി॒ സ॒രസ്വ॑ത്യെ॒ പൃ॒ഷ്ണേ॑ഗ॒ന്ധേ സ്വാഹേ॑ത്യാഹ
വാ॒ഗൈ സ॒രസ്വ॑തീ॒ പൃ॒ഥി॒വീ പൃ॒ഷാ വാ॑ചൈ॒വ പൃ॒ഥി॒വ്യാ
യ॑ജ്ഞം പ്ര॒യുക്ത॑ ആപോ॒ ദേ॒വീർ ബൃ॑ഹ॒തീർ വി॒ശ്വാശ॑മ॒ഭുവ
ഇ॒ത്യാഹ॑ യാ വൈ വർഷ॒യാസ്താ- [] 11

6.1.2.3

ആപോ॒ ദേ॒വീർ ബൃ॑ഹ॒തീർ വി॒ശ്വാശ॑മ॒ഭുവോ യ॑ദേ॒തദ്-യ॑ജു॒ർന
ബ്രൂ॒യാദ്-ദി॒വ്യാ ആ॑പോ॒ഽശാ॑ന്താ ഇ॒മം ലോ॑ക॒മാ ഗച്ഛേ॑യു॒രാപോ॑
ദേ॒വീർ ബൃ॑ഹ॒തീർ വി॒ശ്വാശ॑മ॒ഭുവ ഇ॒ത്യാഹാ॑സ്താ ഏ॒വൈനാ॑
ലോ॒കായ॑ ശ॒മയ॑തി॒ തസ്മാ॑ച്ഛാ॒ന്താ ഇ॒മം ലോ॑ക॒മാ ഗച്ഛ॑ന്തി
ദ്യാ॒വാപൃ॑ഥി॒വീ ഇ॒ത്യാഹ॑ ദ്യാ॒വാപൃ॑ഥി॒വ്യോർഹി॑ യ॒ജ്ഞ
ഉ॒ർവ॑ന്ത॒രിക്ഷ॑-മി॒ത്യാഹാ॑ന്ത॒രിക്ഷേ॑ ഹി॒ യജ്ഞാ॑
ബൃ॒ഹ॒സ്സ॒തീർനോ॑ ഹ॒വിഷാ॑ വൃ॒ധാ॒തി- [] 12

6.1.2.4

-ത്യാഹ॑ ബ്ര॒ഹ്മ വൈ॑ ദേ॒വാനാ॑ം ബൃ॒ഹ॒സ്സ॒തീർ ബ്ര॒ഹ്മണൈ॑-
വാ॒സൈ യ॑ജ്ഞമ॒വ രൂ॑ന്ധേ॒ യദ്-ബ്രൂ॒യാദ്-വി॑ധേ॒രിതി॑

യജ്ഞസ്ഥാണുമുച്ഛേദ്-വൃധാതിത്യാഹ യജ്ഞസ്ഥാണുമേവ
 പരി വൃണക്തി പ്രജാപതിർ യജ്ഞമസൃജത സോഽസ്മാമ്
 സൃഷ്ടഃ പരാഞ്ചൈമ് സ പ്ര യജുരവ്വീനാത് പ്ര സാമ
 തമൃഗുദയച്ഛേദ്-യദൃഗുദയച്ഛേത് തദാദ്-ഗ്രഹണസ്യേദ്-
 ഗ്രഹണത്വമുചാ- [] 13

6.1.2.5

ജുഹോതി യജ്ഞസ്യോദ്യത്യാ അനുഷ്ടുപ്-ചരന്സാ-
 മുദയച്ഛേദിത്യാ-ഹുസ്തസ്മാദനുഷ്ടുഭാ ജുഹോതി
 യജ്ഞസ്യോദ്യത്യൈ ദ്വാദശ വാമ്സബന്ധാനുദയച്ഛേ-
 നിത്യാഹു-സ്തസ്മാദ്- ദ്വാദശഭിർ വാമ്സബന്ധവിഭോ
 ദീക്ഷയന്തി സാ വാ ഏഷർഗനുഷ്ടുഗ്-വാഗനുഷ്ടുഗ്-
 യദേതയർചാ ദീക്ഷയതി വാചൈവൈനഃ സർവയാ
 ദീക്ഷയതി വിശ്വേ ദേവസ്യ നേതുരിത്യാഹ
 സാവിത്രിയേതേന മർതോ വൃണീത സഖ്യ- [] 14

6.1.2.6

-മിത്യാഹ പിതൃദേവത്യേതേന വിശ്വേ രായ ഇഷുധ്യ-
 സീത്യാഹ വൈശ്വദേവ്യേതേന ദൃഗ്നം വൃണീത പുഷ്യസ
 ഇത്യാഹ പൗഷ്യേതേന സാ വാ ഏഷർഖ്സർവദേവത്യാ
 യദേതയർചാ ദീക്ഷയതി സർവാഭിരേവൈനം ദേവതാഭിർ

ദീക്ഷയതി സപ്താക്ഷരം പ്രഥമം പദമഷ്ടാക്ഷരാണി ത്രീണി
 യാനി ത്രീണി താന്യഷ്ടാവുപ യന്തി യാനി ചതാരി
 താന്യഷ്ടൗ യദഷ്ടാക്ഷരാ തേന- [] 15

6.1.2.7

ഗായത്രീ യദേകാദശാക്ഷരാ തേന ത്രിഷ്ടുഗ്യദ് ദ്വാദശാക്ഷരാ
 തേന ജഗതീ സാ വാ ഏഷർഖ്സർവാണി ഛന്ദാഽസി
 യദേതയർചാ ദീക്ഷയതി സർവ്വേദിരേവൈനം ഛന്ദോദിർ -
 ദീക്ഷയതി സപ്താക്ഷരം പ്രഥമം പദം സപ്തപദാ ശക്വരീ
 പശവഃ ശക്വരീ പശുനേവാവ രുന്ധ ഏകസ്താദക്ഷരാദനാപ്തം
 പ്രഥമം പദം തസ്മാദ്-യദ്-വാചോഽനാപ്തം തന്മനുഷ്യാ ഉപ
 ജീവന്തി പൂർണയാ ജുഹോതി () പൂർണ ഇവ ഹി
 പ്രജാപതിഃ പ്രജാപതേരാപ്തേ ന്യൂനയാ ജുഹോതി
 ന്യൂനാദ്ധി പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത പ്രജാനാഽ
 സൃഷ്ടേ | 16 (അഗ്നയേ - താ - വൃധാത്യാ - ചാ -
 സഖ്യം - തേന - ജുഹോതി - പഞ്ചദശ ച) (A2)

6.1.3.1

ഋഗ് സാമേ വൈ ദേവേഭ്യോ യജ്ഞായാഽതിഷ്ഠമാനേ കൃഷ്ണോ
 രൂപം കൃതാഽപക്വതിഷ്ഠതാം തേഽമന്യന്ത യം വാ ഇമേ

ഉപാവർത്ഥ്സ്യതഃ സ ഇദം ദവിഷ്യതീതി തേ ഉപാമന്ത്രയന്ത
തേ അഹോരാത്രയോർ-മഹിമാന-മപനിധായ

ദേവാനുപാവർത്തേതാമേഷ വാ ഋചോ വർണോ യച്ഛുക്തം
കൃഷ്ണാജിനസ്യേഷ സാമോ യത് കൃഷ്ണമൃഗ്സാമയോഃ

ശിപ്ലേ സ്ഥ ഇത്യാഹർവ്സാമേ ഏവാവ രുന്ധ ഏഷ- [] 17

6.1.3.2

വാ അഹോ വർണോ യച്ഛുക്തം കൃഷ്ണാജിനസ്യേഷ രാത്രിയാ
യത് കൃഷ്ണം യദേവൈനയോസ്ത്ര നൃക്തം തദേവാവ രുന്ധേ
കൃഷ്ണാജിനേന ദീക്ഷയതി ബ്രഹ്മണോ വാ ഏതദ്-രൂപം യത്

കൃഷ്ണാജിനം ബ്രഹ്മണൈവൈനം ദീക്ഷയതീമാം ധിയച്ഛ്
ശിക്ഷമാണസ്യ ദേവേത്യാഹ യമായജുരേവൈതദ്-ഗർഭോ

വാ ഏഷ യദ്-ദീക്ഷിത ഉബ്ധം വാസഃ പ്രോർണ്ണുതേ
തസ്മാദ്- [] 18

6.1.3.3

ഗർഭാഃ പ്രാവൃതാ ജായന്തേ ന പുരാ സോമസ്യ

ക്രയാദപോർണ്ണീത യത് പുരാ സോമസ്യ ക്രയാദപോർണ്ണീത

ഗർഭാഃ പ്രജാനാം പരാപാതുകാഃ സ്യുഃ ക്രീതേ

സോമേഽപോർണ്ണുതേ ജായത ഏവ തദമോ യഥാ വസീയാച്ഛ്

സം പ്രത്യപോർണ്ണുതേ താദൃഗേവ തദങ്ഗീരസഃ സുവർഗം

ഓം യന്ത ഊർജം വൃദജന്ത തതോ യദത്യശിഷ്യത തേ
ശരാ അഭവന്നൂർഗൈശ ശരാ യച്ഛരമയീ- [] 19

6.1.3.4

മേഖലാ ഭവത്യൂർജമേവാവ രുന്ധേ മധ്യതഃ സം നഹ്യതി
മധ്യത ഏവാസ്മാ ഊർജം ദധാതി തസ്മാമധ്യത ഊർജാ
ഭുഞ്ജത ഊർധ്വം വൈ പുരുഷസ്യ നാഭഭ്യ മേധ്യ-
മവാചീന-മമേധ്യം യന്മധ്യതഃ സംനഹ്യതി മേധ്യം
ചൈവാസ്മാമേധ്യം ച വ്യാവർതയതീന്ദ്രോ വ്യത്രായ വജ്രം
പ്രാഹരഥ് സ ത്രേധാ വൃദവഥ് സ്തൃസ്തൃതീയച്ഛ രഥസ്തൃതീയം
യൂപസ്തൃതീയം- [] 20

6.1.3.5

യേന്തഃ ശരാ അശീര്യന്ത തേ ശരാ അഭവൻ തച്ഛരാണാച്ഛ
ശരത്വം വജ്രോ വൈ ശരാഃ ക്ഷുത് ഖലു വൈ മനുഷ്യസ്യ
ഭ്രാതൃവ്യോ യച്ഛരമയീ മേഖലാ ഭവതി വജ്രേണൈവ
സാക്ഷാത് ക്ഷുധം ഭ്രാതൃവ്യം മധ്യതോഽപ ഹതേ
ത്രിവൃദ്-ഭവതി ത്രിവൃദ്വൈ പ്രാണസ്ത്രിവൃതമേവ പ്രാണം
മധ്യതോ യജമാനേ ദധാതി പൃഥ്വീ ഭവതി രജജൂനാം

വ്യാവൃതൈ മേഖലയാ യജമാനം ദീക്ഷയതി യോക്ത്രേണ
പതീം മിമുനതായ- [] 21

6.1.3.6

യജ്ഞോ ദക്ഷിണാമദ്യായത് താഴ് സമഭവത് തദിന്ദ്രോ
ചായഥ് സോഽമന്യത യോ വാ ഇതോ ജനിഷ്യതേ സ ഇദം
ഭവിഷ്യതീതി താം പ്രാവിശത് തസ്യാ ഇന്ദ്ര ഏവാജായത
സോഽമന്യത യോ വൈ മദിതോ ഽപരോ ജനിഷ്യതേ സ ഇദം
ഭവിഷ്യതീതി തസ്യാ അനുമൃശ്യ യോനിമാഽച്ഛിന്നഥ് സാ
സുതവശാഽഭവത് തഥ് സുതവശായൈ ജന- [] 22

6.1.3.7

താഴ് ഹസ്തേ ന്യവേഷ്യത താം മൃഗേഷു ന്യദധാഥ് സാ
കൃഷ്ണവിഷാണാഽഭവദിന്ദ്രസ്യ യോനിരസി മാ മാ
ഹിഴ്സീരിതി കൃഷ്ണവിഷാണാം പ്ര യച്ഛതി സയോനിമേവ
യജ്ഞം കരോതി സയോനിം ദക്ഷിണാഴ് സയോനിമിന്ദ്രാഴ്
സയോനിതായ കൃഷ്ണേ താ സുസസ്യായാ ഇത്യാഹ
തസ്മാദകൃഷ്ടപചാ ഓഷധയഃ പചന്തേ സുപിപ്ലവാഭ്യ-
-സ്താഽഷധീഭ്യ ഇത്യാഹ തസ്മാദോഷധയഃ ഫലം
ഗൃഹ്ണന്തി യദ്ധസ്തേന- [] 23

6.1.3.8

കണ്യായേത പാമനം ദാവുകാഃ പ്രജാഃ സ്തുർയഥ് സ്തയേത
നഗ്നം ദാവുകാഃ കൃഷ്ണവിഷാണയാ കണ്യായതേഽപിഗൃഹ്യ
സ്തയതേ പ്രജാനാം ഗോപീമായ ന പുരാ ദക്ഷിണാഭ്യോ
നേതോഃ കൃഷ്ണവിഷാണാമവ ചുതേഭ്യത് പുരാ ദക്ഷിണാഭ്യോ
നേതോഃ കൃഷ്ണവിഷാണാമവ ചുതേഭ്യോനിഃ പ്രജാനാം
പരാപാതുകാ സ്യാനീതാസു ദക്ഷിണാസു ചാതാലേ
കൃഷ്ണവിഷാണാം പ്രാസ്യതി യോനിർവൈ യജ്ഞസ്യ
ചാതാലം യോനിഃ കൃഷ്ണവിഷാണാ യോനാവേവ യോനിം
ദധാതി യജ്ഞസ്യ സയോനിതായ | 24

(രൂന്ധ ഏഷ - തസ്മാ - ചരമയീ - യുപസ്ത്യതീയം
മിമുനതായ - ജന്മ - ഹസ്തേന - ഷ്ടാചതാരിശ്ശച്ച) (A3)

6.1.4.1

വാഗൈവ ദേവേഭ്യോ ഽപാക്രാമദ്-യജ്ഞായാതിഷ്ഠമാനാ സാ
വനസ്തതീൻ പ്രാവിശഥ് സൈഷാ വാഗ്വനസ്തതീഷു വദതി യാ
ദുന്ദുഭൗ യാ തുണ്വേ യാ വീണായാം യദ്- ദീക്ഷിതദണ്ഡം
പ്രയച്ഛതി വാചമേവാവ രൂന്ധ ഔദുംബരോ ഭവത്യൂർഗാ
ഉദുംബര ഊർജമേവാവ രൂന്ധേ മുഖേന സംമിതോ ഭവതി
മുഖത ഏവാസ്മാ ഊർജം ദധാതി തസ്മാൻ മുഖത ഊർജാ

ഭുഞ്ജതേ- [] 25

6.1.4.2

ക്രീതേ സോമേ മൈത്രാവരുണായ ദണ്ഡം പ്ര യച്ഛതി
 മൈത്രാവരുണോ ഹി പുരസ്താദ്യതിഗ്ദ്യോ വാചം ഽവിഭജ്ഞി
 താമൃതിജോ യജമാനേ പ്രതി ഷോപയന്തി സ്വാഹാ യജ്ഞം
 മനസേത്യാഹ മനസാ ഹി പുരുഷോ യജ്ഞമഭിഗച്ഛതി
 സ്വാഹാ ദ്യാവാപൃഥിവീദ്യാ-മിത്യാഹ ദ്യാവാപൃഥിവ്യോർഹി
 യജ്ഞഃ സ്വാഹാരോര-ന്തരിക്ഷാദിത്യാഹാന്തരിക്ഷേ ഹി
 യജ്ഞഃ സ്വാഹാ യജ്ഞം ഽവാതാദാ രഭ ഇത്യാഹായം- [] 26

6.1.4.3

ഽവാവ യഃ പവതേ സ യജ്ഞസ്തഥേവ സാക്ഷാദാ രഭതേ മുഷ്ടീ
 കരോതി വാചം ഽയച്ഛതി യജ്ഞസ്യ ധൃത്യാ അദീക്ഷിഷ്ടായം
 ബ്രാഹ്മണ ഇതി ത്രിരുപാശ്ശാഹ ദേവേഭ്യ ഏവൈനം
 പ്രാഽഹ ത്രിരുച്ചൈരുഭയേഭ്യ ഏവൈനം ദേവമനുഷ്യേഭ്യഃ
 പ്രാഽഹ ന പുരാ നക്ഷത്രേഭ്യോ വാചം ഽവി സൃജേദ്-
 യത്പുരാ നക്ഷത്രേഭ്യോ വാചം ഽവിസൃജേദ്-യജ്ഞം
 ഽവിച്ഛിന്ദ്യാ- [] 27

6.1.4.4

-ദുദിതേഷു നക്ഷത്രേഷു വ്രതം കൃണുതേതി വാചം
ഐ സൃജതി യജ്ഞവ്രതോ വൈ ദീക്ഷിതോ യജ്ഞമേവാദി
വാചം ഐ സൃജതി യദി വിസൃജേദ്-വൈഷ്ണവീമൃച്ഛമനു
ബ്രൂയാദ്-യജ്ഞോ വൈ വിഷ്ണുര്യജ്ഞൈനൈവ യജ്ഞം സം
തനോതി ദൈവീം ധിയം മനാമഹ ഇത്യാഹ യജ്ഞമേവ
തന്മദയതി സുപാരാ നോ അസദാശ ഇത്യാഹ
വ്യുഷ്ടിമേവാവ രുന്ധേ- [] **28**

6.1.4.5

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി ഹോതവ്യം ദീക്ഷിതസ്യ ഗൃഹാ(3)
ഇ ന ഹോതവ്യാ(3)മിതി ഹവിർവൈ ദീക്ഷിതോ
യജ്ജുഹുയാദ്-യജമാനസ്യാവദായ ജുഹുയാദ്-യന്ന
ജുഹുയാദ്-യജ്ഞപരുരന്തരിയാദ്യേ ദേവാ മനോജാതാ
മനോയുജ ഇത്യാഹ പ്രാണാ വൈ ദേവാ മനോജാതാ
മനോയുജസ്തേഷേവ പരോക്ഷം ജുഹോതി തന്നേവ ഹുതം
നേവാഹുതം സ്വപന്തം ഐ ദീക്ഷിതം രക്ഷാത്സി
ജിഹ്വാത്സന്ത്യഗ്നിഃ- [] **29**

6.1.4.6

ഖലു॑ വൈ॑ ര॒ക്ഷോഹാഽഗ്നേ॑ താ॒പ് സു॑ ജാ॒ഗൃഹി॑ വയ॒പ് സു॑
 മ॒ന്വിഷീ॑മഹീ॒ത്യാഹാ॑ഗ്നി-മേ॒വാധി॑പാം കൃ॒ത്വാ സ്വ॑പി॒തി
 ര॒ക്ഷസാ॑മപ॒ഹത്യാ॑ അ॒വ്രത്യ॑മീ॒വ വാ॑ ഏ॒ഷ ക॑രോതി യോ
 ദീ॒ക്ഷിതഃ॑ സ്വ॒പിതി॑ താമ॒ഗ്നേ വ്ര॑ത॒പാ അ॒സീത്യാ॑ഹാ॒ഗ്നിർവൈ॑
 ദേ॒വാനാം॑ വ്ര॒തപ॑തിഃ സ ഏ॒വൈനം॑ വ്ര॒തമാ॑ ലംഭ॒യതി॑ ദേ॒വ
 ആ॒ മർത്യേ॑ഷോത്യാഹ ദേ॒വോ- [] 30

6.1.4.7

ഹേ॒ഷ സ॒ൻ മർത്യേ॑ഷു താം യ॒ജ്ഞേ॑ഷീ॒ഡ്യ ഇ॒ത്യാഹൈ॑-
 -താ॒പ് ഹി॑ യ॒ജ്ഞേ॑ഷീ॒ഡതേ॑പ വൈ॒ ദീ॒ക്ഷിതാ॑മ്
 സു॒ഷുപു॑ഷ ഇ॒ന്ദ്രിയം॑ ദേ॒വതാഃ॑ ക്രാ॒മന്തി॑ വി॒ശ്വേ ദേ॒വാ അ॒ഭി
 മാ॒മാഽവ॑വൃ॒ത്ര-ന്നി॒ത്യാ-ഹേ॒ന്ദ്രിയേ॑ണൈ॒വൈനം॑ ദേ॒വതാ॑ഭിഃ
 സം ന॑യതി യദേ॒തദ്-യ॒ജൂർന॑ ബ്രൂ॒യാദ്-യാ॑വത ഏ॒വ
 പ॒ശൂന॑ഭി ദീ॒ക്ഷേ॒ത താ॑വ॒ന്തോഽസ്യ॑ പ॒ശവഃ॑ സ്യു
 രാ॒സേ॒ധയ॑മ്- [] 31

6.1.4.8

സോ॒മാഽഽ* ഭൂ॒യോ ഭരേ॑ത്യാഹാ-പ॒രിമി॑താനേ॒വ പ॒ശൂന॑വ്
 രു॒ന്ധേ ച॒ന്ദ്രമ॑സി മമ ഭോ॒ഗായ॑ ഭവേ॒ത്യാഹ॑ യ॒ഥാദേ॑വതമേ-
 വൈ॒നാഃ പ്ര॑തി ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി വായ॒വേ താ॑ വരു॒ണായ॑ താ॒തി

യദേവമേതാ നാനുദിശേദയമാദേവതം ദക്ഷിണാ ഗമയേദാ
 ദേവതാഭ്യോ വൃശ്ചേത യദേവമേതാ അനുദിശതി
 യമാദേവതമേവ ദക്ഷിണാ ഗമയതി ന ദേവതാഭ്യ ആ- [] 32

6.1.4.9

വൃശ്ചേതേ ദേവീരാപോ അപാം നപാദിത്യാഹ യദോ മേധ്യം
 യജ്ഞിയച്ഛ സദേവം തദോ മാഽവ ക്രമിഷമിതി
 വാവൈതദാഹാച്ഛിന്നം തന്തും പൃഥിവ്യാ അനു ഗേഷമിത്യാഹ
 സേതുമേവ കൃത്വാഽത്യേതി । 33

(ഭുഞ്ജതേ - ടയം - ഛരിന്യാദ് - രുന്ധേ - ടഗ്നി - രാഹ ദേവ
 - ഇയദ് - ദേവതാഭ്യ ആ - ത്രയസ്ത്രിശ്ശ്ച) (A4)

6.1.5.1

ദേവാ വൈ ദേവയജ്ഞ-മധുവസായ ദിശോ ന പ്രാജാനൻ
 തേ(1)ഽന്യോഽന്യമുപാധാവൻ തായാ പ്ര ജാനാമ തായേതി
 തേഽദിത്യാച്ഛ സമധ്രിയന്ത തായാ പ്ര ജാനാമേതി
 സാഽബ്രവീദ്-വരം വൃണൈ മത്പ്രായണാ ഏവ വോ
 യജ്ഞാ മദുദയനാ അസന്നിതി തസ്മാദാദിത്യഃ പ്രായണീയോ
 യജ്ഞാനാമാദിത്യ ഉദയനീയഃ പഞ്ച ദേവതാ യജതി പഞ്ച
 ദിശോ ദിശാം പ്രജ്ഞാത്യാ- [] 34

6.1.5.2

അഥോ പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ പാക്തോ യജ്ഞോ
 യജ്ഞമേവാവ രുന്ധേ പഥ്യാഽ സ്വസ്തിമയജൻ പ്രാചീമേവ
 തയാ ദിശം പ്രാജാനന്നഗ്നിനാ ദക്ഷിണാ സോമേന
 പ്രതീചീഽ സവിത്രോദീചീ-മദിത്യോർധ്വാം പഥ്യാഽ സ്വസ്തിം
 യജതി പ്രാചീമേവ തയാ ദിശം പ്ര ജാനാതി പഥ്യാഽ
 സ്വസ്തിമിഷ്ടാ ഽഗ്നീഷോമൗ യജതി ചക്ഷുഷീ വാ ഏതേ
 യജ്ഞസ്യ യദഗ്നീഷോമൗ താഭ്യാമേവാന്യ പശ്യ- [] 35

6.1.5.3

-ത്യഗ്നീഷോമാവിഷ്ടാ സവിതാരം യജതി സവിത്യപ്രസൂത
 ഏവാന്യ പശ്യതി സവിതാരമിഷ്ടാഽദിതിം യജതീയം വാ
 അദിതിരസ്യാമേവ പ്രതിഷ്ഠായാന്യ പശ്യത്യദിതിമിഷ്ടാ
 മാരുതീമുചമനാഹ മരുതോ വൈ ദേവാനാം വിശോ
 ദേവവിശാം ഖലു വൈ കല്പമാനം മനുഷ്യവിശമനു കല്പതേ
 യൻ മാരുതീമുചമനാഹ വിശാം ക്ലൃപ്തേ ബ്രഹ്മവാദിനോ
 വദന്തി പ്രയാജവദന്നുയാജം പ്രായണീയം
 കാർയ-മനുയാജവ- [] 36

6.1.5.4

ദപ്രയാജ-മുദയനീയമിതീമേ വൈ പ്രയാജാ അമീ അനുയാജാഃ
സൈവ സാ യജ്ഞസ്യ സന്തതിസ്തത് തഥാ ന കാർയമാത്മാ
വൈ പ്രയാജാഃ പ്രജാസനുയാജാ യത് പ്രയാജാ-
നന്തരിയാദാത്മാനമ-ന്തരിയാദ്-യദനുയാജാ-നന്തരിയാത്
പ്രജാമന്തരിയാദ്യതഃ ഖലു വൈ യജ്ഞസ്യ വിതതസ്യ ന
ക്രിയതേ തദനു യജ്ഞഃ പരാ ദവതി യജ്ഞം പരാദവന്തം
യജമാനോസനു- [] 37

6.1.5.5

പരാ ദവതി പ്രയാജവദേവാ-നുയാജവത് പ്രായണീയം
കാർയം പ്രയാജവദനുയാജവ-ദുദയനീയം നാസ്സ*ത്മാനമന്ത-
രേതി ന പ്രജാം ന യജ്ഞഃ പരാദവതി ന യജമാനഃ
പ്രായണീയസ്യ നിഷ്ക്വാസ ഉദയനീയമഭി നിർവപതി
സൈവ സാ യജ്ഞസ്യ സന്തതിർയാഃ പ്രായണീയസ്യ
യാജ്യം യത് താ ഉദയനീയസ്യ യാജ്യം കുർയാത് പരാദമൂം
ലോകമാ രോഹേത് പ്രമായുകഃ സ്യാദ്യാഃ പ്രായണീയസ്യ
പുരോസനുവാക്യാസ്താ () ഉദയനീയസ്യ യാജ്യം
കരോത്യസ്മിന്നേവ ലോകേ പ്രതി തിഷ്ഠതി । 38
(പ്രജ്ഞാത്മൈ - പശ്യത്യ - നുയാജവ - ദൃജമാനോസനു -

പുരോനുവാക്യാസ്താ - അഷ്ടൗ ച) (A5)

6.1.6.1

കദ്രുശ്ച വൈ സുപർണീ ചാസ്ത*ത്ഥരുപയോരസ്പർധേതാഽ
സാ കദ്രുഃ സുപർണീമജയഥ് സാബ്രവീത്
തൃതീയസ്യാമിതോ ദിവീ സോമസ്തമാ ഹര തേനാസ്ത*ത്ഥാനം
നിഷ്ക്രീണീഷേതീയം വൈ കദ്രുരസൗ സുപർണീ ഛന്ദാഽസി
സൗപർണേയാഃ സാബ്രവീദസ്മൈ വൈ പിതരൗ പുത്രാൻ
ബിഭ്രിത-സൃതീയസ്യാമിതോ ദിവീ സോമസ്തമാ ഹര
തേനാസ്ത*ത്ഥാനം നിഷ്ക്രീണീഷേ- [] 39

6.1.6.2

തി മാ കദ്രുർവോചദിതി ജഗത്യുദപത-ചതുർദശാക്ഷരാ
സതീ സാ പ്രോപ്യ നൃവർത്ത തസ്യേ ദേ അക്ഷരേ
അമീയേതാഽ സാ പശുഭിശ്ച ദീക്ഷയാ ചാഗച്ഛത്
തസ്മാജ്ജഗതീ ഛന്ദസാം പശവ്യതമാ തസ്മാത് പശുമന്തം
ദീക്ഷോപ നമതി ത്രിഷ്ടുഗുദപതത് ത്രയോദശാക്ഷരാ സതീ
സാ പ്രോപ്യ നൃവർത്ത തസ്യേ ദേ അക്ഷരേ അമീയേതാഽ
സാ ദക്ഷിണാഭിശ്ച- [] 40

6.1.6.3

തപസാ ചാഗച്ഛത് തസ്മാത് ത്രിഷ്ടുഭോ ലോകേ മാധ്യനിനേ
സവനേ ദക്ഷിണാ നീയന്ത ഏതത് ഖലു വാവ തപ
ഇത്യാഹുര്യഃ സ്വം ദദാതീതി ഗായത്ര്യുദപത-ചതുരക്ഷരാ
സത്യജയാ ജ്യോതിഷാ തമസ്യ അജാഭ്യരുന്ധ തദജായാ
അജത്വ് സാ സോമം ചാഹരച്ചതാരി ചാക്ഷരാണി
സാഹ്യാക്ഷരാ സമപദ്യത ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി- [] 41

6.1.6.4

കസ്മാദ് സത്യാദ്-ഗായത്രീ കനിഷ്ടാ ഛന്ദസാത് സതീ
യജ്ഞമുഖം പരീയായേതി യദേവാദഃ സോമമാഹരത്
തസ്മാദ്-യജ്ഞമുഖം പര്യയേത് തസ്മാത് തേജസിനീതമാ
പദ്ഭ്യാം ദേവ സവനേ സമഗൃഹ്ണാൻ മുഖേനൈകം യന്മുഖേന
സമഗൃഹ്ണാത് തദധയത് തസ്മാദ് ദേവ സവനേ ശുക്രവതീ
പ്രാതഃ സവനം ച മാധ്യംഭിനം ച തസ്മാത് തൃതീയ സവന
ഋജീഷമഭി ഷുണ്വന്തി ധീതമിവ ഹി മന്യന്ത- [] 42

6.1.6.5

ആശിരമവ നയതി സശുക്രത്വായാഥോ സം ഭരത്യേവൈനത്
ത്വ് സോമമാഹ്രിയമാണം ഗന്ധർവോ വിശ്വാവസ്യഃ

പര്യമുഷ്ണാമ് സ തിസ്രോ രാത്രീഃ പരിമുഷിതോഽവസത്
 തസ്മാത് തിസ്രോ രാത്രീഃ ക്രീതഃ സോമോ വസതി തേ ദേവാ
 അബ്രുവന്മ് സ്രീകാമാ വൈ ഗന്ധർവാഃ സ്രീയാ
 നിഷ്ക്രീണാമേതി തേ വാചഃ സ്രീയമേകഹായനീം കൃതാ
 തയാ നിരക്രീണന്മ് സാ രോഹിദ്-രൂപം കൃതാ
 ഗന്ധർവേഭ്യോ- [] 43

6.1.6.6

ഽപക്രമ്യാതിഷ്ഠത് തദ്-രോഹിതോ ജന്മ തേ ദേവാ
 അബ്രുവന്നപ യുഷ്മദക്രമീ-ന്നാസ്താനു-പാവർത്തതേ വി
 ഹ്വായാമഹാ ഇതി ബ്രഹ്മ ഗന്ധർവാ അവദന്നഗായൻ ദേവാഃ
 സാ ദേവാനു ഗായത ഉപാവർത്തത തസ്മാദ്-ഗായന്തഃ സ്രീയഃ
 കാമയന്തേ കാമുകാ ഏനഃ സ്രീയോ ഭവന്തി യ ഏവം
 ഘോദാമോ യ ഏവം വിദ്വാൻവി ജന്യേഷു ഭവന്തി തേഭ്യ ഏവ
 ദദത്യുത യദ്-ബഹുതയാ- [] 44

6.1.6.7

ഭവന്ത്യേകഹായന്യാ ക്രീണാതി വാചൈവൈനഃ സർവയാ
 ക്രീണാതി തസ്മാദേകഹായനാ മനുഷ്യാ വാചം
 വദന്ത്യകൂടയാ ഽകർണയാഽ കാണയാശ്ലോണയാ

॑സ॒പ്തശ॑ഹ॒യാ ക്രീ॒ണാതി॑ സർവ്വ॑യൈ॒വൈനം॑ ക്രീ॒ണാതി॑
 യ॒ച്ഛേത॑യാ ക്രീ॒ണീയാദ്-ദു॒ശ്ചർമാ॑ യ॒ജമാ॑നഃ സ॒യാദൃ॑ത്
 കൃ॒ഷ്ണയാ॑സ॒നുസ്മ॑രണീ സ॒യാത് പ്ര॑മാ॒യുകോ॑ യ॒ജമാ॑നഃ
 സ॒യാദൃദ് ദി॒രൂപ॑യാ വാ॒ത്രഹ്ണീ॑ സ॒യാഥ് സ॒ വാ॑സ॒ന്യം
 ജി॒നീയാ॑ത് തം വാ॒സന്യോ॑ ജി॒നീയാ॑ദരുണ॒യാ പി॑ങ്ഗാക്ഷ॒യാ
 () ക്രീ॒ണാത്യേ॒തദ്വൈ॑ സോമ॑സ്യ രൂപം സ്വ॑യൈ॒വൈനം॑
 ദേ॒വത॑യാ ക്രീ॒ണാതി॑ । 45 (നി॒ഷ്ക്രീ॑ണീ॒ഷ്യ - ദക്ഷി॑ണാഭി॒ശ്ച
 - വദ॑ന്തി - മ॒ന്യന്തേ॑ - ഗ॒ന്ധർവേ॑ഭ്യോ - ബ॒ഹുത॑യാഃ -
 പി॑ങ്ഗാക്ഷ॒യാ - ദശ॑ ച) (A6)

6.1.7.1

തദ്ധി॑ര॒ണ്യമ॑ഭവത് തസ്മാ॑ദദ്ഭ്യോ ഹി॑ര॒ണ്യം പു॑നന്തി
 ബ്ര॒ഹ്മവാ॑ദിനോ വദ॑ന്തി ക॒സ്മാഥ് സ॒ത്യാദ॑ന॒സ്ഥി॑കേന പ്ര॒ജാഃ
 പ്ര॒വീ॒യന്തേ॑ ॥ സ്ഥ॒ന്വതീ॑ർജായന്ത ഇ॒തി യ॒ദ്ധി॑ര॒ണ്യം ഏ॒തേ
 ॥ സ്വ॒ധായ॑ ജുഹോതി തസ്മാ॑ദ॒ന॒സ്ഥി॑കേന പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒വീ॒യന്തേ॑
 ॥ സ്ഥ॒ന്വതീ॑ർജായന്ത ഏ॒തദ്വാ॑ അ॒ഗ്നേഃ പ്രി॒യം ധാ॑മ യദ്-
 ഏ॒തം തേ॒ജോ ഹി॑ര॒ണ്യമി॒യന്തേ॑ ശു॒ക്ര ത॒നുരി॑ദം വർ॒ച
 ഇ॒ത്യാഹ॑ സ॒തേജ॑സമേ॒വൈനം॑ സ॒തനു॑- [] 46

6.1.7.2

കരോത്യഥോ സം ഭരത്യേവൈനം യദബദ്ധമവദധ്യാദ്ഗർഭാഃ
 പ്രജാനാം പരാപാതുകാഃ സ്യൂർബദ്ധമവ ദധാതി ഗർഭാണാം
 ധൃത്യേ നിഷ്കൃക്യം ബധ്നാതി പ്രജാനാം പ്രജനനായ വാഗ്വാ
 ഏഷാ യഥ് സോമക്രയണീ ജൂരസീത്യാഹ യദ്ധി മനസാ
 ജവതേ തദ്-വാചാ വദതി ധൃതാ മനസേത്യാഹ മനസാ ഹി
 വാഗ്ധൃതാ ജുഷ്ടാ വിഷ്ണവ ഇത്യാഹ- [] 47

6.1.7.3

യജേന്താ വൈ വിഷ്ണുർ യജ്ഞായൈവൈനാം ജുഷ്ടാം കരോതി
 തസ്യോസ്തേ സത്യസവസഃ പ്രസവ ഇത്യാഹ സവിത്യ-
 പ്രസൂതാമേവ വാചമവ രൂന്ധേ കാണ്ഡേകാണ്ഡേ വൈ
 ക്രിയമാണേ യജ്ഞഃ രക്ഷാഃസി ജിഹ്വാഃസന്ത്യേഷ ഖലു
 വാ അരക്ഷോഹതഃ പൻമാ യോഽഗേശ്വ സൂര്യസ്യ ച
 സൂര്യസ്യ ചക്ഷുരാഽരുഹഗേരക്ഷ്ണഃ കനീനികാമിത്യാഹ
 യ ഏവാറക്ഷോഹതഃ പൻമാസ്തഃ സമാരോഹതി- [] 48

6.1.7.4

വാഗ്വാ ഏഷാ യഥ് സോമക്രയണീ ചിദസി മനാഽസീത്യാഹ
 ശാസ്ത്രേവൈനാമേതത് തസ്മാച്ഛിഷ്ടാഃ പ്രജാ ജായന്തേ
 ചിദസീത്യാഹ യദ്ധി മനസാ ചേതയതേ തദ്-വാചാ വദതി

മനാസീത്യാഹ യദ്ധി മനസാഭിഗച്ഛതി തത് കരോതി
 ധീരസീത്യാഹ യദ്ധി മനസാ ധ്യായതി തദ്വാചാ- [] 49

6.1.7.5

വദതി ദക്ഷിണാസീത്യാഹ ദക്ഷിണാ ഹ്യേഷാ യജ്ഞിയാ
 സീത്യാഹ യജ്ഞിയാമേവൈനാം കരോതി ക്ഷത്രിയാ
 സീത്യാഹ ക്ഷത്രിയാ ഹ്യേഷാ ദിതിരസ്യുഭയതഃ
 ശീർഷീത്യാഹ യദേവാഃ*ദിത്യഃ പ്രായണീയോ
 യജ്ഞാനാമാദിത്യ ഉദയനീയ-സുസ്മാദേവമാഹ യദബദ്ധാ
 സ്മാദയതാ സ്മാദൃത് പദിബദ്ധാസനുസ്മരണീ സ്മാത്
 പ്രമായുകോ യജമാനഃ സ്മാ- [] 50

6.1.7.6

-ദൃത് കർണഗൃഹീതാ വാർത്ത്രഷ്ടീ സ്മാഥ് സ വാസന്യം
 ജിനീയാത് തം വാസന്യോ ജിനീയാമിത്രസ്ത്വാ പദി
 ബധ്നാതിത്യാഹ മിത്രോ വൈ ശിവോ ദേവാനാം
 തേനൈവൈനാം പദി ബധ്നാതി പൃഷ്ടാധനഃ
 പാതിത്യാഹേയം വൈ പൃഷ്ഠമാമേവാസ്മാ അധിപാമകഃ
 സമഷ്ട്യാ ഇന്ദ്രായാ-ധൃക്ഷായേത്യാഹേന്ദ്രമേവാസ്മാ
 അധൃക്ഷം കരോ- [] 51

6.1.7.7

-ത്യനു ത്വാ മാതാ മന്യതാമനു പിതേത്യാഹാ-
 നുമതയൈവൈനയാ ക്രീണാതി സാ ദേവി
 ദേവമച്ഛേഹീത്യാഹ ദേവീ ഹ്യേഷാ ദേവഃ സോമ ഇന്ദ്രായ
 സോമമിത്യാഹേന്ദ്രായ ഹി സോമ ആഹ്രിയതേ യദേതദ്-
 യജുർന ബ്രൂയാത് പരാച്ഛേവ സോമക്രയണീയാദ്-
 രുദ്രസ്ത്വാസ്സ വർതയതിത്യാഹ രുദ്രോ വൈ ക്രൂരോ- [] **52**

6.1.7.8

ദേവാനാം തമേവാസ്യേ പരസ്താദ്-ദധാത്യാവൃത്തേ
 ക്രൂരമിവ വാ ഏതത് കരോതി യദ്-രുദ്രസ്യ കീർതയതി
 മിത്രസ്യ പഥേത്യാഹ ശാന്തേ വാചാ വാ ഏഷ വി
 ക്രീണീതേ യഃ സോമക്രയണ്യാ സ്വസ്തി സോമസഖാ
 പുനരേഹി സഹ രയേത്യാഹ വാചൈവ വിക്രീയ
 പുനരാത്മൻ വാചം ധത്തേസനുപദാസുകാഽസ്യ വാഗ്ദ്വതി
 യ ഏവം വേദ () । **53**

(സതനും - വിഷ്ണുവ ഇത്യാഹ - സമാരോഹതി -
 ധ്വായതി തദ് വാചാ - യജമാനഃ സ്യാത് - കരോതി -
 ക്രൂരോ - വേദ) (A7)

6.1.8.1

ഷദ് പദാന്യനു നി ക്രാമതി ഷഡഹം വാങ്നാതി വദത്യുത
സംവത്സരസ്യായനേ യാവത്യേവ വാക്താമവ രുന്ധേ
സപ്തമേ പദേ ജുഹോതി സപ്തപദാ ശക്വരീ പശവഃ ശക്വരീ
പശൂനേവാവ രുന്ധേ സപ്ത ഗ്രാമ്യാഃ പശവഃ സപ്താ*ssരണ്യാഃ
സപ്ത ഛന്ദാഃ-സ്യുഭയസ്യ-വരുദ്ധ്യ വസ്വ്യസി
രുദ്രാഃസീത്യാഹ രൂപമേവാസ്യ ഏതൻ മഹിമാനം- [] 54

6.1.8.2

വ്യാചഷ്ടേ ബൃഹസ്സതിസ്താ സുതേ രത്നാതിത്യാഹ ബ്രഹ്മ
വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്സതിർ ബ്രഹ്മണൈവാസൈ പശൂനവ
രുന്ധേ രുദ്രോ വസുഭിരാ ചികേതിത്യാഹാ*ss*വൃത്തേ
പൃഥിവ്യാസ്താ മുരധന്നാ ജിഹ്വർമി ദേവയജന ഇത്യാഹ
പൃഥിവ്യാ ഹ്യേഷ മുരധാ യദ്-ദേവയജനമിധായാഃ പദ
ഇത്യാഹേധായൈ ഹ്യേതത് പദം യഥ് സോമക്രയണ്യേ
ഏതവതി സ്വാഹേ- [] 55

6.1.8.3

-ത്യാഹ യദേവാസൈ പദാദ്-ഏതമപീഡ്യാത
തസ്മാദേവമാഹ യദധർയുരനഗ്നാവാഹുതിം
ജുഹുയാദന്ധോഽധർയുഃ സ്യാദ്-രക്ഷാഽസി യജ്ഞഽ

ഹന്യുർഹിരണ്യമുപാസ്യ ജുഹോത്യഗ്നിവത്യേവ ജുഹോതി
 നാസോഽധർയുർ ഭവതി ന യജ്ഞഃ രക്ഷാപ്സി ഏന്തി
 കാഞ്ചേകാഞ്ചേ വൈ ക്രിയമാണേ യജ്ഞഃ രക്ഷാപ്സി
 ജിഹ്വാപ്സന്തി പരിലിഖിതഃ രക്ഷഃ പരിലിഖിതാ അരാതയ
 ഇത്യാഹ രക്ഷസാമപഹത്യാ- [] 56

6.1.8.4

ഇദമഹഃ രക്ഷസോ ഗ്രീവാ അപി കൃന്താമി യോഽസ്താൻ
 ഭേഷ്ടി യം ച വയം ദിഷ്വ ഇത്യാഹ ദൗ വാവ പുരുഷൗ
 യം ചൈവ ഭേഷ്ടി യശ്ചൈനം ഭേഷ്ടി തയോരേവാ-
 നന്തരായം ഗ്രീവാഃ കൃന്തി പശവോ വൈ സോമക്രയണ്യേ
 പദം യാവത്ത്വതഃ സം വപതി പശുനേവാവ രുന്ധേഽസ്മേ
 രായ ഇതി സം വപത്യാത്മാന-മേവാധർയുഃ- [] 57

6.1.8.5

പശുഭ്യോ നാന്തരേതി ത്വേ രായ ഇതി യജമാനായ പ്ര
 യച്ഛതി യജമാന ഏവ രയിം ദധാതി തോതേ രായ ഇതി
 പതിയാ അർധോ വാ ഏഷ ആത്മനോ യത് പതീ യഥാ
 ഗൃഹേഷു നിയത്തേ താദൃഗേവ തത് ത്വഷ്ടീമതീ തേ
 സപേയേത്യാഹ ത്വഷ്ടാ വൈ പശുനാം മിഥുനാനാപ്

രൂപകൃദ്-രൂപമേവ പശുഷു ദധാത്യസൈ വൈ ലോകായ
 ഗാർഹപത്യ ആ ധീയതേ () മൃഷ്ണാ ആഹവനീയോ യദ്-
 ഗാർഹപത്യ ഉപവപേദസ്മിൻ ലോകേ പശുമാൻമ് സ്യാദ്-
 യദാഹവനീയേ മൃഷ്ണിൻ ലോകേ പശുമാൻമ് സ്യാദ്യുദയോ-
 രൂപ വപത്യുദയോരേവൈനം ലോകയോഃ പശുമന്തം
 കരോതി । 58

(മഹിമാനഃ - സ്വാഹാ - ഹവതയാ - അധർയുർ
 ധീയതേ - ചതുർവിശ്ശതിശ്ച) (A8)

6.1.9.1

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി വിചിത്യഃ സോമാ(3) ന വിചിത്യാ(3)
 ഇതി സോമോ വാ ഓഷധീനാശ് രാജാ തസ്മിൻ യദാപന്നം
 ഗ്രസിതമേവാസ്യ തദ്-യദ്-വിചിനുയാദ്-യഥാ
 സസ്യാദ്ഗ്രസിതം നിഷ്വിദതി താദൃഗേവ തദ്യഥ
 വിചിനുയാദ്-യഥാ ക്ഷണാപന്നം വിധാവതി താദൃഗേവ
 തത് ക്ഷോധുകോ ധർയുഃ സ്യാത് ക്ഷോധുകോ യജമാനഃ
 സോമവിക്രയിൻമ് സോമശ്ശ ശോധയേത്യേവ ബ്രൂയാദ്
 യദീതരം- [] 59

6.1.9.2

ഘൃതീതരമുദയേനൈവ സോമവിക്രയിൺ-മർപയതി തസ്മാമ്
 സോമവിക്രയി ക്ഷോധുകോ ടരുണോ ഹ സ്മാ^{ss*}
 ഹൗപവേശിഃ സോമക്രയണ ഏവാഹം തൃതീയസവനമവ്
 രുന്ധ ഇതി പശൂനാം ചർമൻ മിമീതേ പശൂനേവാവ രുന്ധേ
 പശവോ ഹി തൃതീയഃ സവനം ഘം കായേതാപശുഃ
 സ്മാദിത്യക്ഷതസ്തസ്യ മിമീതർക്ഷം വാ അപശവ്യ-
 മപശുരേവ ഭവതി യം കായേത പശുമാൻമ് സ്മാ- [] 60

6.1.9.3

-ദിതി ലോമതസ്തസ്യ മിമീതൈതദ്വൈ പശൂനാഃ രൂപഃ
 രൂപേണൈവാസ്മൈ പശൂനവ രുന്ധേ പശുമാനേവ
 ഭവത്യപാമന്തേ ക്രീണാതി സരസമേവൈനം ക്രീണാത്യ -
 മാത്യോഽസീത്യാഹാമൈവൈനം കുരുതേ ശുക്രസ്തേ ഗ്രഹ
 ഇത്യാഹ ശുക്രോ ഹ്യസ്യ ഗ്രഹോ ടനസാ^{ss} യാതി
 മഹിമാന-മേവാസ്മാ^{ss} യാത്യനസാ- [] 61

6.1.9.4

ഘൃത യാതി തസ്മാദനോവാഹ്യഃ സമേ ജീവനം ഘത്ര വലു
 വാ ഏതഃ ശീർഷാ ഹരന്തി തസ്മാ^{ss} പീർഷഹാർയം ഗിരൗ

ജീ॒വ॒നമ॑ഭി॒ ത്യം ഭേ॒വ॒സ് സ॒വി॒താ॒രമി॑ത്യതി-ചു॒നസ॒ർചാ॑
 മി॒മീ॒തേ ഽതി॒ചു॒നാ വൈ॑ സ॒ർവാ॑ണി॒ ഛന്ദാ॑സ്സി॒ സർവേ॑ഭി-
 രേ॒വൈനം॑ ഛന്ദോ॒ഭിർമി॑മീ॒തേ വർഷ॑ വാ ഏ॒ഷാ ഛന്ദ॑സാം
 ധ॒തിചു॒നാ യദ॑തി॒ചു॒നസ॒ർചാ॑ മി॒മീ॒തേ വർഷൈ॑വൈന॒സ്
 സമാ॑നാനാം ക॒രോ॒ത്യേക॑യൈക॒യോഥ് സർഗം॑- [] 62

6.1.9.5

മി॒മീ॒തേ ഽയാ॒തയാ॑മി-യാ॒യാത॑-യാ॒മിയൈ॑വൈനം മി॒മീ॒തേ
 തസ്മാ॑ന്നാ॒നാപീ॑ർയാ അ॒ങ്ഗു॑ലയഃ സ॒ർവാ॑സ॒ങ്ഗു॑ഷ്ടമു॒പ
 നി ഗൃ॑ഹ്ണാതി തസ്മാ॑ഥ് സമാ॒വദീ॑ര്യോഽന്യാ॒ഭി-
 ര॒ങ്ഗു॑ലി॒ഭിസ്തസ്മാ॑ഥ് സ॒ർവാ॑ അ॒നു സം ച॑രതി യഥ് സ॒ഹ
 സ॒ർവാ॑ഭി॒ർമി॑ത സ॒ശ്ലി॑ഷ്ടാ അ॒ങ്ഗു॑ലയോ ജായേ॒ര -
 നേ॑കയൈക॒യോഥ് സർഗം॑ മി॒മീ॒തേ തസ്മാ॑ദ് വി॒ഭക്താ॑
 ജായ॑ന്തേ പ॒ഞ്ച കൃ॑തോ യജു॒ഷാ മി॒മീ॒തേ പഞ്ചാ॑ക്ഷരാ
 പ॒ക്തിഃ പാ॑ക്തോ യജേ॒ന്താ യജ॑ന്തമേ॒വാവ രു॑ന്ധേ
 പ॒ഞ്ച കൃ॑താ॒സ്സു॒ഷ്ണിം- [] 63

6.1.9.6

-ദശ॑ സം പ॒ദ്യന്തേ ദശാ॑ക്ഷരാ വി॒രാഡ॑ന്നം ധീ॒വിരാഡ്
 വി॒രാജൈ॑വാ॒ന്നാദ്യമ॑വ രു॒ന്ധേ യദ് യജു॑ഷാ മി॒മീ॒തേ

ഭൂതമേവാവ രുന്ധേ യത് തൃഷ്ണീം ദവിഷ്യദ്-യദ്-വൈ
 താവാനേവ സോമഃ സ്യാദ് യാവന്തം മിമീതേ യജമാനസ്യേവ
 സ്യാന്നാപി സദസ്യാനാം പ്രജാഭ്യസ്തേത്യുപ സമൂഹതി
 സദസ്യാനേവാനാഭജതി വാസസോപ നഹ്യതി
 സർവദേവത്യം വൈ- [] 64

6.1.9.7

വാസഃ സർവാഭിരേവൈനം ദേവതാഭിഃ സമർധയതി
 പശവോ വൈ സോമഃ പ്രാണായ ത്വേത്യുപ നഹ്യതി
 പ്രാണമേവ പശുഷു ദധാതി വ്യാനായ ത്വേത്യനു ശൃൺമതി
 വ്യാനമേവ പശുഷു ദധാതി തസ്മാദ് സ്വപന്തം പ്രാണാ ന
 ജഹതി । 65 (ഇതരം - പശുമാൻമ് സ്യാദ് - യാത്യനുസോ
 - മ്സർഗം - തൃഷ്ണീ - സർവദേവത്യം വൈ -
 ത്രയസ്ത്രിശ്ശ) (A9)

6.1.10.1

യത് കലയാ തേ ശഹേന തേ ക്രീണാനീതി പണേതാഗോ
 അർഘ്യം സോമം കുർയാദഗോ അർഘം യജമാനമഗോ
 അർഘമധാർയും ഗോസ്തു മഹിമാനം നാവ തിരേദ് ഗവാ
 തേ ക്രീണാനീത്യേവ ബ്രൂയാദ് ഗോ അർഘമേവ സോമം

കരോതി ഗോ അർഘം യജമാനം ഗോ അർഘമധർയും ന
 ഗോർമഹിമാനമവ തിരത്യജയാ ക്രീണാതി
 സതപസമേവൈനം ക്രീണാതി ഹിരണ്യേന ക്രീണാതി
 സശുക്രമേവൈ- [] 66

6.1.10.2

-നം ക്രീണാതി ധേന്വാ ക്രീണാതി സാശിരമേവൈനം
 ക്രീണാത്യുഷഭേണ ക്രീണാതി സേന്ദ്രമേവൈനം
 ക്രീണാത്യനഡുഹാ ക്രീണാതി വഹ്നിർവാ അനഡാൻ
 വഹ്നിനൈവ വഹ്നി യജ്ഞസ്യ ക്രീണാതി മിമൂനാഭ്യാം
 ക്രീണാതി മിമൂനസ്യാവ-രുദ്ധ്യേ വാസസാ ക്രീണാതി
 സർവദേവത്യം വൈ വാസഃ സർവാഭ്യ ഏവൈനം ദേവതാഭ്യഃ
 ക്രീണാതി ദശ സം പദ്യന്തേ ദശാക്ഷരാ വിരാഡന്നം വിരാഡ്
 വിരാജൈവാനാഭ്യമവ രുന്ധേ- [] 67

6.1.10.3

തപസസ്തനൂർസി പ്രജാപതേർവർണ ഇത്യാഹ പശുഭ്യ
 ഏവ തദധർയുർനി ഹനുത ആത്മനോഽനാപ്രസ്തായ ഗച്ഛതി
 ശ്രിയം പ്ര പശൂനാപ്നോതി യ ഏവം വേദ ശുക്രം തേ
 ശുക്രേണ ക്രീണാമിത്യാഹ യഥാ യജുരേവൈതദ് ദേവാ
 വൈ യേന ഹിരണ്യേന സോമമക്രീണൻ തദഭീഷഹാ

പുനരാദദത കോ ഹി തേജസാ വിക്രേഷ്യത ഇതി
യേന ഹിരണ്യേന- [] 68

6.1.10.4

സോമം ക്രീണീയാത് തദദീഷഹാ പുനരാ ദദീത തേജ
ഏവാഽഽത്മൻ ധത്തേഽസ്മേ ജ്യോതിഃ സോമവിക്രയിണി തമ
ഇത്യാഹ ജ്യോതിരേവ യജമാനേ ദധാതി തമസാ
സോമവിക്രയിണമർപയതി യദനുപഗ്രഥ്യ ഹന്യാദ്-
ദന്ദശുകാസ്താച്ഛ് സമാച്ഛ് സർപാഃ സ്യൂരിദമഹച്ഛ്
സർപാണാം ദന്ദശുകാനാം ഗ്രീവാ ഉപ ഗ്രന്ഥാമീത്യാഹാ-
ദന്ദശുകാസ്താച്ഛ് സമാച്ഛ് സർപാ ഭവന്തി തമസാ
സോമവിക്രയിണം വിധൃതി സ്വാത- [] 69

6.1.10.5

ഭ്രാജേത്യാഹൈതേ വാ അമൃഷ്ഠിൻ ലോകേ സോമമരക്ഷൻ
തേഭ്യോഽധി സോമമാഹരൻ യദേതേഭ്യഃ സോമക്രയണാ-
ന്നാനുദിശേദക്രീതോഽസ്യ സോമഃ സ്യാന്നാസ്യേതേ
ഽമൃഷ്ഠിൻ ലോകേ സോമച്ഛ് രക്ഷയൂർയദേതേഭ്യഃ
സോമക്രയണാനുദിശതി ക്രീതോഽസ്യ സോമോ
ഭവത്യേതേഽസ്യാമൃഷ്ഠിൻ ലോകേ സോമച്ഛ് രക്ഷന്തി । 70

(സശുക്രമേവ - രുന്ധ - ഇതി യേന ഹിർണ്യേന - സ്വാന
- ചതുശ്ചത്വാരീഴ്ശ്ച) (A10)

6.1.11.1

വാരുണോ വൈ ക്രീതഃ സോമ ഉപനഭോ മിത്രോ ന ഏഹി
സുമിത്രധാ ഇത്യാഹ ശാന്ത്യാ ഇന്ദ്രസ്യോരുമാ വിശ
ദക്ഷിണമിത്യാഹ ദേവാ വൈ യച് സോമമക്രീണൻ
തമിന്ദ്രസ്യോരൗ ദക്ഷിണ ആ ഽസാദയന്നേഷ ഖലു വാ
ഏതർഹീന്ദ്രോ യോ യജതേ തസ്മാദേവമാഹോദായുഷാ
സ്വായുഷേത്യാഹ ദേവതാ ഏവാ- ന്വാരഭ്യോത്- [] 71

6.1.11.2

തിഷ്ഠത്യുർവന്തരിക്ഷ-മന്വിഹീത്യാഹ-ന്തരിക്ഷദേവത്യോ(1)
ഹ്യേതർഹി സോമോഽദിത്യാഃ സദോഽസ്യദിത്യാഃ സദ ആ
സീദേത്യാഹ യഥായജുരേവൈതദ് ദവി വാ
ഏനമേതദർധയതി യദ് വാരുണച് സന്തം മൈത്രം കരോതി
വാരുണ്യർചാഽഽസാദയതി സ്വയൈവൈനം ദേവതയാ
സമർധയതി വാസസാ പർയാനഹൃതി സർവദേവത്യം
വൈ വാസഃ സർവാദിരേവൈ- [] 72

6.1.11.3

-നം ദേവതാഭിഃ സമർധയത്യഥോ രക്ഷസാമപഹതൈ
 വനേഷു വൃന്തരിക്ഷം തതാനേത്യാഹ വനേഷു ഹി
 വൃന്തരിക്ഷം തതാന വാജമർവഥ്സിത്യാഹ വാജഃ
 ഹൃദ്വഥ്സു പയോ അഘ്നീയാസിത്യാഹ പയോ
 ഹൃഘ്നീയാസു ഹൃഥ്സു ക്രതുമിത്യാഹ ഹൃഥ്സു
 ഹി ക്രതും വരുണോ വിക്ഷഗ്നിമിത്യാഹ വരുണോ ഹി
 വിക്ഷഗ്നിം ദിവീ സൂര്യ- [] 73

6.1.11.4

മിത്യാഹ ദിവീ ഹി സൂര്യഃ സോമമദ്രാവിത്യാഹ ഗ്രാവാനോ
 വാ അദ്രയസ്തേഷു വാ ഏഷ സോമം ദധാതി യോ യജതേ
 തസ്മാദേവമാഹോദു തം ജാതവേദസമിതി സൗര്യർചാ
 കൃഷ്ണാജിനം പ്രത്യാനഹൃതി രക്ഷസാമപഹത്യാ ഉസ്രാവേതം
 ധൂർഷാഹാവിത്യാഹ യമായജുരേവൈതത് പ്ര ച്യവസ
 ഭുവസ്സത ഇത്യാഹ ഭൂതാനാഃ ഹേ- [] 74

6.1.11.5

-ഷ പതിർവിശ്വാനൃഭി ധാമാനീത്യാഹ വിശ്വാനി ഹേ(1)
 ഷോഭി ധാമാനി പ്രച്യവതേ മാ താ പരിപരീ വിദദിത്യാഹ
 യദേവാദഃ സോമമാഹ്നിയമാണം ഗന്ധർവോ വിശ്വാവസുഃ

പര്യയമുഷ്ണാത് തസ്മാ-ദേവമാഹാപരിമോഷായ യജമാനസ്യ
 സ്വസ്ത്യയന്യസീത്യാഹ യജമാനസ്യൈവൈഷ
 യജ്ഞസ്യാന്വാരംഭോ ഽനവചിത്തൈ വരുണോ വാ ഏഷ
 യജമാനമഭൈത്യതി യത്- [] 75

6.1.11.6

ക്രീതഃ സോമ ഉപനഭോ നമോ മിത്രസ്യ വരുണസ്യ
 ചക്ഷസ ഇത്യാഹ ശാന്ത്യാ ആ സോമം വഹന്ത്യഗ്നിനാ
 പ്രതി തിഷ്ഠതേ തൗ സംഭവന്തൗ യജമാനമഭി സം ഭവതഃ
 പുരാ ഖലു വാവൈഷ മേധായാഽഽ*ത്മാനമാരഭ്യ ചരതി യോ
 ദീക്ഷിതോ യദഗ്നിഷോമീയം പശുമാലഭത ആത്മനിഷ്ഠയണ
 ഏവാസ്യ സ തസ്മാത് തസ്യ നാഽഽ*ശ്യം പുരുഷനിഷ്ഠയണ
 ഇവ ഹ്യഥോ ഖലാഹു () രഗ്നിഷോമാഭ്യാം വാ ഇന്ദ്രോ
 വൃത്രമഹന്നിതി യദഗ്നിഷോമീയം പശുമാലഭതേ
 വാർത്ത്രഹ്ണ ഏവാസ്യ സ തസ്മാദ്-വാശ്യം വാരുണ്യർചാ
 പരി ചരതി സ്വയൈവൈനം ദേവതയാ പരി ചരതി । 76

(അന്വാരഭ്യോമ് - സർവാഭിരേവ - സൂര്യം - ഭൂതാനാഃ
 ഹ്യേ - തി യ - ദാഹുഃ - സപ്തവിദ്ശതിശ്ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(പ്രാചീനവഴുശം - യാവന്ത - ഋഷാമേ - വാഗൈ
ദേവേഭ്യോ - ദേവാ വൈ ദേവയജ്ഞം - കദ്രുശ്ച - തദ്ധിർ
ണ്യു - ഷട് പദാനി - ബ്രഹ്മവാദിനോ വിചിത്യോ - യത്
കലയാ തേ - വാരുണോ വൈ ക്രീതഃ സോമ - ഏകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(പ്രാചീനവഴുശഃ - സ്വാഹേത്യാഹ - യേന്തഃ ശരാ -
ഹ്യേഷ സം - തപസാ ച - യത്കർണഗൃഹീ - തേതി
ലോമതോ - വാരുണഃ - ഷട് സ്കൃതിഃ)

First and Last Padam of First Prasnam of 6th Kandam

(പ്രാചീനവഴു ശം - പരി ചരതി)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ഘഷ്ടകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6.2 ഘൃകാണ്ഡേ ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.2.1.1

യദുഭൗ വിമുച്യാ¹ഃ²തിമ്യം ഗൃഹ്ണീ¹യാദ്-യജ്ഞം
ഘൃ²വിച്ഛിന്യാ¹ദ്-യദുഭാവ-വിമുച്യ യമാ¹നാഗതായാ¹ഃ²തിമ്യം
ക്രിയതേ താദൃഗേവ തദ്-വിമുക്തോ¹ന്യോ¹നഡ്യാൻ
ഭവത്യ വിമുക്തോ¹ന്യോ¹മാ¹ഃ²തിമ്യം ഗൃഹ്ണാ¹തി
യജ്ഞസ്യ സന്തത്യേ പത്യന്മാരഭതേ പത്നീ ഹി
പാർഷ്ണഹ്യസ്യേശേ പത്നിയൈ വാനുമതം നിർവപതി
യദ്വൈ പത്നീ യജ്ഞസ്യ കരോതി മിഥുനം തദഥോ
പത്നീയാ ഏവൈ- [] 1

6.2.1.2

-ഘൃ യജ്ഞസ്യ¹ാ¹ന്മാരംഭോ¹ നവച്ഛി¹ത്യൈ യാവദ്-ഭിർവൈ
രാജാ¹സുചരൈരാഗച്ഛതി സർവേ¹ഭ്യോ വൈ തേഭ്യ ആതിമ്യം
ക്രിയതേ ഛന്ദാ¹ഽസി ഖലു വൈ സോമസ്യ
രാജേ¹ണാ¹സുചരാണ്യഗേ-രാതിമ്യമസി വിഷ്ണവേ ത്വേത്യാ¹ഹ
ഗായത്രിയാ ഏവൈതേന കരോതി സോമസ്യ¹ാ¹ഃ²തിമ്യമസി

വിഷ്ണുവേ ത്വേത്യാഹ ത്രിഷ്ടുഭ ഏവൈതേന കരോത്യ-
തിമേരാതിമൃമസി വിഷ്ണുവേ ത്വേത്യാഹ ജഗത്യാ- [] 2

6.2.1.3

ഏവൈതേന കരോത്യഗന്യേ ത്വാ രായസ്പോഷദാവന്നേ
വിഷ്ണുവേ ത്വേത്യാഹാനുഷ്ടുഭ ഏവൈതേന കരോതി
ശ്യേനായ ത്വാ സോമഭൃതേ വിഷ്ണുവേ ത്വേത്യാഹ ഗായത്രിയാ
ഏവൈതേന കരോതി പഞ്ച കൃത്യോ ഗൃഹ്ണാതി
പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ പാക്തോ യജ്ഞോ യജ്ഞമേവാവ
രുന്ധേ ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്താമ് സത്യാദ്-ഗായത്രിയാ
ഉഭയത ആതിമൃസ്യ ക്രിയത ഇതി യദേവാദഃ സോമമാ- [] 3

6.2.1.4

ഹരത് തസ്താദ്-ഗായത്രിയാ ഉഭയത ആതിമൃസ്യ കിയതേ
പുരസ്താച്ചോപരിഷ്ടാച്ച ശിരോ വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ
യദാതിമൃം നവകപാലഃ പുരോധാശോ ഭവതി തസ്താന്നവധാ
ശിരോ വിഷ്വൃതം നവകപാലഃ പുരോധാശോ ഭവതി തേ
ത്രയസ്ത്രികപാലാസ്ത്രിവൃതാ സ്തോമേന സംമിതാസ്തേജ-
സ്ത്രിവൃത് തേജ ഏവ യജ്ഞസ്യ ശീർഷൻ ദധാതി
നവകപാലഃ പുരോധാശോ ഭവതി തേ ത്രയസ്ത്രി-
കപാലാസ്ത്രിവൃതാ പ്രാണേന സംമിതാസ്ത്രിവൃദൈ- [] 4

6.2.1.5

പ്രാണ-സ്രി॒വൃ॒തമേ॒വ പ്രാ॒ണമ॑ഭി॒പൂർ॒വം യ॑ജ॒ഞസ്യ॑
ശീ॒ർഷ॑ൻ ദ॒ധാതി॑ പ്ര॒ജാപ॑തേ॒ർവാ ഏ॒താനി॑ പ॒ക്ഷ്മാ॑ണി
യദ॒ശ്വാവാ॑ലാ ഐ॒ക്ഷ॒വീ തി॒രശ്ചീ॑ യദാ॒ശ്വാവാ॑ലഃ പ്ര॒സുരോ॑
ഭ॒വതൈ॑ക്ഷ॒വീ തി॒രശ്ചീ॑ പ്ര॒ജാപ॑തേ॒രേവ॑ ത॒ച്ചക്ഷുഃ॑
സം॒ഭര॑തി ദേ॒വാ വൈ॑ യാ ആ॒ഹുതീ॑രജു॒ഹവു॑സ്താ അ॒സുരാ॑
നിഷ്ഠാ॒വമാ॑ദൻ തേ ദേ॒വാഃ കാർഷ്വ॑ർയമ॒പശ്യ॑ൻ കർമ്മ॒ണ്യോ
വൈ॑ കർമ്മൈ॒ന്നേന॑ കുർവീ॒തേതി॑ തേ കാർഷ്വ॑ർയമ॒യാൻ
പരി॒ധീന- [] 5

6.2.1.6

-കുർവത തൈർവൈ തേ രക്ഷാഽസ്യ॑പാ॒ഘ്നത॑ യത്
കാർഷ്വ॑ർയമ॒യാഃ പരി॒ധയോ॑ ഭ॒വന്തി॑ ര॒ക്ഷസാ॑മ॒പഹ॑തൈ॒
സഽസ്പ॑ർശ॒യതി॑ ര॒ക്ഷസാ॑മ॒ന്ന-വ॑ചാരായ ന പൂ॒രസ്താത്
പരി॑ ദ॒ധാത്യാ॑ഭി॒ത്യോ ഹ്യേ॒വോദ്യ॑ൻ പൂ॒രസ്താദ്-
ര॒ക്ഷാഽസ്യ॑പഹ॒ന്ത്യർധോ॑ സ॒മിധാ॑വാ ദ॒ധാത്യു॑പരി॒ഷ്ടാദേ॒വ
ര॒ക്ഷാഽസ്യ॑പ ഹ॒ന്തി യ॑ജു॒ഷാഽന്യാം॑ തൃ॒ഷ്ണി॒മന്യാം॑
മി॒മുന॑ത്വായ ദേ॒വ ആ॑ ദ॒ധാതി॑ ദി॒പാദ്-യ॑ജമാനഃ
പ്രതി॑ഷ്ഠി॒തൈ॒ ബ്രഹ്മ॑വാ॒ദിനോ॑ വ॒ദന്ത്യ- [] 6

6.2.1.7

-ഗ്നിശ്ച വാ ഏതൗ സോമശ്ച കഥാ സോമായാഃ^{ss*}തിഥ്യം
 ക്രിയതേ നാഗായ ഇതി യദഗ്നാവഗ്നിം മഥിത്വാ പ്രഹരതി
 തേനൈവാഗായ ആതിഥ്യം ക്രിയതേ ടഥോ ഖലാഹുരഗ്നിഃ
 സർവാ ദേവതാ ഇതി യദ്ധവിരാസാഭ്യാഗ്നിം മൻമതി
 ഹവ്യായൈവാഃ^{ss*}സന്നായ സർവാ ദേവതാ ജനയതി । 7
 (പത്നീയാ ഏവ - ജഗത്യാ - ആ - ത്രിവൃദ്ധൈ - പരിധീൻ
 - വദന്ത്യേ - കചതാരിഷ്ശച്ച) (A1)

6.2.2.1

ദേവാസുരാഃ സംയത്താ ആസൻ തേ ദേവാ മിഥോ വിപ്രിയാ
 ആസൻ തേഃ⁽¹⁾ന്യോന്യസ്മൈ ജൈഷ്ട്വായാതിഷ്ഠമാനാഃ
 പഞ്ചധാ വ്യക്രാമന്നഗ്നിർവസുഭിഃ സോമോ രുദ്രൈരീന്ദ്രോ
 മരുദ്ഭിർ-വരുണ ആദിത്യൈർ-ബൃഹസ്പതിർ-
 വിശ്വേശ്വരേഭൈവസ്മൈ ടമന്യന്താസുരേഭ്യോ വാ ഇദം
 ഭ്രാതൃവ്യേഭ്യോ രധ്യാമോ യന്മിഥോ വിപ്രിയാഃ സ്മോ യാ ന
 ഇമാഃ പ്രിയാസുനുവസ്മാഃ സമവദ്യാമഹൈ താഭ്യഃ സ
 നിർജ്ജ്യാഭ്യോ- [] 8

6.2.2.2

നഃ പ്രഥമോ(1)ഽന്യോഽന്യസ്മൈ ദ്രുഹ്യാദിതി തസ്മാദ്യഃ
സതാനുനപ്രീണാം പ്രഥമോ ദ്രുഹ്യതി സ ആർതിമാർച്ചതി
യത് താനുനപ്രപ്ത് സമവദ്യതി ദ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ
ഭവത്യാത്മനാ പരാഽസ്യ ദ്രാതൃവ്യോ ഭവതി പഞ്ച കൃത്യോ
ഽവദ്യതി പഞ്ചധാ ഹി തേ തഥ് സമവാദ്യന്താമോ പഞ്ചാക്ഷരാ
പക്തിഃ പാക്തോ യജ്ഞോ യജ്ഞമേവാവ രൂന്ധ ആപതയേ
ത്വാ ഗൃഹ്ണാമീത്യാഹ പ്രാണോ വാ- [] 9

6.2.2.3

ആപതിഃ പ്രാണമേവ പ്രീണാതി പരിപതയ ഇത്യാഹ മനോ
വൈ പരിപതിർമന ഏവ പ്രീണാതി തനുനപ്ര ഇത്യാഹ
തനുവോ ഹി തേ താഃ സമവാദ്യന്ത ശാക്വരായേത്യാഹ
ശക്വൈത്യ ഹി തേ താഃ സമവാദ്യന്ത ശക്വ-
ന്നോജീഷ്ഠായേത്യാഹൗജീഷ്ടൗ ഹി തേ ത ദാത്മനഃ
സമവാദ്യന്താ-നാധൃഷ്ടമസ്യനാധൃഷ്ട-മിത്യാഹാനാധൃഷ്ട-
ഹ്യേതദനാധൃഷ്ടം ദേവാനാമോജ- [] 10

6.2.2.4

ഇത്യാഹ ദേവാനാഽഹ്യേതദോജോഽഭിശസ്തിപാ
അനഭിശസ്തേന്യമിത്യാഹാ-ഭിശസ്തിപാ ഹ്യേതദ-നഭിശസ്തേ-
ന്യമനു മേ ദീക്ഷാം ദീക്ഷാപതിർ മന്യതാമിത്യാഹ

യഥായജുരേവൈതദ്-ഘൃതം ധൈവേ ദേവാ വജ്രം കൃതാ
 സോമഘൃ-ന്നന്തികമിവ ഖലു വാ അസ്യൈതച്ചരന്തി യത്
 താനുനപ്രേണ പ്രചരന്ത്യശ് ശൂരശ് ശൂന്യേ ദേവ സോമാഃ
 *പ്യായതാമിത്യാഹ യ- [] 11

6.2.2.5

-ദേവാസ്യാപുവായതേ യന്മീയതേ-തദേവാസ്യേ തേനാഃ
 *പ്യായയത്യാ തുഭ്യമിന്ദ്രഃ പ്യായതാമാ ത്വമിന്ദ്രായ
 പ്യായസ്യേത്യാ-ഹോദാവേവേന്ദ്രം ച സോമം ചാഃ
 *പ്യായയത്യാ പ്യായയ സഖീന്ദ്രം സന്യാ മേധയേത്യാഹ-
 രതിജോ വാ അസ്യ സഖായസ്താനേവാഃ*പ്യായയതി
 സ്വസ്തി തേ ദേവ സോമ സുതാമശീയേ- [] 12

6.2.2.6

-ത്യാഹാ ഃ*ശിഷമേവൈതാമാ ശാസ്യേ പ്ര വാ
 ഏതേസ്മാ-ലോകാച്ഛവന്തേ യേ സോമമാ-പ്യായയന്ത്യ-
 ന്തരിക്ഷദേവത്യാ ഹി സോമ ആപ്യായിത ഏഷ്ടാ രായഃ
 പ്രേഷേ ദഗായേത്യാഹ ദ്യാവാപൃഥിവീഭ്യാമേവ
 നമസ്കൃത്യാസ്മിൻ ലോകേ പ്രതി തിഷ്ഠന്തി ദേവാസുരാഃ
 സംയത്താ ആസൻ തേ ദേവാ ബിഭൃതോഽഗ്നിം പ്രാവിശൻ
 തസ്മാദാഹുരഗ്നിഃ സർവാ ദേവതാ ഇതി തേ- [] 13

6.2.2.7

ഘ്നീമേവ വരും കൃതാ സുരാന്ദ്യഭവ-ന്നഗ്നിമിവ ഖലു
വാ ഏഷ പ്രവിശതി യോഽവാന്തരദീക്ഷാമുപൈതി
ഭ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ ഭവത്യാത്മനാ പരാഽസ്യ ഭ്രാതൃവ്യോ
ഭവത്യാത്മാനമേവ ദീക്ഷയാ പാതി പ്രജാമവാന്തരദീക്ഷയാ
സന്തരാം മേഖലാഽ സ്മായച്ചതേ പ്രജാ ഹ്യാത്മനോ
ഽന്തരന്തരാ തപ്രപ്രതോ ഭവതി മദന്തീഭിർമാർജയതേ
നിർഹൃഗ്നിഃ ശീതേന വായതി സമിദ്ധ്യേ യാ തേ അഗ്നേ
() രൂദ്രിയാ തന്മൂരിത്യാഹ സ്വയൈവൈനദ് ദേവതയാ
പ്രതയതി സയോനിത്യായ ശാന്തൈ 14

(യോ - വാ - ഓജ - ആഹ യ - ദശീയേ - തി തേ - ഘ്ന
- ഏകാദശ ച) (A2)

6.2.3.1

തേഷാമസുരാണാം തിസ്രഃ പുര ആസ-ന്നയസ്മ-യുവമാഽഥ
രജതാഽഥ ഹരിണീ താ ദേവാ ജേതും നാശകുപൻ താ
ഉപസദൈവാജിഗീഷൻ തസ്മാദാഹുർയശ്ചൈവം ഽവേദ
യശ്ച നോപസദാ വൈ മഹാപുരം ജയന്തീതി ത ഇഷ്ടാഽ
സമസ്കൂർവതാ-ഗ്നിമനീകഽ സോമഽ ശല്യം ഽവിഷ്ണും
തേജനം തേഽബ്രൂവൻ ക ഇമാമസിഷ്യതീതി- [] 15

6.2.3.2

രുദ്ര ഇത്യബ്രൂവൻ രുദ്രോ വൈ ക്രൂരഃ സോഽസ്യതിതി
 സോഽബ്രവീദ് വരം വൃണാ അഹമേവ പശൂനാ-
 മധിപതിരസാനീതി തസ്മാദ് രുദ്രഃ പശൂനാ-മധിപതിസ്താച്ഛ
 രുദ്രോഽവാസ്യജഥ് സ തിസ്രഃ പുരോ ഭിഞ്ഞൈഭ്യോ
 ലോകേഭ്യോഽസുരാൻ പ്രാണുദന്ത യദുപസദ ഉപസദ്യന്തേ
 ഭ്രാതൃവ്യപരാണുന്തൈ നാനാമാഹുതിം പുരസ്താ-
 ജ്ജുഹുയാദ്-യദനാമാഹുതിം പുരസ്താജ്ജുഹുയാ- [] 16

6.2.3.3

ദന്യന്തുഖം കുർയാഥ് സ്രുവേണാഽഘാരമാ ഘാരയതി
 യജ്ഞസ്യ പ്രജ്ഞാത്ത്വൈ പരാദതിക്രമ്യ ജുഹോതി പരാച
 ഏവൈഭ്യോ ലോകേഭ്യോ യജമാനോ ഭ്രാതൃവ്യാൻ പ്ര
 ണുദന്തേ പുനരത്യാക്രമ്യോപസദം ജുഹോതി പ്രണുദ്വൈ-
 വൈഭ്യോ ലോകേഭ്യോ ഭ്രാതൃവ്യാഞ്ചിത്വാ ഭ്രാതൃവ്യലോക-
 മദ്യാരോഹതി ദേവാ വൈ യാഃ പ്രാതരുപസദ ഉപാസീദ -
 നഹസ്താഭിരസുരാൻ പ്രാണുദന്ത യാഃ സായച്ഛ
 രാത്രിയൈ താഭിർയഥ് സായം പ്രാതരുപസദ- [] 17

6.2.3.4

ഉപസദ്യന്തേ ഹോരാത്രാഭ്യാമേവ തദ്-യജമാനോ
ഭാത്യവ്യാൻ പ്ര ണുദതേ യാഃ പ്രാതർയാജ്യാഃ സ്യുസ്താഃ
സായം പുരോഽനുവാക്യാഃ കുർയാദയാതയാമത്വായ
തിസ്ര ഉപസദ ഉപൈതി ത്രയ ഇമേ ലോകാ ഇമാനേവ
ലോകാൻ പ്രീണാതി ഷട്മ സം പദ്യന്തേ ഷഡ്യാ ഗൃതവ
ഗൃതൂനേവ പ്രീണാതി ദാദശാഹീനേ സോമ ഉപൈതി ദാദശ
മാസാഃ സംവത്സരഃ സംവത്സരമേവ പ്രീണാതി
ചതുർവിംശതിഃ സം- [] 18

6.2.3.5

പദ്യന്തേ ചതുർവിംശതി-രർധമാസാ അർധമാസാനേവ
പ്രീണാത്യാരാഗ്രാ-മവാന്തരദീക്ഷാ-മുപേയാദൃഃ കാമയേതാ
ഽസ്മിൻ മേ ലോകേഽർധുകൗ സ്ട്രാദിത്യേകമഗ്രേഽഥ ദാവഥ
ത്രീനഥ ചതുര ഏഷാ വാ ആരാഗ്രാ ഽവാന്തരദീക്ഷാ
ഽസ്മിന്നേവാസ്മൈ ലോകേഽർധുകം ഭവതി പരോവരീയസി-
മവാന്തരദീക്ഷാ-മുപേയാദൃഃ കാമയേതാമുഷ്മിൻ മേ
ലോകേഽർധുകൗ സ്ട്രാദിതി ചതുരോഽഗ്രേ () ഽഥ ത്രീനഥ
ദാവഥൈകമേഷാ വൈ പരോവരീയസ്യ-വാന്തരദീക്ഷാ
ഽമുഷ്മിന്നേവാസ്മൈ ലോകേഽർധുകം ഭവതി । 19

(അസിഷ്യതീതി - ജുഹുയാമ് - സായം പ്രാതരുപസദ -
ശ്ചതുർവിഴ്ശതിഃ സം - ചതുരോഽഗ്രേ - ഷോഡശ ച) (A3)

6.2.4.1

സുവർഗം വാ ഏതേ ലോകം യന്തി യ ഉപസദ ഉപയന്തി
തേഷാം യ ഉന്നയതേ ഹീയത ഏവ സ നോദനേഷീതി
സ്മുന്നീയമിവ യോ വൈ സ്വാർഥേതാം യതാഽശ്രോണോ
ഹീയത ഉത സ നിഷ്ടായ സഹ വസതി തസ്മാമ്
സകൃദുന്നീയ നാപരമുനയേത ദധ്നോന്നയേതൈതദ്വൈ
പശൂനാഽപ് രൂപഽപ് രൂപേണൈവ പശൂനവ രുന്ധേ- [] 20

6.2.4.2

യജ്ഞോ ദേവേഭ്യോ നിലായത വിഷ്ണു രൂപം കൃതാ സ
പൃഥിവീം പ്രാവിശത് തം ദേവാ ഹസ്താൻമ് സഽപ് രഭൈഽപ്തൻ
തമിന്ദ്ര ഉപർയുപർയത്യക്രാമമ് സോഽബ്രവീത് കോ
മാഽയമുപർയുപർയത്യക്രമീ-ദിത്യഹം ദുർഗേ ഹന്തേത്യഥ
കസ്തമിത്യഹം ദുർഗാദാഹർതേതി സോഽബ്രവീദ് ദുർഗേ
വൈ ഹന്താഽവോചഥാ വരാഹോഽയം വാമമോഷഃ- [] 21

6.2.4.3

സപ്താനാം ഗിരീണാം പരസ്താദിത്തം വേദ്യമസുരാണാം
ബിഭർതി തം ജഹി യദി ദുർഗേ ഹന്താഽസിതി സ

ദർഭപുഞ്ജീലമുദ്-വൃഹ്യ സപ്ത ഗിരീൻ ഭിത്താ തമഹൻമ്
 സോഽബ്രവീദ് ദുർഗാദാ ആഹർതാവോചമാ ഏതമാ
 ഹരേതി തമേഭ്യോ യജ്ഞ ഏവ യജ്ഞമാഹരദ്യത് തദിത്തം
 ഘേദ്യമസുരാണാമവിനന്ത തദേകം ഘേദ്യൈ
 വേദിത്വമസുരാണാം- [] 22

6.2.4.4

ഘാ ഇയമഗ്ര ആസീദ് യാവദാസീനഃ പരാപശ്യതി താവദ്
 ദേവാനാം തേ ദേവാ അബ്രൂവന്നസ്പ്രേവ നോഽസ്യാമപീതി
 കിയദോ ദാസ്യാമ ഇതി യാവദിയച്ഛ് സലാവ്യകീ ത്രിഃ
 പരിക്രാമതി താവന്നോ ദത്തേതി സ ഇന്ദ്രഃ സലാവ്യകീ
 രൂപം കൃത്യേമാം ത്രിഃ സർവതഃ പര്യക്രാമത്
 തദിമാമവിനന്ത യദിമാമവിനന്ത തദ് വേദ്യൈ വേദിത്വച്ഛ്- [] 23

6.2.4.5

സാ വാ ഇയച്ഛ് സർവൈവ വേദിരിയതി ശക്ഷ്യാമീതി താ
 അവമായ യജ്ഞേ ത്രിച്ഛത് പദാനി പശ്വാത് തിരശ്ചീ
 ദവതി ഷട്ത്രിച്ഛത് പ്രാചീ ചതുർവിച്ഛതിഃ പുരസ്താത്
 തിരശ്ചീ ദശദശ സംപദ്യന്തേ ദശാക്ഷരാ വിരാഡന്നം
 വിരാഡ് വിരാജൈവാനാദ്യമവ രൂന്ധ ഉദ്ധന്തി യദേവാസ്യാ

അമേധ്യം തദപ ഹന്ത്യുദ്ധന്തി തസ്മാദോഷധയഃ പരാ ഭവന്തി
 () ബർഹിഃ സ്തൂണാതി തസ്മാദോഷധയഃ പുനരാ
 ഭവന്ത്യുത്തരം ബർഹിഷ ഉത്തരബർഹിഃ സ്തൂണാതി
 പ്രജാ വൈ ബർഹിര്യജമാന ഉത്തര ബർഹിര്യജമാന-
 മേവാ-യജമാനാദുത്തരം കരോതി തസ്മാദ്-യജമാനോ
 ധയജമാനാദുത്തരഃ । 24 (രുന്ധേ - വാമമോഷോ - വേദി

തമസ്യുരാണാം - വേദിത്വം - ഭവന്തി - പഞ്ചവിംശതിശ്ച)
 (A4)

6.2.5.1

യദാ അനീശാനോ ഭാരമാദത്തേ വി വൈ സ ലിശതേ യദ്
 ദാദശ സാഹസ്യോപസദഃ സ്യുസ്തിസ്തോഹീനസ്യ
 യജ്ഞസ്യ വിപോമ ക്രിയേത തിസ്ര ഏവ സാഹസ്യോ-
 പസദോ ദാദശാഹീനസ്യ യജ്ഞസ്യ സവിര്യത്വായാഥോ
 സലോമ ക്രിയതേ വത്സസ്യൈകഃ സ്തനോ ഭാഗീ

ഹി സോഽഥൈകഃ സ്തനം വ്രതമുപൈത്യഥ ദാവഥ ത്രീനഥ
 ചതുര ഏതദൈ- [] 25

6.2.5.2

ക്ഷുരപവി നാമ വ്രതം യേന പ്ര ജാതാൻ ഭ്രാതൃവ്യാൻ
 നൂദതേ പ്രതി ജനിഷ്യമാണാനഥോ കനീയസൈവ ഭൂയ
 ഉപൈതി ചതുരോഽഗ്രേ സ്തനാൻ വ്രതമുപൈത്യഥ ത്രീനഥ

ദാവമൈകമേതദ്വൈ സുജഘനം നാമ വ്രതം തപസ്യം
 സുവർഗ്യമഥോ പ്രൈവ ജായതേ പ്രജയാ പശുഭിര്യവാഗ്മു
 രാജന്യസ്യ വ്രതം ക്രൂരേവ വൈ യവാഗ്മുഃ ക്രൂര ഇവ- [] 26

6.2.5.3

രാജന്യോ വജ്രസ്യ രൂപം സമൃദ്ധ്യാ ആമിക്ഷാ വൈശ്യസ്യ
 പാകയജ്ഞസ്യ രൂപം പുഷ്പൈ പയോ ബ്രാഹ്മണസ്യ തേജോ
 വൈ ബ്രാഹ്മണസ്യേജഃ പയസ്യേജസൈവ തേജഃ പയ ആത്മൻ
 ധത്തേ ഽഥോ പയസാ വൈ ഗർഭാ വർധന്തേ ഗർഭ ഇവ ഖലു
 വാ ഏഷ യദ് ദീക്ഷിതോ യദസ്യ പയോ വ്രതം
 ഭവത്യാത്മാനമേവ തദ് വർധയതി ത്രിവ്രതോ വൈ
 മനുരാസീദ് ദിവ്രതാ അസുരാ ഏകവ്രതാ- [] 27

6.2.5.4

ദേവാഃ പ്രാതർമധ്യംദിനേ സായം തൻ മനോർവ്രതമാസീത്
 പാകയജ്ഞസ്യ രൂപം പുഷ്പൈ പ്രാതശ്ച സായം
 ചാസുരാണാം നിർമധ്യം ക്ഷുധോ രൂപം തതസ്തേ
 പരാഭവൻ മധ്യംദിനേ മധ്യരാത്രേ ദേവാനാം തതസ്തേ
 ഭവൻമ് സുവർഗം ലോകമായൻ യദസ്യ മധ്യംദിനേ
 മധ്യരാത്രേ വ്രതം ഭവതി മധ്യതോ വാ അന്നേന ഭുഞ്ജതേ
 മധ്യത ഏവ തദുർജം ധത്തേ ഭ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ

ഭവത്യാത്മനാ- [] 28

6.2.5.5

പരാഽസ്യ ഭ്രാതൃവ്യോ ഭവതി ഗർഭോ വാ ഏഷ യദ് ദീക്ഷിതോ
 യോനിർ ദീക്ഷിതവിമിതം യദ് ദീക്ഷിതോ ദീക്ഷിതവിമിതാത്
 പ്രവസേദ് യഥാ യോനേർഗർഭഃ സ്കന്ദതി താദൃഗേവ
 തന്ന പ്രവസുവ്യമാത്മനോ ഗോപീമായേഷ വൈ വ്യാഘ്രഃ
 കുലഗോപോ യദഗ്നിസ്തസ്മാദ് യദ് ദീക്ഷിതഃ പ്രവസേമ് സ
 ഏനമീശ്വരോഽനുത്ഥായ ഹന്തോർന പ്രവസുവ്യമാത്മനോ
 ഗുപ്തേ ദക്ഷിണതഃ ശയ ഏതദ്വൈ യജമാനസ്യ ()
 ss*യതനഃ സ്വ ഏവാഽss*യതനേ ശയേ ഽഗ്നിമദ്ധ്യാവൃത്യ
 ശയേ ദേവതാ ഏവ യജ്ഞമദ്ധ്യാവൃത്യ ശയേ । 29

(ഏതദ്വൈ - ക്രൂര ഇവൈ - കവ്രതാ - ആത്മനാ -
 യജമാനസ്യ - ത്രയോദശ ച) (A5)

6.2.6.1

പുരോഹവിഷി ദേവയജ്ഞേ യാജയേദ്യം കായേതോ-
 പൈനമുത്തരോ യജ്ഞോ നമേദദി സുവർഗം ലോകം
 ജയേദിത്യേതദ്വൈ പുരോഹവിർദേവയജ്ഞം യസ്യ ഹോതാ
 പ്രാതരനുവാക-മനുബ്രൂവ-ന്നഗ്നിമപ ആദിത്യമദി

വിപശ്യത്യുപൈനമുത്തരോ യജേന്താ നമത്യഭി സുവർഗം
 ഘോകം ജയത്യാപ്തേ ദേവയജനേ യാജയേദ്-ദ്രാത്യുവ്യവന്തം
 പൻമാം ഘാധിസ്തർശയേത് കർതം ഘാ യാവന്നാനസേ
 യാതവൈ- [] 30

6.2.6.2

ന രഥായൈതദ്വാ ആപ്തം ദേവയജന-മാപ്തോത്യേവ ദ്രാത്യുവ്യം
 നൈനം ദ്രാത്യുവ്യ ആപ്തോത്യേകോന്നതേ ദേവയജനേ
 യാജയേത് പശുകാമ-മേകോന്നതാദൈ ദേവയജനാ-
 ദങ്ഗിരസഃ പശൂനസ്യജന്താന്തരാ സദോഹവിർധാനേ
 ഉന്നതഃ സ്യാദേതദ്വാ ഏകോന്നതം ദേവയജനം പശുമാനേവ
 ഭവതി ത്ര്യുന്നതേ ദേവയജനേ യാജയേത് സുവർഗകാമം
 ത്ര്യുന്നതാദൈ ദേവയജനാദങ്ഗിരസഃ സുവർഗം
 ഘോകമായ- നന്തരാ ഹവനീയം ച ഹവിർധാനം ചോ- []

31

6.2.6.3

-ന്നതഃ സ്യാദന്തരാ ഹവിർധാനം ച സദശ്ചാന്തരാ സദശ്ച
 ഗാർഹപത്യം ചൈതദൈ ത്ര്യുന്നതം ദേവയജനഃ
 സുവർഗമേവ ലോകമേതി പ്രതിഷ്ഠിതേ ദേവയജനേ
 യാജയേത് പ്രതിഷ്ഠാകാമമേതദൈ പ്രതിഷ്ഠിതം ദേവയജനം

ഓം സർവതഃ സമം പ്രത്യേവ തിഷ്ഠതി യത്രാനൃഗാ അനൃഗാ
ഓഷധയോ വൃതിഷക്താഃ സ്യുസ്തദ്-യാജയേത് പശുകാമ -
മേതദ്വൈ പശുനാപ് രൂപപ് രൂപേണൈവാസ്മൈ പശു- [] 32

6.2.6.4

നവ രൂന്ധേ പശുമാനേവ ദിവതി നിർജ്ജതിഗൃഹീതേ
ദേവയജ്ഞേ യാജയേദ്യം കാമയേത നിർജ്ജത്യാസ്യ യജ്ഞം
ഗ്രാഹയേയമിത്യേതദ്വൈ നിർജ്ജതിഗൃഹീതം ദേവയജ്ഞം
ഓം സദൃശൈശ്വ സത്യാ ജക്ഷം നിർജ്ജത്യൈവാസ്യ
യാജ്ഞം ഗ്രാഹയതി വ്യാവൃത്തേ ദേവയജ്ഞേ യാജയേദ്
വ്യാവൃത്കാമം ഓം പാത്രേ വാ തല്ലേ വാ മീമാപ്സേരൻ
പ്രാചീനമാഹവനീയാത് പ്രവണഃ സ്മാത് പ്രതീചീനം
ഗാർഹപത്യാദേതദ്വൈ വ്യാവൃത്തം ദേവയജ്ഞം ഓം വി
പാപ്മനാ () ഭ്രാതൃവ്യേണാഃ*വർത്തതേ നൈനം പാത്രേ
ന തല്ലേ മീമാപ് സന്തേ കാർയേ ദേവയജ്ഞേ യാജയേദ്-
ഭൂതികാമം കാർയോ വൈ പുരുഷോ ദിവത്യേവ । 33

(യാതവൈ - ഹവിർധാനം ച - പശുൻ - പാപ്മനാ -
ഽഷ്ടാദശ ച) (A6)

6.2.7.1

തേഭ്യ ഉത്തരവേദിഃ സിച്ഛഹീ രൂപം കൃത്യോദയാ-
നന്തരാപക്രമ്യാതിഷ്ഠത് തേ ദേവാ അമന്യന്ത യതരാൻ വാ ഇ
യമുപാവർമ്മസ്യതി ത ഇദം ദവിഷ്യന്തീതി താമുപാമന്ത്രയന്ത
സാബ്രവീദ് വരം വൃണൈ സർവാൻ മയാ കാമാൻ
വൃശ്സവഥ പൂർവാം തു മാഗ്നേരാഹുതി-രശ്സവതാ ഇതി
തസ്മാദുത്തരവേദിം പൂർവാമഗ്നേർ വ്യാഘാരയന്തി
വാരേവൃതഃ ഹൃസ്യൈ ശമ്യയാ പരി മിമീതേ- [] 34

6.2.7.2

മാത്രൈവൈസ്യ സാഥോ യുക്തൈനവ യുക്തമവ രുന്ധേ
വിത്തായനീ മേഃസീത്യാഹ വിത്താ ഹ്യേനാനാവത്
തിക്തായനീ മേഃസീത്യാഹ തിക്താൻ ഹ്യേനാനാവദവതാമാ
നാമിതമിത്യാഹ നാമിതാൻ ഹ്യേനാനാവദവതാമാ
വൃഥിതമിത്യാഹ വൃഥിതാൻ ഹ്യേനാനാവദ്-
വിദേരഗ്നിർനഭോ നാമാ- [] 35

6.2.7.3

ഗ്നേ അങ്ഗിര ഇതി ത്രിർഹരതി യ ഏവൈഷു ലോകേഷു
-ഗ്നയസ്താനേവാവ രുന്ധേ തൃഷ്ണിം ചതുർത്ഥഃ ഹരത്യനി-
രൂക്തമേവാവ രുന്ധേ സിച്ഛഹീരസി മഹിഷീരസീത്യാഹ

സി॒ഹ്വീർഹ്യേഷാ॑ രൂ॒പം കൃ॒തോഭയാ॑-ന॒ന്തരാ॑പക്രമ്യാതി-
 ഷ്ടു॒രു പ്ര॒ഥസോ॑രു തേ യജ്ഞ॑പതിഃ പ്ര॒ഥതാ॑മിത്യാഹ
 യജ്ഞാ॑നമേവ പ്രജയാ॑ പശു॒ഭിഃ പ്ര॒ഥയതി॑ ധ്രു॒വാ- [] 36

6.2.7.4

സീ॒തി സ॒ഹ്വ ഹ॒ന്തി ധൃ॒തൈ ഭേ॒വേഭ്യഃ॑ ശു॒ന്ധസ്യ॑ ഭേ॒വേഭ്യഃ॑
 ശു॒ഭസോ॑ത്യവ ചോക്ഷ॑തി പ്ര ച॒ കി॒രതി॑ ശുദ്ധ്യാ
 ഇ॒ന്ദ്രഘോ॑ഷസ്താ വ॒സുഭിഃ॑ പൂ॒രസ്താ॑ത് പാ॒തിത്യാ॑ഹ ദി॒ഗ്ഭ്യ
 ഏ॒വൈനാ॑ം പ്രോക്ഷ॑തി ഭേവാഽശ്ചേ॒ഭ്യ-ത്തര॑വേദി-
 രൂ॒പാവ॑വർതീ॒ഹൈവ॑ വി ജയാ॑മഹാ ഇ॒ത്യസു॑രാ
 വ॒ജ്രമു॑ഭ്യത്യ ഭേ॒വാ॒നഭ്യാ॑യന്ത താ॒നി॒ന്ദ്രഘോ॑ഷോ വ॒സുഭിഃ॑
 പൂ॒രസ്താ॑ദപാ- [] 37

6.2.7.5

-നു॒ദത॑ മനോ॒ജവാഃ॑ പി॒തൃഭി॑ർ ദക്ഷി॒ണതഃ॑ പ്രചേ॒താ രു॒ദ്രൈഃ
 പശ്വാ॑ദ്-വി॒ശ്വകർ॑മാഽഭി॒ത്യൈരു॑ത്തരതോ യദേ॒വമു॑ത്തരവേദിം
 പ്രോക്ഷ॑തി ദി॒ഗ്ഭ്യ ഏ॒വ തദ്-യജ്ഞാ॑നോ ദ്രാ॒ത്യവ്യാൻ പ്ര
 ണു॒ദത॑ ഇ॒ന്ദ്രോ യതീ॑ൻമ് സാ॒ലാവൃ॑കേഭ്യഃ പ്രായ॑ച്ചത് താൻ
 ദക്ഷി॒ണത॑ ഉ॒ത്തര॑വേദ്യാ ആ॒ദൻ യത് പ്രോക്ഷ॑ണീനാ-
 മു॒ച്ഛി॒ഷ്യേത॑ തദ് ദക്ഷി॒ണത॑ ഉ॒ത്തര॑വേദ്യൈ നി നയേ॑ദ്-

യദേവ തത്ര ക്രൂരം തത് തേന ശമയതി യം ദിഷ്ട്വാത് തം
 ധ്യായേച്ഛുചൈ () വൈനമർപയതി । 38 (മിമീതേ - നാമ -
 ധ്രുവാ - ടപ് - ശുചാ - ത്രീണി ച) (A7)

6.2.8.1

സോത്തരവേദിരബ്രവീഥ് സർവാൻ മയാ കാമാൻ
 വൃശ്ണവഥേതി തേ ദേവാ അകാമയന്താസുരാൻ ഭ്രാതൃവ്യാനഭി
 ഭവേമേതി തേഽജുഹവുഃ സിഷ്ഠീരസി സപതസാഹീ
 സ്വാഹേതി തേഽസുരാൻ ഭ്രാതൃവ്യാനഭ്യഭവൻ തേഽസുരാൻ
 ഭ്രാതൃവ്യാ-നഭിഭൂയാകാമയന്ത പ്രജാം ധീന്ദ്രേമഹീതി
 തേഽജുഹവുഃ സിഷ്ഠീരസി സുപ്രജാവനിഃ സ്വാഹേതി തേ
 പ്രജാമവിന്ദന്ത തേ പ്രജാം ധീന്താ- [] 39

6.2.8.2

ടകാമയന്ത പശൂൻ വിന്ദേമഹീതി തേഽജുഹവുഃ സിഷ്ഠീരസി
 രായസ്പോഷവനിഃ സ്വാഹേതി തേ പശൂനവിന്ദന്ത തേ പശൂൻ
 വിന്താടകാമയന്ത പ്രതിഷ്ഠാം ധീന്ദ്രേമഹീതി തേഽജുഹവുഃ
 സിഷ്ഠീ-രസ്യാദിത്യവനിഃ സ്വാഹേതി ത ഇമാം
 പ്രതിഷ്ഠാമവിന്ദന്ത ത ഇമാം പ്രതിഷ്ഠാം ധീന്താടകാമയന്ത
 ദേവതാ ആശിഷ ഉപേയാമേതി തേഽജുഹവുഃ സിഷ്ഠീരസ്യാ

വഹ ദേവാനാ ദേവയതേ- [] 40

6.2.8.3

യജമാനായ സ്വാഹേതി തേ ദേവതാ ആശിഷ ഉപായൻ
 പഞ്ച കൃത്യോ വ്യാഘാരയതി പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ
 പാക്തോ യജേണാ യജ്ഞമേവാവ രൂന്ധേ ടക്ഷ്ണയാ
 വ്യാഘാരയതി തസ്മാദക്ഷ്ണയാ പശവോഽങ്ഗാനി
 പ്രഹരന്തി പ്രതിഷ്ഠിത്യേ ഭൂതേഭ്യസ്തേതി സ്രുചമുദ്
 ഗൃഹ്ണാതി യ ഏവ ദേവാ ഭൂതാസ്തേഷാം തദ്-ഭാഗധേയം
 താനേവ തേന പ്രീണാതി പൗതുദ്രവാൻ പരിധീൻ
 പരി ദധാത്യേഷാം- [] 41

6.2.8.4

ഘോകാനാം വിധൃത്യാ അഗ്നേസ്രൂയോ ജ്യായാച്സോ
 ഭ്രാതര ആസൻ തേ ദേവേഭ്യോ ഹവ്യം വഹന്തഃ പ്രാമീയന്ത
 സോഽഗ്നിരബിഭേദിത്ഥം വാവ സ്യ ആർതിമാഽരിഷ്യതീതി
 സ നിലായത സ യാം വനസ്സതിഷ്ഠാവസത്താം പൂതുദ്രൗ
 യാമോഷധീഷു താച്സുഗന്ധിതേജനേ യാം പശുഷു
 താം പേത്യാസ്യാന്തരാ ശൃങ്ഗേ തം ദേവതാഃ പ്രഷമൈച്ചൻ
 തമനവിന്ദൻ തമബ്രൂവ- [] 42

6.2.8.5

-ന്നുപ ന ആ വർത്തസ്വ ഹവ്യം നോ വഹേതി സോഽബ്രവീദ്
 വരം വൃണൈ യദേവ ഗൃഹീതസ്യാഹുതസ്യ ബഹിഃ പരിധി
 സ്കന്ദാത് തന്മേ ഭ്രാതൃണാം ഭാഗധേയമസദിതി തസ്മാദ്-യദ്-
 ഗൃഹീതസ്യാഹുതസ്യ ബഹിഃ പരിധി സ്കന്ദിതി തേഷാം തദ്
 ഭാഗധേയം താനേവ തേന പ്രീണാതി സോഽ
 മന്യതാസ്ഥന്വന്തോ മേ പൂർവേ ഭ്രാതരഃ പ്രാമേഷതാസ്ഥാനി
 ശാതയാ ഇതി സ യാന്യ- [] 43

6.2.8.6

-സ്ഥാന്യശാതയത തത് പൂതുദ്ഭവ-ഭവദ്-യന്മാഴ്
 സമുപമൃതം തദ്-ഗുല്കുലു യദേതാൻമ് സംഭാരാൻമ് സം
 ഭരത്യഗ്നിമേവ തഥ് സംഭരത്യഗ്നേഃ പൂരീഷ-മസീത്യാഹാ-
 ഗ്നേർഹ്യേതത് പൂരീഷം യഥ് സംഭാരാ അഥോ ഖലാഹുരേതേ
 വാവൈനം തേ ഭ്രാതരഃ പരി ശേരേ യത് പൗതുദ്ഭവാഃ
 പരിധയ ഇതി । 44 (വിത്താ - ഭവയത - ഏഷാ - മബ്രുവൻ
 - യാനി - ചതുശ്ചതാരിശ്ശ) (A8)

6.2.9.1

ബദ്ധമവ സ്യതി വരുണപാശാദേവൈനേ മുഞ്ചതി
 പ്രണേനേകതി മേധ്യേ ഏവൈനേ കരോതി സാവിത്രിയർചാ
 ഹുതാ ഹവിർധാനേ പ്ര വർത്തയതി സവിത്യപ്രസൂത

ഏവൈനേ പ്ര വർത്തയതി വരുണോ വാ ഏഷ
 ദുർവാഗുദയതോ ബദ്ധോ യദക്ഷഃ സ യദുമ് സർജേദ്-
 യജമാനസ്യ ഗൃഹാ-നഭ്യുമ്സർജേദ് സുവാഗ്ദേവ
 ദുർയാഘ് ആ വദേത്യാഹ ഗൃഹാ വൈ ദുർയാഃ ശാന്തൈ
 പത്യാ- [] 45

6.2.9.2

പാനക്തി പത്നീ ഹി സർവസ്യ മിത്രം മിത്രത്വായ യദൈ
 പത്നീ യജ്ഞസ്യ കരോതി മിമൂനം തദമോ പത്നീയാ
 ഏവൈഷ യജ്ഞസ്യ-ന്യാരംഭോഽനവച്ഛിന്തൈ വർത്ഥനാ
 വാ അനഗിത്യ യജ്ഞഘ് രക്ഷാഘ്സി ജിഹ്വാഘ്സന്തി
 വൈഷ്ണവീദ്യാമുഗ്ദ്യാം വർത്ഥനോർ ജുഹോതി യജ്ഞോ
 വൈ വിഷ്ണുർയജ്ഞോദേവ രക്ഷാഘ്സ്യപ ഹന്തി യദധാർയു-
 രനഗ്നാ-വാഹുതിം ജുഹുയാ-ദന്ധോഽധാർയുഃ സ്യാദ്-
 രക്ഷാഘ്സി യജ്ഞഘ് ഹന്യൂർ- [] 46

6.2.9.3

-ഹിരണ്യമുപാസ്യ ജുഹോത്യഗ്നിവത്യേവ ജുഹോതി
 നാന്ധോഽധാർയുർഭവതി ന യജ്ഞഘ് രക്ഷാഘ്സി ഏന്തി
 പ്രാചീ പ്രേതമധാരം കല്പയന്തീ ഇത്യാഹ സുവർഗമേവൈനേ
 ലോകം ഗമയത്യത്ര രഥേമാം വർഷ്ണൻ പൃഥിവ്യാ ഇത്യാഹ

വർഷം ഹ്യേതത് പൃഥ്വിവ്യാ യദ് ദേവയജ്ഞം ശിരോ വാ
 ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ യദ്ധവിർധാനം ദിവോ വാ വിഷ്ണുവൃത
 വാ പൃഥ്വിവ്യാ- [] 47

6.2.9.4

ഇത്യാശീർപദയർചാ ദക്ഷിണസ്യ ഹവിർധാനസ്യ മേമീം നി
 ഹന്തി ശീർഷത ഏവ യജ്ഞസ്യ യജമാന ആശിഷോഽവ
 രുന്ധേ ദണ്ഡോ വാ ഔപരസ്ത്യതീയസ്യ ഹവിർധാനസ്യ
 വഷട്കാരേ-ണാക്ഷ-മുചിനദ്-യത്-തൃതീയം ചരദിർ
 ഹവിർധാനയോ-രുദാഹ്രിയതേ തൃതീയസ്യ
 ഹവിർധാനസ്യ-വരുദ്ധ്യേ ശിരോ വാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ
 യദ്ധവിർധാനം വിഷ്ണോ രരാടമസി വിഷ്ണോഃ പൃഷ്ഠമസീത്യാഹ
 തസ്മാദേതാവദ്ധാ ശിരോ വിഷ്വതം വിഷ്ണോഃ () സ്യൂരസി
 വിഷ്ണോർധ്രുവമസീത്യാഹ വൈഷ്ണവം ഹി ദേവതയാ
 ഹവിർധാനം യം പ്രഥമം ഗ്രന്ഥിം ഗ്രന്ഥീയാദ്യത് തം ന
 വിസ്രംസ് സയേദമേഹേനാധാർയുഃ പ്രമീയേത തസ്മാദ്
 സ വിസ്രസ്യഃ | 48 (പത്നീ - ഹന്യുർ - വാ പൃഥ്വിവ്യാ -
 വിഷ്വതം വിഷ്ണോഃ - ഷഡിഷ്ശതിശ്ച) (A9)

6.2.10.1

ദേവസ്യ ത്വാ സവിതുഃ പ്രസവ ഇത്യഭിമാ ദത്തേ
 പ്രസൂത്യാ അശിനോർ ബാഹുഭ്യാമിത്യാഹാശിനു
 ഹി ദേവാനാമധര്യു ആസ്താം പൃഷ്ണോ ഹസ്താഭ്യാമിത്യാഹ
 യതൈ വജ്ര ഇവ വാ ഏഷാ യദഭിരഭിരസി
 നാരിരസീത്യാഹ ശാന്തൈ കാണ്ഡേ കാണ്ഡേ വൈ
 ക്രിയമാണേ യജ്ഞം രക്ഷാസ്മി ജിഹ്വാസന്തി
 പരിലിഖിതം രക്ഷഃ പരിലിഖിതാ അരാതയ ഇത്യാഹ
 രക്ഷസാമപഹത്യാ- [] 49

6.2.10.2

ഇദമഹം രക്ഷസോ ഗ്രീവാ അപി കൃന്താമി യോഽസ്മാൻ
 ദേഷ്ടി യം ച വയം ദിഷ്ണ ഇത്യാഹ ദൗ വാവ പൂരുഷൗ
 യം ചൈവ ദേഷ്ടി യശ്ചൈനം ദേഷ്ടി തയോരേവാന-
 ന്തരായം ഗ്രീവാഃ കൃന്തതി ദിവേ ത്വാഽന്തരിക്ഷായ ത്വാ
 പൃഥിവൈ ത്വേത്യാഹൈഭ്യ ഏവൈനാം ലോകേഭ്യഃ
 പ്രോക്ഷതി പരസ്താദർവാചീം പ്രോക്ഷതി തസ്മാത്- [] 50

6.2.10.3

പരസ്താദർവാചീം മനുഷ്യാ ഊർജമുപ ജീവന്തി ക്രൂരമിവ
 വാ ഏതത് കരോതി യത് ഖനത്യുപോഽവ നയതി ശാന്തൈ

യ॒വ॒മ॒തീ॒ര॒വ് ന॒യ॒തൃ॒ർഗ്ഗൈ॒ യ॒വ॒ ഊ॒ർഗു॒ദു॒ംബ॒ർ
 ഊ॒ർജ്ജ॒വോ॒ർജ॒ഃ സ॒മ॒ർധ॒യ॒തി യ॒ജ॒മാ॒നേ॒ന
 സ॒മ്മി॒താ॒ദു॒ംബ॒രീ ഭ॒വ॒തി യാ॒വാ॒നേ॒വ യ॒ജ॒മാ॒നസ്താ॒വ॒തീ -
 മേ॒വാ॒സ്മി-॒ന്നൂ॒ർജ്ജം ഭ॒ധാ॒തി പി॒തൃ॒ണാ॒ഃ സ॒ദ॒ന॒മ॒സീ॒തി
 ബ॒ർഹി॒ര॒വ് സ്തൃ॒ണാ॒തി പി॒തൃ॒ഭേ॒വ॒ത്യാ(1)ഃ- [] 51

6.2.10.4

ഹേ॒ത്യ॒ദ്-യ॒ന്നി॒ഖാ॒തം ധീ॒-ബ॒ർഹി॒ര॒വ॒സ്തീ॒ര്യ മി॒നു॒യാത്
 പി॒തൃ॒ഭേ॒വ॒ത്യാ നി॒ഖാ॒താ സൃ॒ദ്-ബ॒ർഹി॒ര॒വ॒സ്തീ॒ര്യ
 മി॒നോ॒ത്യ॒സൃ॒ദ്മേ॒വൈ॒നാം മി॒നോ॒ത്യ॒ഥോ സാ॒രു॒ഹ-
 മേ॒വൈ॒നാം ക॒രോ॒ത്യുദ്-ഭി॒വഃ സ്തൃ॒ഭാ॒നാഃ॑॑॑॑॑॑॑॑॑॑॑॑॑
 പൃ॒ണേ॒ത്യാ॒ഹൈ॒ഷാം ധീ॒ഘോ॒കാ॒നാം വി॒ധൃ॒തൈ॒
 ദൃ॒താ॒ന॒സ്താ മാ॒രു॒തോ മി॒നോ॒തി॒ത്യാഹ ദൃ॒താ॒നോ ഹ
 സ॒വൈ മാ॒രു॒തോ ഭേ॒വാ॒നാ॒മാ॒ദു॒ംബ॒രീം മി॒നോ॒തി
 തേ॒നൈ॒വൈ- [] 52

6.2.10.5

-നാം മി॒നോ॒തി ബ്ര॒ഹ്മ॒വ॒നിം താ ക്ഷ॒ത്ര॒വ॒നി॒മി॒ത്യാഹ
 യ॒ഥാ॒യ॒ജു॒രേ॒വൈ॒തദ് ഘൃ॒തേ॒ന ദ്യാ॒വാ॒പൃ॒ഥി॒വീ ആ
 പൃ॒ണേ॒മാ॒മി॒ത്യാ॒ദു॒ംബ॒ർയാം ജു॒ഹോ॒തി ദ്യാ॒വാ॒പൃ॒ഥി॒വീ

ഏവ രസേനാനകത്യാ-ന്തമന്വ-വസ്രവയത്യാന്തമേവ
 യജമാനം തേജസാ-നൈത്യന്ദ്രമസീതി ചരദിരധി നി
 ദധാത്യൈന്ദ്രഃ ഹി ദേവതയാ സദോ വിശ്വജനസ്യ
 ചായേത്യാഹ വിശ്വജനസ്യ ഹ്യേഷാ ചായാ യഥ്
 സദോ നവചരദി- [] 53

6.2.10.6

തേജസ്കാമസ്യ മിനുയാത് ത്രിവൃതാ സ്തോമേന സമ്മിതം
 തേജസ്ത്രിവൃത് തേജസ്യേവ ഭവ-ത്യേകാദശ-
 ചരദിന്ദ്രിയകാമ-സൈകാദശാക്ഷരാ ത്രിഷ്ടുഗിന്ദ്രിയം
 ത്രിഷ്ടുഗിന്ദ്രിയാവ്യേവ ഭവതി പഞ്ചദശചരദി ഭ്രാത്യവൃവതഃ
 പഞ്ചദശോ വജോ ഭ്രാത്യവൃവാദിഭൂത്യൈ സപ്തദശചരദി
 പ്രജാകാമസ്യ സപ്തദശഃ പ്രജാപതിഃ പ്രജാപതേരാപ്താ
 ഏകവിഷ്ശതിചരദി പ്രതിഷ്ഠാകാമ-സൈകവിഷ്ശഃ
 സ്തോമാനാം പ്രതിഷ്ഠാ പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഉദരം ധൈവ സദ
 ഊർഗുദുംബരോ മധ്യത ഔദുംബരീം മിനോതി മധ്യത
 ഏവ പ്രജാനാമൂർജം ദധാതി തസ്ഥാൻ- [] 54

6.2.10.7

മധ്യത ഊർജാ ഭൂഞ്ജതേ യജമാനലോകേ വൈ
ദക്ഷിണാനി ഛരീഷി ഭാത്യവൃലോക ഉത്തരാണി
ദക്ഷിണാന്യുത്തരാണി കരോതി യജമാന-മേവാ-യജമാനാ-
ദുത്തരം കരോതി തസ്മാദ് യജമാനോഽയജമാനാദുത്തരോ
ഽന്തർവർതാൻ കരോതി വ്യാവൃത്തേത്യ തസ്മാദരണ്യം
പ്രജാ ഉപ ജീവന്തി പരി ത്വാ ഗിർവണോ ഗിര ഇത്യാഹ
യമായജുരേവൈതദിന്ദ്രസ്യ സ്യൂരസീന്ദ്രസ്യ ധ്രുവ-
മസീത്യാഹൈന്ദ്രഃ ഹി ദേവതയാ സദോ () യം പ്രഥമം
ഗ്രന്ഥിം ഗ്രഥീയാദ്യത് തം ന വിസ്രഃ സയേദമേഹേനാ-
ധാർയുഃ പ്രമീയേത തസ്മാദ് സ വിസ്രസ്യഃ । 55

(അപഹന്തേ - തസ്മാത് - പിതൃദേവത്വം - തേനൈവ -
നവഛരീ - തസ്മാദ് - സദഃ - പഞ്ചദശ ച) (A10)

6.2.11.1

ശിരോ വാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ യദ്ധവിർധാനം പ്രാണാ
ഉപരവാ ഹവിർധാനേ ഖായന്തേ തസ്മാച്ഛീർഷൻ പ്രാണാ
അധസ്മാദ് ഖായന്തേ തസ്മാദധസ്മാച്ഛീർഷഃ പ്രാണാ
രക്ഷോഹണോ വലഗഹനോ വൈഷ്ണവാൻ ഖനാമീത്യാഹ
വൈഷ്ണവാ ഹി ദേവതയോപരവാ അസുരാ വൈ

നി॒ര്യന്തോ॑ ദേ॒വാനാം॑ പ്രാ॒ണേഷു॑ വ॒ലഗാൻ നൃ॑വനൻ
താൻ ബാ॒ഹുമാ॑ത്രേ॒സമ്പി॑ന്ദൻ തസ്മാ॑ദ് ബാ॒ഹുമാ॑ത്രാഃ
ഖായ॑ന്ത ഇ॒ദമ॑ഹം തം വ॒ലഗമു॑ദ്വപാമി- [] 56

6.2.11.2

യം നഃ॑ സ॒മാനോ॑ യമ॒സമാനോ॑ നി॒ചഖാ॑നേത്യാഹ ദൗ
വാ॒വ പു॑രു॒ഷൗ യശ്ചൈ॑വ സ॒മാനോ॑ യശ്ചാ॒സമാനോ॑
യമേ॒വാസൈ॑ തൗ വ॒ലഗം॑ നി॒വന॑തസ്മേ॒വോദ്വ॑പതി
സം॒ത്യുണ॑ത്തി തസ്മാ॑ദ് സം॒ത്യുണാ॑ അ॒ന്തര॑തഃ പ്രാ॒ണാ ന
സം ഭി॑നത്തി തസ്മാ॑ദ॒സംഭി॑ന്നാഃ പ്രാ॒ണാ അ॒പോഽവ॑ നയതി
തസ്മാ॑ദാർദ്രാ അ॒ന്തര॑തഃ പ്രാ॒ണാ യ॒വമ॑തീ॒രവ॑ നയ- [] 57

6.2.11.3

-ത്യൂർഗൈ॑ യവഃ പ്രാ॒ണാ ഉ॒പര॑വാഃ പ്രാ॒ണേഷ്വേ॒വോർജം॑
ദധാ॑തി ബർഹി॒രവ॑ സ്തൃ॒ണാതി॑ തസ്മാ॑ല്പോ॒മശാ॑ അ॒ന്തര॑തഃ
പ്രാ॒ണാ ആ॑ജ്യേ॒ന വ്യാ॑ഘാ॒രയ॑തി തേജോ॑ വാ ആ॑ജ്യം
പ്രാ॒ണാ ഉ॒പര॑വാഃ പ്രാ॒ണേഷ്വേ॒വ തേജോ॑ ദധാ॑തി ഹ॒ന്തൗ വാ
ഏ॒തേ യ॑ജ്ഞസ്യ യദധി॒ഷവ॑ണേ ന സം തൃ॒ണത്തു॑
സം॒ത്യുണേ॑ ഹി ഹ॒ന്തൗ അ॒ഥോ ഖ॑ലു ദീർഘ॒സോമേ॑
സം॒ത്യുദ്യേ॑ ധൃ॒തൈ॑ ശി॒രോ വാ ഏ॒തദ്-യ॑ജ്ഞസ്യ
യദ്ധ॑വിർധാനം- [] 58

6.2.11.4

പ്രാ॒ണാ ഉ॒പ॒ര॒വാ ഹ॒ന്തും അ॒ധി॒ഷ॒വ്വ॒ണേ ജി॒ഹ്വാ ച॒ർമ
 ഗ്രാ॒വാ॒ണോ ദ॒ന്താ മു॒ഖ॒മാഹ॒വ॒നീയോ നാ॒സി॒കോ-ത്ത॒ര॒വേ॒ദി-
 രൂ॒ദ॒ര്യ॑ സ॒ദോ യ॒ദാ ഖ॒ലു വൈ ജി॒ഹ്വായാ॑ ദ॒മ്സ്വ॒ധി ഖാ॒ദ॒ത്യ॒ഥ
 മു॒ഖം ഗ॒ച്ഛ॒തി യ॒ദാ മു॒ഖം ഗ॒ച്ഛ॒ത്യ॒ഥോ॒ദ॒രം ഗ॒ച്ഛ॒തി
 ത॒സ്താ॒ദ്ധ॒വിർധാ॑നേ ച॒ർമ॒ന്ന॒ധി ഗ്രാ॒വ॒ദി॒ര॒ഭി॒ഷു॒ത്യാ^{ss*}
 ഹ॒വ॒നീയേ॑ ഹു॒ത്വാ പ്ര॒ത്യു॒ഞ്ചഃ പ॒രേ॒ത്യു സ॒ദ॒സി ഭ॒ക്ഷ॒യ॒ന്തി യോ
 വൈ വി॒രാജോ॑ യ॒ജ്ഞ॒മു॒ഖേ ദോ॒ഹം വേ॒ദ ദു॒ഹ ഏ॒വൈ ()
 നാ॒മി॒യം വൈ വി॒രാട് ത॒സ്യേ॒ത്വാ ച॒ർമോ॒ധോ॒ധി॒ഷ॒വ്വ॒ണേ
 സ്ത॒ന്നാ ഉ॒പ॒ര॒വാ ഗ്രാ॒വാ॒ണോ വ॒മ്സാ ജ॒തി॒ജോ ദു॒ഹ॒ന്തി
 സോ॒മഃ പ॒യോ യ ഏ॒വം വേ॒ദ ദു॒ഹ ഏ॒വൈ॒ന്നാം । 59
 (വ॒പാ॒മി - യ॒വ॒മ॒തീ॒രവ് ന॒യ॒തി - ഹ॒വിർ॒ദ്ധാൻ - മേ॒വ -
 ത്രേ॒യോ॒വി॒ശ്ശ॒തി॒ശ്ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(യ॒ദു॒ഭൗ - ദേ॒വാ॒സു॒രാഃ മി॒ഥ - സ്തേ॒ഷാ॒ഘ് - സു॒വ॒ർഗം -
 യ॒ദാ അ॒നീ॒ശാ॒നഃ - പു॒രോ॒ഹ॒വി॒ഷി - തേ॒ഭ്യഃ -
 സോ॒ത്ത॒ര॒വേ॒ദിർ - ബ॒ദ്ധൻ - ദേ॒വ॒സ്യാ॒ഭി॒ഃ വ॒ജ്രഃ -
 ശി॒രോ വാ - ഏ॒കാ॒ദ॒ശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(യദുഭാ - വിതൃഹ ദേവാനാം - യജ്ഞോ ദേവേഭ്യോ -
ന രമായ - യജമാനായ - പരസ്താദർവാചീ -
നവ പഞ്ചാശത്)

First and Last Padam of Second Prasnam of 6th Kandam

(യദുഭൗ - ദുഹ ഏവൈനാം)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ഘഷ്ടകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
 ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6.3 ഷഷ്ടകാഞ്ചേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.3.1.1

ചാ॒ത്വാ॒ലാദ്-ധി॒ഷ്ണി॒യാനു॑പ॒ വ॒പതി॑ യോ॒നിർവൈ॑ യ॒ജ്ഞ॒സ്യ
 ചാ॒ത്വാ॒ലം യ॒ജ്ഞ॒സ്യ॑ സ॒യോനി॑തായ॒ ദേ॒വാ വൈ॑ യ॒ജ്ഞം
 പരാ॑ഽജ॒യന്ത॑ തമാ॒ഗ്നീ॒ധ്രാത് പു॒നര॑പാ॒ജയ॑ന്നേത॒ദ്വൈ
 യ॒ജ്ഞ॒സ്യ-പ॒രാജി॑തം യ॒ദാഗ്നീ॒ധ്രം യ॒ദാഗ്നീ॒ധ്രാദ്ധി॑ഷ്ണി॒യാൻ
 വി॒ഹ॒ർതി॑ യദേ॒വ യ॒ജ്ഞ॒സ്യ-പ॒രാജി॑തം തത് ഏ॒വൈനം
 പു॒നസ്ത॑നുതേ പരാ॒ജിത്യേ॒വ ഖ॒ലു വാ ഏ॒തേ യ॒ന്തി യേ
 ബ॒ഹിഷ്ഠ॑വമാ॒നഃ സ॒ർവ॒ന്തി ബ॒ഹിഷ്ഠ॑വമാ॒നേ സ്തൂ॒ത- [] 1

6.3.1.2

ആ॒ഹാഗ്നീ॑ദഗ്നീൻ വി ഹ॒ര ബ॒ർഹിഃ സ്തൂ॑ണാ॒ഹി
 പു॒രോ॒ധാശാ॑ഽ അ॒ലം കൂ॒ർവി॒തി യ॒ജ്ഞമേ॒വാപ॑ജിത്യ
 പു॒നസ്ത॑ന്നാനാ യ॒ന്ത്യൌ॒ഗാ॒രൈർദേ॒വ സ॒വ॒നേ വി ഹ॒ർതി
 ശ॒ലാകാ॑ഭി-സ്തൂ॒തീയഃ॑ സശു॒ക്രതാ॑യാമോ
 സം ഭ॒രത്യേ॒വൈന॑ദ്ധി॒ഷ്ണി॒യാ വാ അ॒മൃഷ്ണി॑ൻ ലോ॒കേ
 സോ॒മമ॒രക്ഷ॑ൻ തേഭ്യോ॒ധി സോ॒മമാ॑ഹ॒രൻ ത മ॒ന്വവായ॑ന്തം

പര്യവിശൻ യ ഏവം വേദ വിനതേ- [] 2

6.3.1.3

പരിവേഷാരം തേ സോമപീഥേന വ്യാർധ്യന്ത തേ ദേവേഷു
 സോമപീഥമൈച്ഛന്ത താൻ ദേവാ അബ്രൂവൻ ദേദേ നാമനീ
 കുരുധഥമ പ്ര വാഽഽസ്തഥ ന വേത്യഗ്നയോ വാ അഥ
 ധിഷ്ഠിയാസുസ്മാദ് ദിനാമാ ബ്രാഹ്മണോഽർധുകസ്പേഷാം യേ
 നേദിഷ്ഠം പര്യവിശൻ തേ സോമപീഥം
 പ്രാഽപ്സുവന്നാഹവനീയ ആഗ്നീധ്രീയോ ഹോത്രീയോ
 മാർജ്ജായസുസ്മാത് തേഷു ജുഹവത്യതിഹായ വഷ്ട്
 കരോതി വി ഹേ- [] 3

6.3.1.4

-തേ സോമപീഥേനാഽഽർധ്യന്ത ദേവാ വൈ യാഃ
 പ്രാചീ-രാഹുതീ-രജുഹവുർയേ പുരസ്താദസുരാ
 ആസൻ താഽ സ്താഭിഃ പ്രാണുദന്ത യാഃ പ്രതീചീർയേ
 പശ്ചാദസുരാ ആസൻ താഽസ്താഭി-രപാനുദന്ത പ്രാചീരന്യാ
 ആഹുതയോ ഹൂയന്തേ പ്രത്യുദാസീനോ ധിഷ്ഠിയാൻ
 വ്യാഘാരയതി പശ്ചാച്ഛവ പുരസ്താച്ഛ യജമാനോ
 ഭ്രാതൃവ്യാൻ പ്ര ണുദന്തേ തസ്മാത് പരാചീഃ പ്രജാഃ പ്ര
 വീയന്തേ പ്രതീചീർ- [] 4

6.3.1.5

ജായന്തേ പ്രാണാ വാ ഏതേ യദ്ധിഷ്ഠിയാ യദധാർയുഃ
പ്രത്യങ് ധിഷ്ഠിയാനതിസർപേത് പ്രാണാൻമ് സംകർഷേത്
പ്രമായുകഃ സ്യാന്നാദിർവാ ഏഷാ യജ്ഞസ്യ യദ്ധോതോ-
ർധാഃ ഖലു വൈ നാഭ്യേ പ്രാണോഽവാഽപാനോ യദധാർയുഃ
പ്രത്യങ് ഹോതാരമതിസർപേദപാനേ പ്രാണം ദധാത്
പ്രമായുകഃ സ്യാന്നാധാർയുരുപ ഗായേദ് വാഗ്വീര്യോ വാ
അധാർയുർ-യദധാർയുരുപ-ഗായേദുദ്-ഗാത്രേ- [] 5

6.3.1.6

വാചം സം പ്ര യച്ഛേ-ദുപദാസുകാഽസ്യ വാഖ്സ്യാദ് -
ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി നാസംസ്ഥിതേ സോമേഽധാർയുഃ
പ്രത്യങ്ഖ് സദോഽതീയാദമ കമാ ദാക്ഷിണാനി ഹോതുമേതി
യാമോ ഹി സ തേഷാം കസ്മാ അഹ ദേവാ യാമം വാഽയാമം
വാഽനു ജ്ഞാസ്യന്തീത്യു-ത്തരേണാഽഽഗ്നീധ്രം പരീത്യ
ജുഹോതി ദാക്ഷിണാനി ന പ്രാണാൻമ്സം കർഷതി നൃന്യേ
ധിഷ്ഠിയാ ഉപ്യന്തേ () നാന്യേ യാൻ നിവപതി തേന താൻ
പ്രീണാതി യാൻ നനിവപതി യദനുദിശതി തേന താൻ । 6
(സൂതേ - വിന്ദതേ - ഹി - വീയന്തേ പ്രതീചീ -

രുദ്ഗ്രാത്ര - ഉപ്യന്തേ - ചതുർദശ ച) (A1)

6.3.2.1

സുവർഗായ വാ ഏതാനി ലോകായ ഹൂയന്തേ യദ്
 വൈസർജനാനി ദ്വാദ്യാം ഗാർഹപത്യേ ജുഹോതി ദിപാദ്
 യജമാനഃ പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ആഗ്നീധേ ജുഹോത്യന്തരിക്ഷ
 ഏവാഽഽക്രമത ആഹവനീയേ ജുഹോതി സുവർഗ-
 മേവൈനം ലോകം ഗമയതി ദേവാൻ വൈ സുവർഗം
 ലോകം യതോ രക്ഷാഽസ്യ ജിഹ്വാഽസന്തേ സോമേന
 രാജ്ഞാ രക്ഷാഽ-സ്യപഹത്യാപ്തം-മാത്മാനം കൃത്വാ
 സുവർഗം ലോകമായൻ രക്ഷസാ-മനുപലാഭായാഽഽതഃ
 സോമോ ദിവത്യഥ- [] 7

6.3.2.2

വൈസർജനാനി ജുഹോതി രക്ഷസാമപഹന്തേ ത്വച്ഛ
 സോമ തന്നുകൃദ്ഭ്യ ഇത്യാഹ തന്നുകൃദ്ധ്യേഷ ദേഷോഭ്യോ
 ഽനുകൃതേഭ്യ ഇത്യാഹാനുകൃതാനി ഹി രക്ഷാഽസ്യുരു
 യന്താഽസി വരുഥമിത്യാഹോരു ണസ്കൃധീതി വാവൈതദാഹ
 ജുഷാണോ അപ്തരാജ്യസ്യ വേതിത്യാഹാപ്തമേവ യജമാനം
 കൃത്വാ സുവർഗം ലോകം ഗമയതി രക്ഷസാ-
 മനുപലാഭായാഽഽ സോമം ദദത- [] 8

6.3.2.3

ആ ഗ്രാ॒വ്ണ്ണ॑ ആ॒ വായ॑വ്യാ॒ന്യോ॒ ഭ്രോ॑ണകലശമുത് പ॒ത്ഥീ॒മാ
ന॒യ॒ന്ത്യ॒ന്വ॒നാ॒ഽസി॑ പ്ര॒ വ॒ർത॒യ॒ന്തി॒ യാ॒വ॒ഭേ॒വാ॒സ്യാ॒സ്തി
തേ॒ന॒ സ॒ഹ॒ സു॒വ॒ർഗം॑ ലോ॒ക॒മേ॒തി॒ ന॒യ॒വ॒ത്യ॒ചാ॒ഽഽഗ്നീ॑ഭ്യേ
ജു॒ഹോ॒തി॒ സു॒വ॒ർഗ॒സ്യ॑ ലോ॒ക॒സ്യാ॒ഭി॒നീ॑ത്യേ ഗ്രാ॒വ്ണ്ണോ॑
വാ॒യ॒വ്യാ॒നി॒ ഭ്രോ॑ണകലശമാ॒ഗ്നീ॑ഭ്യ॒ ഉ॒പ॒ വാ॒സ॒യ॒തി
വി॒ ഹ്യേ॒നം॒ തൈ॒ർഗൃ॒ഹ്ണ॑തേ॒ യഥ്॑ സ॒ഹോ॒പ॒വാ॒സ॒യേ-
ദ॒പു॒വാ॒യേ॒ത॒ സൗ॒മ്യ॒ർചാ॑ പ്ര॒ പാ॒ദ॒യ॒തി॒ സ്വ॒യൈ॒- [] 9

6.3.2.4

-വൈ॒നം॒ ദേ॒വ॒ത॒യാ॒ പ്ര॒ പാ॒ദ॒യ॒ത്യ॒ഭി॒ത്യാഃ॑ സ॒ദോ॒ഽസ്യ॑ഭി॒ത്യാഃ॑
സ॒ദ॒ ആ॒ സീ॒ദേ॒ത്യാ॒ഹ॒ യഥാ॑യ॒ജു॒രേ॒വൈ॒തദ്-യ॑ജ॒മാ॒നോ॒ വാ
ഏ॒ത॒സ്യ॑ പൂ॒രാ॒ ഗോ॒പ്താ॑ ദ॒വ॒ത്യേ॒ഷ॒ വോ॑ ദേ॒വ॒ സ॒വി॒തഃ
സോ॒മ॒ ഇ॒ത്യാ॒ഹ॒ സ॒വി॒ത്യ॒പ്ര॒സൂ॒ത॒ ഏ॒വൈ॒നം॒ ദേ॒വ॒താ॑ഭ്യഃ
സം॒ പ്ര॒യ॒ച്ഛ॒ത്യേ॒തത്ത്വ॑ഽസോ॒മ॒ ദേ॒വോ॑ ദേ॒വാ॒നു॒പാ॒ഗാ
ഇ॒ത്യാ॒ഹ॒ ദേ॒വോ॑ ഹ്യേ॒ഷ॒ സ॒ന്- [] 10

6.3.2.5

ദേ॒വാ॒നു॒പൈ॒തീ॒ദ॒മ॒ഹം॑ മ॒നു॒ഷ്യോ॑ മ॒നു॒ഷ്യാ॑നി॒ത്യാ॒ഹ
മ॒നു॒ഷ്യോ॑(1) ഹ്യേ॒ഷ॒ സ॒ന് മ॒നു॒ഷ്യാ॑നു॒പൈ॒തി॒ യദേ॒തദ്

യജുർന ബ്രൂയാദപ്രജാ അപശുർയജമാനഃ സ്യാമ്
 സഹ പ്രജയാ സഹ രായസ്പോഷേണേത്യാഹ പ്രജയൈവ
 പശുഭിഃ സഹേമം ലോകമുപാവർത്തതേ നമോ ദേവേഭ്യ
 ഇത്യാഹ നമസ്കാരോ ഹി ദേവാനാഽ സ്വധാ പിതൃഭ്യ
 ഇത്യാഹ സ്വധാകാരോ ഹി- [] 11

6.3.2.6

പിതൃണാമിദമഹം നിർവരുണസ്യ പാശാദിത്യാഹ
 വരുണപാശാദേവ നിർമുച്യതേ ടഗേ വ്രതപത ആത്മനഃ
 പൂർവാ തനുരാദേയേത്യാഹുഃ കോ ഹി തദ്വേദ യദ്
 വസീയാൻമ് സേ വശേ ഭൂതേ പുനർവാ ദദാതി ന വേതി
 ഗ്രാവാണോ വൈ സോമസ്യ രാജേണാ മലിമ്ലസേനാ യ
 ഏവം വിദാൻ ഗ്രാവ്ണ് ആഗ്നീധ്ര ഉപവാസയതി നൈനം
 മലിമ്ലസേനാ വിന്ദതി () । 12 (അഥ - ദദതേ - സ്വധാ -
 സൻമ് - സ്വധാകാരോ ഹി - വിന്ദതി) (A2)

6.3.3.1

വൈഷ്ണവ്യർചാ ഹുത്വാ യുപമച്ഛേതി വൈഷ്ണവോ വൈ
 ദേവതയാ യുപഃ സ്വയൈവൈനം ദേവതയാ
 ഛൈത്യത്യന്യാനഗാം നാന്യാ-നുപാഗാമിത്യാഹാതി
 ഹ്യന്യാനേതി നാന്യാ-നുപൈത്യർവാക്ത്വാ പരൈരവിദം

പരോഽവരൈരിത്യാഹാർ-വാഗ്ഘൃണം പരൈർവിന്ദതി
 പരോഽവരൈസ്തം ത്വാ ജുഷേ- [] 13

6.3.3.2

വൈഷ്ണവം ദേവയജ്യായാ ഇത്യാഹ ദേവയജ്യായൈ ഹ്യേനം
 ജുഷതേ ദേവസ്താ സവിതാ മധാന്തത്തിവത്യാഹ
 തേജസൈവൈന-മനകേത്യാഷധേ ത്രായസൈനഃ സ്വധീതേ
 മൈനഃ ഹിഃസീരിത്യാഹ വജോ വൈ സ്വധീതിഃ ശാന്തൈത്യ
 സ്വധീതേർവൃക്ഷസ്യ ബിഭൃതഃ പ്രഥമേന ശകലേന സഹ
 തേജഃ പരാ പതതി യഃ പ്രഥമഃ ശകലഃ പരാപതേത് തമപ്യാ
 ഹരേമ് സതേജസ- [] 14

6.3.3.3

-മേവൈനമാ ഹരതീമേ വൈ ലോകാ യൂപാത് പ്രയതോ
 ബിഭൃതി ദിവമഗ്രേണ മാ ലേഖീരന്തരിക്ഷം മധ്യേന മാ
 ഹിഃസീരിത്യാഹൈഭ്യ ഏവൈനം ലോകേഭ്യഃ ശമയതി
 വനസ്തേ ശതവല്ശോ വി രോഹേത്യാവ്രശ്വനേ ജുഹോതി
 തസ്താ-ദാവ്രശ്വനാദ്-വൃക്ഷാണാം ഭൂയാഽസ ഉത്തിഷ്ഠന്തി
 സഹസ്രവല്ശോ വി വയഃ രുഹേമേത്യാഹാഽഽശിഷ-
 മേവൈതാമാ ശാസ്തേ സനക്ഷസങ്ഗം- [] 15

6.3.3.4

വൃശ്ചേദ്-യദക്ഷസൺഗം ധൃശ്ചേദധ ഇഷം യജമാനസ്യ
 പ്രമായുകഃ സാദധം കായേതാപ്രതിഷ്ഠിതഃ
 സാദിത്യാരോഹം തസ്മൈ വൃശ്ചേദേഷ വൈ വനസ്സതീനാ-
 മപ്രതിഷ്ഠിതോഽപ്രതിഷ്ഠിത ഏവ ഭവതി യം കായേതാപശുഃ
 സാദിത്യപർണം തസ്മൈ ശുഷ്കാഗ്രം ധൃശ്ചേദേഷ വൈ
 വനസ്സതീനാ-മപശവേഷാഽപശുരേവ ഭവതി യം കായേത
 പശുമാൻഥ് സാദിതി ബഹുപർണം തസ്മൈ ബഹുശാഖം
 ധൃശ്ചേദേഷ വൈ- [] 16

6.3.3.5

വനസ്സതീനാം പശവഃ പശുമാനേവ ഭവതി പ്രതിഷ്ഠിതം
 ധൃശ്ചേത് പ്രതിഷ്ഠാകാമസ്യേഷ വൈ വനസ്സതീനാം
 പ്രതിഷ്ഠിതോ യഃ സമേ ഭൂമൈ സ്വാദ്യോനേ രൂഢഃ പ്രത്യേവ
 തിഷ്ഠതി യഃ പ്രത്യുജുപനതസ്തം ധൃശ്ചേത് സ ഹി
 മേധമഭ്യുപനതഃ പഞ്ചാരത്തിം തസ്മൈ വൃശ്ചേദധം
 കായേതോപൈനമുത്തരോ യജ്ഞോ നമേദിതി പഞ്ചാക്ഷരാ
 പക്തിഃ പാക്തോ യജ്ഞ ഉപൈനമുത്തരോ യജ്ഞോ- [] 17

6.3.3.6

നമതി ഷഡ്‌രതിം പ്രതിഷ്ഠാകാമസ്യ ഷഡ്‌യാ ഋതവ്
ഋതുഷോവ പ്രതി തിഷ്ഠതി സപ്താർതിം പശുകാമസ്യ
സപ്തപദാ ശകാരി പശവഃ ശകാരി പശുനേവാവ രുന്ധേ
നവാർതിം തേജസ്താമസ്യ ത്രിവൃതാ സ്തോമേന സമ്മിതം
തേജസ്മിവൃത് തേജസ്യേവ ഭവ-ത്യേകാദശാർതി-
മിന്ദ്രിയകാമ-സൈകാദശാക്ഷരാ ത്രിഷ്ടുഗിന്ദ്രിയം
ത്രിഷ്ടുഗിന്ദ്രിയാവ്യേവ ഭവതി പഞ്ചദശാർതിം
ഭ്രാതൃവ്യവതഃ പഞ്ചദശോ വജ്രോ ഭ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ
സപ്തദശാർതിം പ്രജാകാമസ്യ സപ്തദശഃ പ്രജാപതിഃ
പ്രജാപതേരാപ്താ () ഏകവിഷ്‌ശത്യർതിം പ്രതിഷ്ഠാകാമ-
സൈകവിഷ്‌ശഃ സ്തോമാനാം പ്രതിഷ്ഠാ പ്രതിഷ്ഠിത്യാ
അഷ്ടാശ്രിർഭവ-ത്യഷ്ടാക്ഷരാ ഗായത്രി തേജോ ഗായത്രി
ഗായത്രി യജ്ഞമുഖം തേജസൈവ ഗായത്രിയാ
യജ്ഞമുഖേന സംമിതഃ । 18

(ജുഷേ - സതേജസ - മനക്ഷസങ്ഗം - ബഹുശാഖം
വ്യശേഷേഷൈവൈ - യജ്ഞ ഉപൈനമുത്തരോ യജ്ഞ -

ആപ്താ - ഏകാന്നവിഷ്ശതിശ്ച) (A3)

6.3.4.1

പൃഥിവ്യൈ ത്വാന്തരിക്ഷായ ത്വാ ദിവേ ത്വേത്യാഹൈഭ്യ
ഏവൈനം ലോകേഭ്യഃ പ്രോക്ഷതി പരാഞ്ചം പ്രോക്ഷതി
പരാഞ്ചിവാ ഹി സുവർഗോ ലോകഃ ക്രൂരമിവ വാ ഏതത്
കരോതി യത് ഖനത്യുപോഽവ നയതി ശാന്തൈ യവമതീരവ
നയത്യൂർഗൈ യവോ യജമാനേന യുപഃ സംമിതോ യാവം-
നേവ യജമാന-സ്താവതീ-മേവാസി-ന്നൂർജം ദധാതി- [] 19

6.3.4.2

പിതൃണാഽ സദനമസീതി ബർഹിരവ സ്തൃണാതി
പിതൃദേവത്യാ(1)ഘ ഹ്യേതദ്-യന്നിഖാതം
ഏദ്-ബർഹിരനവസ്തീര്യ മിനുയാത് പിതൃദേവത്യാ
നിഖാതഃ സ്യാദ് ബർഹിരവസ്തീര്യ മിനോത്യുസ്യാമേവൈനം
മിനോതി യുപശകലമവാസ്യതി സതേജസമേവൈനം
മിനോതി ദേവസ്താ സവിതാ മധാന്തകതിത്യാഹ
തേജസൈവൈനമനക്തി സുപിപ്ലവാഭ്യ-സ്താഘധീഭ്യ ഇതി
ചഷാലം പ്രതി- [] 20

6.3.4.3

മുഞ്ചതി തസ്മാച്ഛീർഷത ഓഷധയഃ ഫലം ഗൃഹ്ണ-
 ന്ത്യനക്തി തേജോ വാ ആജ്യം യജമാനേനാഗ്നിഷ്ടാശ്രിഃ
 സംമിതാ യദഗ്നിഷ്ടാ-മശ്രിമനക്തി യജമാനമേവ തേജസാ
 ഽനക്ത്യാന്ത-മനക്ത്യാന്തമേവ യജമാനം തേജസാനക്തി
 സർവതഃ പരി മൃശത്യപരിവർഗ-മേവാസ്മിൻ തേജോ
 ദധാത്യുദ് ദിവഃ സ്തഭാനാഽന്തരിക്ഷം പുണേത്യഹൈഷാം
 ലോകാനാം വിധ്യുതൈ വൈഷ്ണവ്യർചാ- [] 21

6.3.4.4

കപ്ലയതി വൈഷ്ണവോ വൈ ദേവതയാ യുപഃ സ്വയൈവൈനം
 ദേവതയാ കപ്ലയതി ദാഭ്യാം കപ്ലയതി ദിപാദ് യജമാനഃ
 പ്രതിഷ്ഠിതൈ യം കായേത തേജസൈനം ദേവതാഭി-
 രിന്ദ്രിയേണ വ്യർധയേയ-മിത്യഗ്നിഷ്ടാം തസ്മാശ്രി-
 മാഹവനീയാഭിത്ഥം വേത്ഥം വാഽതി നാവയേത്
 തേജസൈവൈനം ദേവതാഭിരിന്ദ്രിയേണ വ്യർധയതി യം
 കായേത തേജസൈനം ദേവതാഭിരിന്ദ്രിയേണ
 സമർധയേയമിത്യ- [] 22

6.3.4.5

-ഗ്നിഷ്ടാം തസ്മാശ്രിമാഹവനീയേന സം മിനുയാത്

തേജസൈവൈനം ദേവതാദിരിന്ദ്രിയേണ സമർധയതി
 ബ്രഹ്മവനിം ത്വാ ക്ഷത്രവനിമിത്യാഹ യഥായജുരേവൈതത്
 പരി വ്യയത്യുർഗൈ രശനാ യജമാനേന യുപഃ സംമിതോ
 യജമാനമേവോർജാ സമർധയതി നാദിദഷ്ടേ പരി വ്യയതി
 നാദിദഷ്ടേ ഏവാസ്മാ ഊർജം ദധാതി തസ്മാന്നാദിദഷ്ടേ
 ഊർജാ ദുഞ്ജതേ യം കാമയേതോർജൈനം- [] 23

6.3.4.6

ഽവ്യർധയേയ-മിത്യുർധ്വാം ഽവാ തസ്യാവാചീം
 ഽവാഽവോഹേദുർജൈവൈനം ഽവ്യർധയതി യദി കാമയേത
 വർഷുകഃ പർജന്യഃ സ്യാദിത്യ-വാചീമവോഹേദ് വൃഷ്ടിമേവ
 നി യച്ഛതി യദി കാമയേതാ വർഷുകഃ സ്യാദിത്യുർധ്വാ-
 മുദുഹേദ് വൃഷ്ടിമേവോദ് യച്ഛതി പിതൃണാം നിഖാതം
 മനുഷ്യാണാമുർധ്വാം നിഖാതാദാ രശനായാ ഓഷധീനാഗ്
 രശനാ വിശേഷാം- [] 24

6.3.4.7

ദേവാനാമുർധ്വാഗ് രശനായാ ആ ചഷാലാദിന്ദ്രസ്യ ചഷാലഗ്
 സാധ്യാനാമതിരിക്തഗ് സ വാ ഏഷ സർവദേവത്യോ
 യദ്യുപോ യദ്യുപം മിനോതി സർവാ ഏവ ദേവതാഃ
 പ്രീണാതി യജ്ഞേന വൈ ദേവാഃ സുവർഗം ലോകമായൻ

തേ॑ട॒മ॒ന്യ॒ന്ത॒ മ॒നു॒ഷ്യാ॑ നോ॒ട॒ന്മാ॑ഭ॒വി॒ഷ്യാ॒ന്തി॒തി॒ തേ॒ യു॒പേ॑ന
യോ॒പ॒യി॒ത്ഥാ॑ സു॒വ॒ർഗം॑ ്ലോ॒ക॒മാ॒യൻ॑ തമ്യ॒ഷയോ॑
യു॒പേ॑നൈ॒വാ॒നു പ്രാ॒ജാ॒നൻ॑ തദ് യു॒പ॒സ്യ യു॒പ॒ത്ഥാ॑- [] 25

6.3.4.8

യദ് യു॒പം മി॒നോ॒തി സു॒വ॒ർഗ॒സ്യ ലോ॒ക॒സ്യ പ്ര॒ജ്ഞാ॑ന്തൈ
പു॒രസ്താ॑ൻ മി॒നോ॒തി പു॒രസ്താ॑ദ്ധി യ॒ജ്ഞ॒സ്യ പ്ര॒ജ്ഞാ॑യതേ
പ്ര॒ജ്ഞാ॑തച് ഹി തദ് യ॒ദതി॑പ॒ന്ന ആ॒ഹു॒രിദം
കാ॒ർയ॒മാ॒സീ॒ദി॒തി സാ॒ധ്യാ വൈ ദേ॒വാ യ॒ജ്ഞ॒മത്യ॑മ॒ന്യന്ത॑
താൻ യ॒ജ്ഞാ॑ നാ॒സ്തൃശ॑ത് താൻ യദ് യ॒ജ്ഞ॒സ്യാതി॑രി॒ക്ത-
മാ॒സീത് തദ്॑സ്തൃശ॒ദതി॑രി॒ക്തം വാ ഏ॒തദ് യ॒ജ്ഞ॒സ്യ
യ॒ദഗ്നാ॑വ॒ഗ്നിം മ॒മി॒ത്ഥാ പ്ര॒ഹര॑ത്യതി॒രിക്ത॑മേത- [] 26

6.3.4.9

-ദൃ॒ഢപ॒സ്യ യദു॑ർധാ॒ം ച॒ഷാലാ॑ത് തേഷാ॒ം തദ് ഭാ॒ഗധേ॒യം
താനേ॒വ തേ॒ന പ്രീ॑ണാതി ദേ॒വാ വൈ സൗ॒സ്ഥി॑തേ സോ॒മേ
പ്ര സ്രു॒ചോഹ॑രൻ പ്ര യു॒പം തേ॒ട॒മ॒ന്യന്ത॑ യ॒ജ്ഞ॒വേ॒ശസം
വാ ഇ॒ദം കു॑ർമ ഇ॒തി തേ പ്ര॒സ്തരൗ॑ സ്രു॒ചാം നി॒ഷ്ക്രയ॑ണ-
മപ॒ശ്യൻമ് സ്വ॑രും യു॒പ॒സ്യ സൗ॒സ്ഥി॑തേ സോ॒മേ പ്ര
പ്ര॒സ്തരൗ॑ ഹ॒രതി॑ ജു॒ഹോ॒തി സ്വ॑രും യ॒ജ്ഞ॒വേ॒ശസാ॑യ । 27

(ദധാതി - പ്രത്യ - ചാ - സമർദ്ധയേയമിത്യുർ - ജൈനം

- വിശ്വേഷാം - യുപതാ - മതിരികതമേതദ് -
ദിചതാരിഷശ്ച) (A4)

6.3.5.1

സാധ്യാ വൈ ദേവാ അസ്മിൻ ലോക ആസൻ നാനൃത്
കിം ചന മിഷത് തേഽഗ്നിമേവാഗ്നയേ മേധായാ ലഭന്ത ന
ഹ്യന്യദാലംഭ്യ-മവിന്ദൻ തതോ വാ ഇമാഃ പ്രജാഃ
പ്രാജായന്ത യദഗ്നാവഗ്നിം മമിതാ പ്രഹരതി പ്രജാനാം
പ്രജനനായ രുദ്രോ വാ ഏഷ യദഗ്നിർയജമാനഃ പശൂര്യത്
പശുമാലഭ്യാഗ്നിം മൻമേദ് രുദ്രായ യജമാന- [] 28

6.3.5.2

-മപി ദധ്യാത് പ്രമായുകഃ സ്യാദഥോ ഖലാഹുരഗ്നിഃ
സർവാ ദേവതാ ഹവീരേതദ്യത് പശൂരിതി യത്
പശുമാലഭ്യാഗ്നിം മൻമതി ഹവ്യായൈവാഽഽസന്നായ
സർവാ ദേവതാ ജനയ-ത്യുപാകൃത്യൈവ മൻമൃ-
സ്തന്നേവാഽഽലബ്ധം നേവാനാലബ്ധ-മഗ്നേർ-ജനിത്ര-
മസീത്യാഹാഗ്നേർഹ്യേത-ജനിത്രം വൃഷണൗ സ്ഥ
ഇത്യാഹ വൃഷണൗ- [] 29

6.3.5.3

ഹേ॒താ-വു॒ർവശ്യ॑സ്യാ॒യു-ര॒സീത്യാ॑ഹ മി॒മുന॑തായ്
 ഘൃ॒തേനാ॑കേ॒ത വൃ॑ഷ॒ണം ദ॒ധാമാ॑മി॒ത്യാഹ॑ വൃ॒ഷണഃ
 ഹേ॒തേ ദ॒ധാതേ॑ യേ അ॒ഗ്നിം ഗാ॑യ॒ത്രം ച॒രണോ॑ഽനു പ്ര
 ജാ॒യസേ॑ത്യാഹ ച॒രണോ॑ഭി॒രേവൈ॑നം പ്ര ജന॑യത്യ॒ഗ്നയേ॑
 മ॒മ്യമാ॑നായാ॒നു ബ്രൂ॑ഹീ॒ത്യാഹ॑ സാ॒വിത്രി॑മുച॒മന്യാ॑ഹ
 സ॒വിത്യു॑പ്ര॒സൂത॑ ഏ॒വൈനം॑ മ॒ന്മതി॑ ജാ॒തായാ॑നു
 ബ്രൂ॒ഹി- [] 30

6.3.5.4

പ്ര॒ഹ്രിയ॑മാ॒ണായാ॑നു ബ്രൂ॒ഹീത്യാ॑ഹ കാ॒ണ്ഡകാ॑ണ്ഡ
 ഏ॒വൈനം॑ ക്രി॒യമാ॑ണേ॒ സമ॑ർധ॒യതി॑ ഗാ॒യത്രിഃ॑ സ॒ർവാ
 അ॒ന്യാഹ॑ ഗാ॒യത്ര॑ച॒രണാ॑ വാ അ॒ഗ്നിഃ സ്വേ॑ന്നൈ॒വൈനം॑
 ച॒രണ॑സാ സ॒മർധ॑യത്യ॒ഗ്നിഃ പു॒രാ ഭ॑വത്യ॒ഗ്നിം മ॑മി॒ത്യാ
 പ്ര ഹ॑രതി തൗ സംഭ॒വന്തൗ॑ യജമാ॒നമ॑ഭി സം ഭ॒വതോ॑ ഭ॒വതം॑
 നഃ സ॒മന॑സാ॒വിത്യാ॑ഹ ശാ॒ന്തൈഃ പ്ര॒ഹൃത്യ॑ ജുഹോ॒തി
 ജാ॒തായൈ॒വാസ്മാ॑ അ॒ന്നമ॑പി () ദ॒ധാത്യാ॑ജ്യേ॒ന
 ജുഹോ॑ത്യേ॒തദാ॑ അ॒ഗ്നേഃ പ്രി॒യം ധാ॑മ യദാ॒ജ്യം
 പ്രി॒യേണൈ॒വൈനം॑ ധാ॒താ സ॒മർധ॑യത്യ॒ഥോ തേ॑ജ॒സാ । 31
 (യജമാന - മാഹ വൃഷണൗ - ജാതായാനു ബ്രൂഹ്യ -
 പൃ - ഷ്ടാദശ ച) (A5)

6.3.6.1

ഇഷേ ത്വേതി ബർഹിരാ ദത്ത ഇച്ഛത ഇവ ഹ്യേഷ യോ
 യജത ഉപവീരസീത്യാഹോപ ഹ്യേനാനാകരോത്യുപോ
 ദേവാൻ ദൈവീർവിശഃ പ്രാഗുരിത്യാഹ ദൈവീർഹ്യേതാ
 വിശഃ സതീർദേവാനുപയന്തി വഹ്നീരുശിജ
 ഇത്യാഹർതിജോ വൈ വഹ്നയ ഉശിജ-സ്തസ്താദേവമാഹ
 ബൃഹസ്സതേ ധാരയാ വസൂനീത്യാ- [] 32

6.3.6.2

-ഹ ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്സതിർ ബ്രഹ്മണൈ-
 വാസൈ പശൂനവ രൂന്ധേ ഹവ്യാ തേ സ്വാദന്താമിത്യാഹ
 സ്വാദയത്യേവൈനാൻ ദേവ ത്വഷ്ടർവസു രണേത്യാഹ
 ത്വഷ്ടാ വൈ പശൂനാം മിമൂനാനാച് രൂപകൃദ് രൂപമേവ
 പശുഷു ദധാതി രേവതീ രഥധാമിത്യാഹ പശവോ വൈ
 രേവതീഃ പശൂനേവാസൈ രഥയതി ദേവസ്യ താ സവിതുഃ
 പ്രസവ ഇതി- [] 33

6.3.6.3

രശനാമാ ദത്തേ പ്രസൂത്യാ അശിനോർബാഹുഭ്യാ-
 മിത്യാഹാശിനൗ ഹി ദേവാനാമധാർയു ആസ്താം പൃഷ്ണോ
 ഹസ്താഭ്യാമിത്യാഹ യത്യാ ജിതസ്യ താ ദേവഹവിഃ

പാശേനാ^{ss*} രഭ ഇത്യാഹ സത്യം വാ ജതച് സത്യേനൈ-
 വൈനമൃതേനാ ^{ss*}രഭതേ sക്ഷ്ണയാ പരി ഹരതി വധ്യച്
 ഹി പ്രത്യഞ്ചം പ്രതി മുഞ്ചന്തി വ്യാവൃത്തൈ യർഷാ
 മാനുഷാനിതി നി യുനക്തി ധൃത്യാ അഭഭ്യ- [] 34

6.3.6.4

സ്തപ്താഷധീഭ്യഃ പ്രോക്ഷാമീത്യാഹാഭഭ്യോ ഹേഘ
 ഓഷധീഭ്യഃ സംഭവതി യത് പശുരപാം പേരുരസീത്യാ-
 ഹൈഷ ഹൃപാം പാതാ യോ മേധായാ^{ss*} രഭ്യതേ സ്വാത്തം
 ചിമ് സഭേവച് ഹവ്യമാപോ ദേവീഃ സ്വദന്തൈനമീത്യാഹ
 സ്വദയത്യേവൈന-മുപരിഷ്ടാത് പ്രോക്ഷത്യുപരിഷ്ടാ-
 ദേവൈനം മേധ്യം കരോതി പായയത്യന്തരത ഏവൈനം ()
 മേധ്യം കരോത്യധസ്താദുപോക്ഷതി സർവത ഏവൈനം
 മേധ്യം കരോതി । 35 (വസൂനീതി - പ്രസവ ഇത്യ -
 ഭഭ്യോ - sന്തരത ഏവൈനം - ദശ ച) (A6)

6.3.7.1

അഗ്നിനാ വൈ ഹോത്രാ ദേവാ അസുരാ-നഭ്യഭവ-
 നഗന്ധേ സമിധ്യമാനായാനു ബ്രൂഹീത്യാഹ
 ഭ്രാത്യവ്യാഭിഭൂതൈ സപ്തശ സാമിയേനീരന്യാഹ സപ്തശഃ
 പ്രജാപതിഃ പ്രജാപതേരാപ്തൈ സപ്തശാന്നാഹ ദ്വാദശ

മാസാഃ പഞ്ചർത്ഥഃ സ സംഘ്വംസരഃ സംഘ്വംസരം പ്രജാ
 അനു പ്രജായന്തേ പ്രജാനാം പ്രജനനായ ദേവാ വൈ
 സാമീധേനീരനുച്യ യജ്ഞം നാനപശ്യൻമ് സ
 പ്രജാപതി-സൃഷ്ടീമാഘാര- [] 36

6.3.7.2

-മാ ഘാരയത് തതോ വൈ ദേവാ യജ്ഞമനപശ്യൻ യത്
 തൃഷ്ടീ-മാഘാര-മാഘാരയതി യജ്ഞസ്യാനുഖ്യാത്യാ
 അസുരേഷു വൈ യജ്ഞ ആസീത് തം ദേവാസൃഷ്ടീഃ
 ഹോമേനാവുഞ്ജത യത് തൃഷ്ടീ-മാഘാര-മാഘാരയതി
 ഭ്രാതൃവ്യസ്യൈവ തദ് യജ്ഞം വൃക്തേ പരിധീൻമ് സം
 മാർഷി പുനാത്യേവൈനാൻ ത്രിസ്രിഃ സം മാർഷി
 ത്രയാവ്യധി യജ്ഞാഽഥോ രക്ഷസാമപഹന്ത്യേ ദ്വാദശ
 സം പദ്യന്തേ ദ്വാദശ- [] 37

6.3.7.3

മാസാഃ സംഘ്വംസരഃ സംഘ്വംസരമേവ പ്രീണാത്യഥോ
 സംഘ്വംസരമേവാസ്മാ ഉപ ദധാതി സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ
 സമഷ്ട്യ ശിരോ വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ യദാഘാരോഽഗ്നിഃ
 സർവാ ദേവതാ യദാഘാര-മാഘാരയതി ശീർഷത ഏവ
 യജ്ഞസ്യ യജമാനഃ സർവാ ദേവതാ അവ രുന്ധേ ശിരോ

വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ യദാഘാര ആത്മാ പശുരാഘാര-
 മാഘാർയ പശുഃ സമനക്ത്യാത്മനേവ യജ്ഞസ്യ- [] 38

6.3.7.4

ശിരഃ പ്രതി ദധാതി സം തേ പ്രാണോ വായുനാ
 ഗച്ഛതാമിത്യാഹ വായുദേവത്യോ വൈ പ്രാണോ വായാവേ-
 വാസ്യ പ്രാണം ജുഹോതി സം യജത്രൈരങ്ഗാനി സം
 യജ്ഞപതിരാശിഷേത്യാഹ യജ്ഞപതിമേവാസ്യാഃ*ശിഷം
 ഗമയതി വിശ്വരൂപോ വൈ ത്വാശ്രു ഉപരിഷ്ടാത് പശുമഭ്യവമീത്
 തസ്മാ-ദുപരിഷ്ടാത് പശോർനാവ ദൃന്തി യദുപരിഷ്ടാത് പശുഃ
 സമനക്തി മേധ്യമേവൈ- [] 39

6.3.7.5

-നം കരോത്യുതിജോ വൃണീതേ ഛന്ദാഃസ്യേവ വൃണീതേ
 സപ്ത വൃണീതേ സപ്ത ഗ്രാമ്യാഃ പശവഃ സപ്താഃ*രണ്യാഃ സപ്ത
 ഛന്ദാഃസ്യുഭയസ്യ വരുദ്ധ്യാ ഏകാദശ പ്രയാജാൻ.
 യജതി ദശ വൈ പശോഃ പ്രാണാ ആത്മൈകാദശോ
 യാവാനേവ പശുസ്തം പ്ര യജതി വപാമേകഃ പരി ശയ
 ആത്മൈവാഃ*ത്മാനം പരി ശയേ വജ്രോ വൈ

സ്വധിതിർവജ്രോ യുപശകലോ ഏതം ചലു വൈ () ദേവാ
 വജ്രം കൃതാ സോമമഹ്നൻ ഏതേനാകതൗ പശും
 ത്രായേമാമിത്യാഹ വജ്രേണൈവൈനം വശേ കൃതാ
 ssലഭതേ । 40

(ആഘാരം - പദ്യന്തേ ദാദശാ - ssത്ഥന്നേവ യജ്ഞസ്യ -
 മേധ്യമേവ - ചലു വാ - അഷ്ടാദശ ച) (A7)

6.3.8.1

പര്യഗ്നി കരോതി സർവഹുതമേവൈനം കരോത്യ-സ്കന്ദായാ
 -സ്കന്നച് ഹി തദ് യദ് യുതസ്യ സ്കന്ദതി ത്രിഃ പര്യഗ്നി
 കരോതി ത്രയാവൃദ്ധി യജ്ഞാഽഥോ രക്ഷസാമപഹന്ത്യേ
 ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്ത്യന്മാരഭ്യഃ പശു(3)ർന്നാമ്പാരഭ്യാ(3)
 ഇതി മൃത്യവേ വാ ഏഷ നീയതേ യത് പശുസ്തം
 യദന്മാരഭേത പ്രമായുകോ യജമാനഃ സ്യാദഥോ ചലാഹുഃ
 സുവർഗായ വാ ഏഷ ലോകായ നീയതേ യത്- [] 41

6.3.8.2

പശുരിതി യന്നാമ്പാരഭേത സുവർഗാലോകാദ് യജമാനോ
 ഹീയേത വപാശ്രപണീഭ്യാ-മന്മാരഭതേ തന്നേവാനാർബ്ധം
 നേവാനന്മാരബ്ധമുപ പ്രേഷ്യ ഹോതർഹവയാ ദേവേഭ്യ

ഇ॒ത്യാ॒ഹേ॒ഷി॒ത॒ഃ ഹി॒ ക॒ർമ്മ॒ ക്രി॒യതേ॒ രേ॒വ॒തീ॒ർയ॒ജ്ഞെ॒പതി॑
 പ്രി॒യധാ॒ ഹി॒ശതേ॒ത്യാഹ॑ യ॒ഥാ॒യ॒ജുരേ॒വൈത॑ദഗ്നിനാ
 പു॒രസ്താ॑ദേതി ര॒ക്ഷ॒സാമ॑പഹത്യെ പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ സം॒പൃ॒ച്ഛഃ
 പാ॒ഹീതി॑ ബ॒ർഹി- [] 42

6.3.8.3

-രു॒പാ॒സ്യ॒ത്യ-സ്ത॒ന്ധാ-സ്ത॒ന്നഃ ഹി॒ തദ് യദ് ബ॒ർഹി॒ഷി
 സ്ത॒ന്ധമോ॑ ബ॒ർഹി॒ഷദമേ॒വൈനം॑ ക॒രോതി॑ പ॒രാ॒ഞാ
 വ॒ർതതേ॑ധർയുഃ പ॒ശോഃ സം॒ജ്ഞെ॒പ്യമാ॑നാത് പ॒ശുഭ്യ॑ ഏ॒വ
 തന്നി॑ ഹ॒നുത॑ ആ॒ത്മനോ॑ഽനാ॒വ്ര॒സ്തായ॑ ഗ॒ച്ഛതി॑ ശ്രീ॒യം പ്ര
 പ॒ശുനാ॑പ്തോതി യ ഏ॒വം വേ॑ദ പ॒ശ്വാപ്തോ॑കാ വാ ഏ॒ഷാ

പ്രാ॒ച്യു॒ദാനീ॑യതേ യത് പ॒ത്നീ ന॑മസ്ത ആ॒താനേ॒ത്യാഹാ
 ഹി॒ദി॒ത്യസ്യ॑ വൈ ര॒ശ്മയ- [] 43

6.3.8.4

ആ॒താനാ॑സ്യേഭ്യ ഏ॒വ ന॑മസ്ത॒രോത്യ॑നർവാ പ്രേ॒ഹീത്യാ॑ഹ
 ഭ്രാ॒ത്യുവോ॑ വാ അ॒ർവാ ഭ്രാ॒ത്യുവ്യാപ॑നു॒ന്തൈഃ ഫൃ॒തസ്യ॑
 കൃ॒ല്യാമ॑നു സ॒ഹ പ്ര॒ജയാ॑ സ॒ഹ രാ॒യസ്പോ॑ഷേണേ-ത്യാ॒ഹാ
 ഹി॒ശി॒ഷമേ॒വൈതാ॑മാ ശാ॒സ്ത ആ॒പോ ദേ॒വീഃ ശു॒ദ്ധായു॑വ

ഇത്യാഹ യഥായജുരേവൈതത് | 44 (ലോകായ നീയതേ
യദ് - ബർഹീ - രശ്മയഃ - സപ്തത്രിശ്ശ്ച) (A8)

6.3.9.1

പശോർവാ ആലബ്ധസ്യ പ്രാണാണുഗൃച്ഛതി വാക്ത ആ
പ്യായതാം പ്രാണസ്ത ആ പ്യായതാമിത്യാഹ പ്രാണേഭ്യ
ഏവാസ്യ ശുച്യ ശ്മയതി സാ പ്രാണേഭ്യോഽധി പൃഥിവീഽ
ശുക് പ്ര വിശതി ശ്മഹോഭ്യാമിതി നി
നയത്യഹോരാത്രാഭ്യാമേവ പൃഥിവൈ ശുച്യ
ശ്മയത്യോഷധേ ത്രായസ്വൈനഃ സ്വധീതേ മൈനഽ
ഹിഽസീരിത്യാഹ വർജോ വൈ സ്വധീതിഃ- [] 45

6.3.9.2

ശാന്തൈ പാർശ്വത ആ ചൃതി മധ്യതോ ഹി മനുഷ്യാ ആ
ചൃന്തി തിരശ്ചീനമാ ചൃത്യനുചീനഽ ഹി മനുഷ്യാ ആ
ചൃന്തി വ്യാവൃത്തൈ രക്ഷസാം ഭാഗോഽസീതി
സ്ഥവിമതോ ബർഹീരത്ത്വാഽപാസ്യത്യസ്സൈവ രക്ഷാഽസി
നിരവദയത ഇദമഹഽ രക്ഷോഽധമം തമോ നയാമി
യോഽസ്മാൻ ദ്വേഷി യം ച വയം ദ്വിഷ ഇത്യാഹ ദൗ വാവ
പുരുഷൗ യം ചൈവ- [] 46

6.3.9.3

ദേ॒ഷി യ॒ശൈ॒നം ദേ॒ഷി താ॒വു॒ഭാവ॑ധ॒മം തമോ॑ നയ॒തീ॒ഷേ
 ത്വേ॒തി വ॒പാമു॑ത്॒ഖിദ॑തീ॒ച്ചത॑ ഇ॒വ ഹേ॒ഷ യോ യ॒ജതേ॑
 യദു॑പ॒ത്യുന്യാദ്-രു॒ദ്രോ॑സ്യ പ॒ശൂൻ ഫാ॑തു॒കഃ സ്യാദ്
 യനോ॑പ॒ത്യുന്യാ-ദ॒യതാ॑ സ്യാ-ദ॒ന്യയോ॑പ॒ത്യുണ॑ത്തു॒ന്യയാ
 ന ധൃ॒തൈ ഫൃ॒തേന॑ ദ്യാവാ॒പൃഥി॑വീ പ്രോർണ്ണാ॒മാമി॑ത്യാഹ
 ദ്യാവാ॒പൃഥി॑വീ ഏ॒വ ര॒സേനാ॑ന॒ത്തുച്ഛി॑ന്നോ- [] 47

6.3.9.4

രാ॒യഃ സു॒വീര॑ ഇ॒ത്യാഹ॑ യ॒മായ॒ജുരേ॑വൈ॒തത് ക്രൂ॑രമീ॒വ വാ
 ഏ॒തത് ക॑രോ॒തി യദ് വ॒പാ-മു॑ത്॒ഖിദ॑-തൃ॒ർവ॑ന്ത॒രിക്ഷ॑-
 മ॒ന്വിഹീ॑ത്യാഹ ശാ॒ന്തൈ പ്ര॒വാ ഏ॒ഷോ॑സ്മാ॒ലോകാ॑ച്ഛ॒വതേ॑
 യഃ പ॒ശൂം മൃ॑ത്യു॒വേ നീ॒യമാ॑ന॒മനാ॑രഭ॒തേ വ॒പാശ്ര॑പ॒ണീ
 പു॒നര॑നാ॒രഭ॒തേ॒സ്മിന്നേ॑വ ലോ॒കേ പ്ര॑തി॒ തിഷ്ഠ॑ത്യു॒ഗ്നിനാ॑
 പു॒രസ്താ॑ദേ॒തി ര॒ക്ഷസാ॑മ॒പഹ॑ത്യാ അ॒ഥോ ദേ॒വതാ॑
 ഏ॒വ ഹ॒വേ॒ന- [] 48

6.3.9.5

-ന്വേ॒തി നാ॑ന്തമ॒മൺഗാ॑രമ॒തി ഹ॒രേദ് യദ॑ന്തമ॒മൺഗാ॑രമ॒തി
 ഹ॒രേദ്-ദേ॒വതാ॑ അ॒തി മ॒ന്യേത॑ വാ॒യോ വീ॒ഹി സ്തോ॑കാ॒നാ-
 മി॒ത്യാഹ॑ തസ്താദ് വി॒ഭക്താഃ॑ സ്തോ॒കാ അവ॑ പ॒ദ്യന്തേ॑ഗ്രം
 വാ ഏ॒തത് പ॒ശൂനാ॑ം യദ് വ॒പാശ്ര॑മോ॒ഷധീ॑നാം ബ॒ർഹി -

രഗ്രേണൈവാഗ്രച്ഛ് സമർധയത്യഥോ ഓഷധീഷോവ പശൂൻ
പ്രതിഷ്ഠാപയതി സ്വാഹാകൃതീഭ്യഃ പ്രേഷ്യേത്യാഹ- [] 49

6.3.9.6

യജ്ഞസ്യ സമീഷ്വേ പ്രാണാപാനൗ വാ ഏതൗ പശൂനാം
യത് പുഷ്വാജമാത്മാ വപാ പുഷ്വാജമഭിഘാർയ വപാമഭി
ഘാരയത്യാത്മന്നേവ പശൂനാം പ്രാണാപാനൗ ദധാതി
സ്വാഹോർധാനദസം മാരുതം ഗച്ഛതമിത്യാഹോർധാനദാ
ഹ സു വൈ മാരുതോ ദേവാനാം വപാശ്രപണീ പ്ര ഹരതി
തേനൈവൈനേ പ്ര ഹരതി വിഷുചീ പ്ര ഹരതി
തസ്മാദ് വിഷ്വാഞ്ചൗ പ്രാണാപാനൗ । 50

(സ്വധീതി - ശൈവാ - ചൂണോ - ഹവേനേ -
ഷ്യേത്യാഹ - ഷട്ചതാരിഷ്ശച്ച) (A9)

6.3.10.1

പശുമാലഭ്യ പുരോധാശം നിർവപതി സമേധമേവൈനമാ
ലഭതേ വപയാ പ്രചർയ പുരോധാശേന പ്ര ചരത്യൂർഗൈ
പുരോധാശ ഊർജമേവ പശൂനാം മധ്യതോ ദധാത്യഥോ
പശോരേവ ചരിദ്രമപി ദധാതി പുഷ്വാജസ്യോപഹത്യ
ത്രിഃ പൃച്ഛതി ശൃതച്ഛ് ഹവീ(3): ശമിതരിതി ത്രിഷത്യാ ഹി
ദേവാ യോഽശൃതച്ഛ് ശൃതമാഹ സ ഏനസാ പ്രാണാപാനൗ

വാ ഏതൗ പശൂനാം- [] 51

6.3.10.2

യത് പൃഷ്വാജ്യം പശോഃ ഖലു വാ ആലബ്ധസ്യ
ഹൃദയമാത്മാഭി സമേതി യത് പൃഷ്വാജ്യേന ഹൃദയ-
മഭിഘാരയത്യാത്മന്നേവ പശൂനാം പ്രാണാപാനൗ ദധാതി
പശൂനാ വൈ ദേവാഃ സുവർഗം ലോകമായൻ തേമന്യന്ത
മനുഷ്യാ നോന്നാഭവിഷ്യന്തീതി തസ്യ ശിരഃ ഛരിത്ത്വാ
മേധം പ്രാക്ഷാരയൻമ്സ പ്രക്ഷോഭവത് തത് പ്രക്ഷസ്യ
പ്രക്ഷത്വം യത് പ്ലക്ഷശാഖോ-ത്തരബർഹിർ ഭവതി
സമേധസ്യേവ- [] 52

6.3.10.3

പശോരവ് ദൃതി പശൂം വൈ ഹ്രിയമാണ്യ് രക്ഷാഽസ്യനു
സചന്തേന്തരാ യൂപം ചാഽഽഹവനീയം ച ഹരതി
രക്ഷസാമപഹന്തേ പശോർവാ ആലബ്ധസ്യ മനോഽപ
ക്രാമതി മനോതായൈ ഹവിഷോഽവദീയമാനസ്യാനു
ബ്രൂഹീത്യാഹ മന ഏവാസ്യാവ രുന്ധ
ഏകാദശാവദാനാന്യവ ദൃതി ദശ വൈ പശോഃ പ്രാണാ
ആത്മൈകാദശോ യാവാന്നേവ പശുസ്തസ്യാവ- [] 53

6.3.10.4

ഭൃതി ഹൃദയസ്യാഗ്രേഭ്യം ഭൃത്യം ജിഹ്വായാ അഥ വക്ഷസോ
 യദൈ ഹൃദയേനാഭിഗച്ഛതി തജ്ജിഹ്വായാ വദതി
 യജ്ജിഹ്വായാ വദതി തദൂരസോധി നിർവദത്യേതദൈ
 പശോർയഥാപൂർവം യസ്യൈവമവദായ യഥാകാമ-
 മുത്തരേഷാമവദത്യതി യഥാ പൂർവമേവാസ്യ പശോരവത്തം

ഭവതി മധ്യതോ ഗുദസ്യാപ് ഭൃതി മധ്യതോ ഹി പ്രാണ
 ഉത്തമസ്യാപ് ഭൃത്യു- [] 54

6.3.10.5

-ത്തമോ ഹി പ്രാണോ യദീതരം യദീതര-മുദയമേവാജാമി
 ജായമാനോ വൈ ബ്രാഹ്മണസ്മിദിർ ഋണവാ ജായതേ
 ബ്രഹ്മചര്യേണ-ർഷിഭ്യോ യജേന്തേ ദേവേഭ്യഃ പ്രജയാ
 പിത്യഭ്യ ഏഷ വാ അനുണോ യഃ പുത്രീ യജാ
 ബ്രഹ്മചാരിവാസീ തദവദാനൈരേവാപ ദയതേ തദവദാനാനാ
 -മവദാനത്വം ദേവാസുരാഃ സംയത്താ ആസൻ തേ ദേവാ
 അഗ്നിമബ്രുവൻ തായാ വീരേണാസുരാന്ദി ദവാമേതി-[] 55

6.3.10.6

സോബ്രവീദ് വരം വൃണൈ പശോരുദ്ധാരമുദ്ധരാ ഇതി സ

ഏതമുദ്ധാരമുദഹരത ദോഃ പൂർവാർധസ്യ ഗുദം മധുതഃ
 ശ്രോണിം ജഘനാർധസ്യ തതോ ദേവാ അഭവൻ പരാഽസുരാ
 യത് ത്ര്യയങ്ഗാണാച്ഛ സമവദ്യതി ദ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ
 ഭവത്യാത്മനാ പരാഽസ്യ ദ്രാതൃവ്യോ ഭവത്യക്ഷ്ണയാഽവ
 ദ്യതി തസ്മാദക്ഷ്ണയാ പശവോഽങ്ഗാനി പ്ര ഹരന്തി
 പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ । 56

(ഏതൗ പശൂനാച്ഛ - സമേധസ്യേവ - തസ്യാഽവോ -
 ത്തമസ്യാവ ദ്യതീ - തി - പഞ്ചചത്വാരീഴശ്ച) (A10)

6.3.11.1

മേദസാ സ്രുചൗ പ്രോർണോതി മേദോരുപാ വൈ പശവോ
 രൂപമേവ പശുഷു ദധാതി യുഷന്നവധായ പ്രോർണോതി
 രസോ വാ ഏഷ പശൂനാം യദ്യു രസമേവ പശുഷു
 ദധാതി പാർശ്വേന വസാഹോമം പ്രയൗതി മധുഃ വാ
 ഏതത് പശൂനാം യത് പാർശ്വച്ഛ രസ ഏഷ പശൂനാം
 യദസാ യത് പാർശ്വേന വസാഹോമം പ്രയൗതി മധുത
 ഏവ പശൂനാച്ഛ രസം ദധാതി ഏന്തി- [] 57

6.3.11.2

വാ ഏതത് പശൂം യഥ് സംജ്ഞപന്ത്യന്ദ്രഃ ഖലു വൈ

ദേവതയാ പ്രാണ ഐന്ദ്രോഽപാന ഐന്ദ്രഃ പ്രാണോ
 അങ്ഗേഅങ്ഗേ നി ദേധുദിത്യാഹ പ്രാണാപാനാവേവ
 പശുഷു ദധാതി ദേവ താഷ്ടർഭൂരി തേ സച് സമേതിത്യാഹ
 ത്യാഷ്ടാ ഹി ദേവതയാ പശവോ വിഷ്ണുരൂപാ യഥ്
 സലക്ഷ്മാണോ ദവമേത്യാഹ വിഷ്ണുരൂപാ ഹ്യേതേ സന്തഃ
 സലക്ഷ്മാണ ഏതർഹി ദവന്തി ദേവത്രാ യന്ത- [] 58

6.3.11.3

-മവസേ സഖായോഽനു ത്വാ മാതാ പിതരോ മദന്തിത്യാഹാ
 -നുമതമേവൈനം മാത്രാ പിത്രാ സുവർഗം ലോകം
 ഗമയത്യർധർചേ വസാഹോമം ജുഹോത്യസൗ വാ
 അർധർച ഇയമർധച ഇമേ ഏവ രസേനാനക്തി ദിശോ
 ജുഹോതി ദിശ ഏവ രസേനാനത്തൃഥോ ദിഗ്ഭ്യ
 ഏവോർജച് രസമവ രുന്ധേ പ്രാണാപാനൗ വാ ഏതൗ
 പശൂനാം യത് പൃഷ്വാജ്യം വാനസ്സത്യാഃ ഖലു- [] 59

6.3.11.4

വൈ ദേവതയാ പശവോ യത് പൃഷ്വാജ്യസ്യോ-
 പഹത്യാഽഹ വനസ്സതയേഽനു ബ്രൂഹി വനസ്സതയേ
 പ്രേഷ്യേതി പ്രാണാപാനാവേവ പശുഷു
 ദധാത്യന്യസ്യാന്യസ്യ സമവത്തച് സമവദ്യതി

തസ്മാ॑ന്നാ॒നാ॒രു॒പാഃ പ॒ശ॒വോ യു॒ഷ്ണോ॑പ॒ സി॒ഞ്ച॒തി ര॒സോ വാ
 ഏ॒ഷ പ॒ശു॒നാം യദ്യു॑ ര॒സമേ॒വ പ॒ശു॒ഷു ദ॒ധാ॒തീ॒ധാമു॑പ॒
 ഹായ॑തേ പ॒ശ॒വോ വാ ഇ॒ധാ പ॒ശു॒നേ॒വോപ॑ ഹായ॑തേ
 ച॒തു॒രൂ॒പ ഹായ॑തേ- [] 60

6.3.11.5

ച॒തു॒ഷ്ഠാദോ॑ ഹി പ॒ശ॒വോ യം കാ॒മയേ॑താ പ॒ശുഃ
 സ്യാ॒ദി॒ത്യമേ॒ദസ്യം॑ ത॒സ്മാ ആ ദ॒ധ്യാമേ॑ദോ॒രു॒പാ വൈ
 പ॒ശ॒വോ രൂ॒പേ॒ണൈ॒വൈനം॑ പ॒ശു॒ഭ്യോ നി॒ർഭ॒ജ്യ॑പ॒ശു॒രേ॒വ
 ഭ॒വ॒തി യം കാ॒മയേ॑ത പ॒ശു॒മാൻമ॑ സ്യാ॒ദി॒തി മേ॒ദസ്യ॑ത്
 ത॒സ്മാ ആ ദ॒ധ്യാമേ॑ദോ॒രു॒പാ വൈ പ॒ശ॒വോ രൂ॒പേ॒ണൈ॑-
 വാ॒സൈ പ॒ശു॒നവ॑ രൂ॒ന്ധേ പ॒ശു॒മാ॒നേ॒വ ഭ॒വ॒തി
 പ്ര॒ജാ॒പ॒തിർ യ॒ജ്ഞ॑മ॒സ്യ॒ജത॑ സ ആ॒ജ്യം- [] 61

6.3.11.6

പു॒രസ്താ॑ദ॒സ്യ॒ജത॑ പ॒ശും മ॒ധ്യതഃ॑ പൃ॒ഷ്ഠാദാ॑ജ്യം പ॒ശ്ചാത്
 ത॒സ്മാദാ॑ജ്യേ॒ന പ്ര॒യാ॒ജാ ഇ॒ജ്യ॑ന്തേ പ॒ശു॒നാ മ॒ധ്യതഃ॑
 പൃ॒ഷ്ഠാദാ॑ജ്യേ॒നാ-നൃ॒യാ॒ജാ-സ്ത॒സ്മാദേ॑ത॒ന്മി॒ശ്രമീ॑വ പ॒ശ്ചാമ്
 സൃ॒ഷ്ടൗ ഹേ॒കാദ॑ശാ॒നൃ॒യാ॒ജാൻ യ॒ജതി॑ ദ॒ശ വൈ പ॒ശോഃ
 പ്രാ॒ണാ ആ॑ത്മ॒കാദ॑ശോ യാവാ॒നേ॒വ പ॒ശു॒സ്തമ॑നു
 യ॒ജതി॑ ഏ॒ന്തി വാ ഏ॒തത് പ॒ശും യഥ്॑ സം॒ജ്ഞ॑പ॒യന്തി॑

പ്രാണാപാനൗ ഖലു വാ ഏതൗ പശൂനാം യത് പൃഷ്വാജ്യം
 യത് പൃഷ്വാജ്യേന () നൃയാജാൻ യജതി
 പ്രാണാപാനാവേവ പശുഷു ദധാതി । 62

(ഏന്തി - യന്തം - ഖലു - ചതുരുപ് ഹായത - ആജ്യം -
 യത് പൃഷ്വാജ്യേന - ഷട് ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 1 Anuvaakams :-

(ചാത്യാലാമ് - സുവർഗായ യദ് വൈസർജനാനി -
 വൈഷ്ണവർചാ - പൃഥ്വിവൈ - സാധ്യാ - ഇഷേ ത്വേ -
 തൃഗ്വിനാ - പര്യഗ്നി - പശോഃ - പശുമാലഭ്യ - മേദസാ
 സ്രുചാ - വേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(ചാത്യാലാദ് - ദേവാനുപൈതി - മുഞ്ചതി -
 പ്രഹ്രിയമാണായ - പര്യഗ്നി - പശുമാലഭ്യ -
 ചതുഷ്ഠാദോ - ദിഷഷ്ടിഃ)

First and Last Padam of Third Prasnam of 6th Kandam

(ചാത്യാലാത് - പശുഷു ദധാതി)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം
ഷഷ്ടകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6.4 ഘഷ്ടകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.4.1.1

യജേ॑ന്ന വൈ॑ പ്ര॒ജാപ॑തിഃ പ്ര॒ജാ അ॑സൃ॒ജത॑ താ ഉ॒പയ॑ധ്വദ്വി -
രേ॒വാ॒സൃ॒ജത॑ യദു॒പയ॑ജ ഉ॒പയ॑ജതി പ്ര॒ജാ ഏ॒വ തദ് യ॑ജമാ॒നഃ
സൃ॒ജതേ॑ ജ॒ഘനാ॑ർധാദവ॒ദ്യതി॑ ജ॒ഘനാ॑ർധാദ്ധി പ്ര॒ജാഃ
പ്ര॒ജായ॑ന്തേ സ്ഥവിമതോ॑ഽവ॒ദ്യതി॑ സ്ഥവിമതോ॒ ഹി പ്ര॒ജാഃ
പ്ര॒ജായ॑ന്തേ ട॒സംഭി॑ന്നവ॒ദ്യതി॑ പ്രാ॒ണാനാ॑-മ॒സംഭേ॑ദായ॒ ന
പ॒ര്യാവ॑ർതയതി യത് പ॒ര്യാവ॑ർതയേ॒ദ്യദാവ॑ർതഃ പ്ര॒ജാ
ഗ്രാ॒ഹുഃ സ്യാ॑ഥ് സമു॒ദ്രം ഗച്ഛ॑ സാഹേ॒ത്യാഹ॑ രേത- [] 1

6.4.1.2

ഏ॒വ തദ് ദ॑ധാത്യന്തരി॒ക്ഷം ഗച്ഛ॑ സാഹേ॒ത്യാഹാ
ഽന്തരി॑ക്ഷേ॒ണൈ॒വാ॒സൈ॑ പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ ജന॑യത്യന്തരി॒ക്ഷം
ഹൃ॒ന്യു പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജായ॑ന്തേ ദേ॒വꣳ സ॑വിതാരം ഗച്ഛ॑
സാഹേ॒ത്യാഹ॑ സവി॒ത്യുപ്ര॑സൃത ഏ॒വാ॒സൈ॑ പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒
ജന॑യത്യ-ഹോരാത്രേ ഗച്ഛ॑ സാഹേ॒ത്യാഹാ॑-ഹോരാ॒ത്രാഭ്യോ
-മേ॒വാ॒സൈ॑ പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ ജന॑യത്യ-ഹോരാത്രേ ഹൃ॒ന്യു
പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജായ॑ന്തേ മി॒ത്രാവ॑രുണൗ ഗച്ഛ॑ സാഹേ- [] 2

6.4.1.3

-ത്യാഹ പ്രജാസോവ പ്രജാതാസു പ്രാണാപാനൗ ദധാതി
സോമം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ സൗമ്യാ ഹി ദേവതയാ പ്രജാ
യജ്ഞം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ പ്രജാ ഏവ യജ്ഞിയാഃ
കരോതി ഛന്ദാച്സി ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ പശവോ വൈ
ഛന്ദാച്സി പശൂനേവാവ രുന്ധേ ദ്യാവാപൃഥിവീ ഗച്ഛ
സ്വാഹേത്യാഹ പ്രജാ ഏവ പ്രജാതാ ദ്യാവാപൃഥിവീദ്യാ-
മുദയതഃ പരി ഗൃഹ്ണാതി നഭോ- [] 3

6.4.1.4

ദിവ്യം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ പ്രജാഭ്യ ഏവ പ്രജാതാഭ്യോ
വൃഷ്ടിം നിയച്ഛത്യഗ്നിം വൈശ്വാനരം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ
പ്രജാ ഏവ പ്രജാതാ അസ്യാം പ്രതി ഷോപയതി പ്രാണാനാം
വാ ഏഷോഽവ ദൃതി യോഽവദൃതി ഗുദസ്യ മനോ മേ ഹാർദി
യച്ഛേത്യാഹ പ്രാണാനേവ യഥാസ്ഥാനമുപ ഹായതേ
പശോർവാ ആലബ്ധസ്യ ഹൃദയച് ശുഗൃച്ഛതി സാ
ഹൃദയശൂല- [] 4

6.4.1.5

-മദി സമേതി യത് പൃഥിവ്യാച് ഹൃദയശൂല-മുദാസയേത്
പൃഥിവീച് ശുചാർപയേദ് യദഹ്നപഃ ശുചാർപയേച്ഛുഷ്ഠസ്യ
ചാഽഽർദ്രസ്യ ച സന്ധാവുദാസയത്യുദയസ്യ ശാന്തൈ യം

ദിഷ്ട്യാത് തം ധ്യായേ-ചുചൈവൈന-മർപയതി । 5
(രേതോ - മിത്രാവരുണൗ ഗച്ഛ സ്വാഹാ - നഭോ -
ഹൃദയശുലം - ദാത്രിഷ്ശച്ച) (A1)

6.4.2.1

ദേവാ വൈ യജ്ഞമാഗ്നീധേ വൃദജന്ത തതോ യദത്യശിഷ്യത
തദബ്രുവൻ വസതു നു ന ഇദമിതി തദ് വസതീവരീണാം
വസതീ വരിതാം തസ്മിൻ പ്രാതർന സമശക്നുവൻ തദഹ്നു
പ്രാവേശയൻ താ വസതീ വരീരഭവൻ വസതീവരീർ
ഗൃഹ്ണാതി യജ്ഞോ വൈ വസതീ വരീർയജ്ഞമേവാ
ss*രഭ്യ ഗൃഹീത്വാപ വസതി യസ്മാഗൃഹീതാ അഭി
നിമോചേ-ദനാരണ്യോഽസ്യ യജ്ഞഃ സ്മാ- [] 6

6.4.2.2

ദ്യജ്ഞം വി ചിന്ത്യാ-ജ്ജ്യാതിഷ്ടാ വാ ഗൃഹ്ണീയാദ്ധിർണ്യം
വാ ഽവധായ സശുക്രാണാമേവ ഗൃഹ്ണാതി യോ വാ
ബ്രാഹ്മണോ ബഹുയാജീ തസ്യ കുന്ദ്യാനാം ഗൃഹ്ണീയാഥ്
സ ഹി ഗൃഹീത വസതീവരീകോ വസതീവരീർ ഗൃഹ്ണാതി
പശവോ വൈ വസതീവരീഃ പശുനേവാഽഽരഭ്യ ഗൃഹീത്വാപ
വസതി യദന്വീപം തിഷ്ഠൻ ഗൃഹ്ണീയാന്നിർമാർഗുകാ
അസ്മാത് പശവഃ സ്യുഃ പ്രതീപം തിഷ്ഠൻ ഗൃഹ്ണാതി

പ്രതിരുദ്യൈവാസൈ പശുൻ ഗൃഹ്ണാതിന്ദ്രോ- [] 7

6.4.2.3

വൃത്രമഹൻമ് സോഽ(1)പോഽ(1)ഭൃമ്രിയത താസാം യന്മേധ്യം
യജ്ഞിയച്ഛസദേവമാസീത് തദത്യമുച്യത താ
വഹന്തീരഭവൻ വഹന്തീനാം ഗൃഹ്ണാതി യാ ഏവ മേധ്യം
യജ്ഞിയാഃ സദേവാ ആപസ്താ സാമേവ ഗൃഹ്ണാതി
നാന്തമാ വഹന്തീരതീയാദ് യദന്തമാ വഹന്തീരതീയാദ്
യജ്ഞമതി മന്യേത ന സ്ഥാവരാണാം ഗൃഹ്ണീയാദ്
വരുണഗൃഹീതാ വൈ സ്ഥാവരാ യഥ് സ്ഥാവരാണാം
ഗൃഹ്ണീയാദ്- [] 8

6.4.2.4

-വരുണേനാസ്യ യജ്ഞം ഗ്രാഹയേദ് യദൈ ദിവാ ഭവത്യുപോ
രാത്രിഃ പ്ര വിശതി തസ്മാത് താമ്രാ ആപോ ദിവാ ദദ്യുശേ
യന്നക്തം ഭവത്യുപോഽഹഃ പ്ര വിശതി തസ്മാച്ഛന്ദ്രാ ആപോ
ന്നക്തം ദദ്യുശേ ഛായായൈ ചാഽഽതപതശ്ച സംധൗ
ഗൃഹ്ണാത്യ-ഹോരാത്രയോരേവാസൈ വർണം ഗൃഹ്ണാതി
ഹവിഷ്ഠതീരിമാ ആപ ഇത്യാഹ ഹവിഷ്ഠതാനാമേവ
ഗൃഹ്ണാതി ഹവിഷ്ഠാച്ഛ അസ്തു- [] 9

6.4.2.5

സുര്യ ഇത്യാഹ സശുക്രാണാമേവ ഗൃഹ്ണാത്യനുഷ്ടുഭാ
 ഗൃഹ്ണാതി വാഗാ അനുഷ്ടുഗ് വാചൈവൈനാഃ സർവയാ
 ഗൃഹ്ണാതി ചതുഷ്പദയർചാ ഗൃഹ്ണാതി ത്രിഃ സാദയതി
 സ്തപ്ത സം പദ്യന്തേ സ്തപ്തപദാ ശക്വരീ പശവഃ ശക്വരീ
 പശുനേവാവ രുന്ധേ ട്വൈ വൈ ലോകായ ഗാർഹപത്യ
 ആ ധീയതേഽമുഷ്ടാ ആഹവനീയോ യദ് ഗാർഹപത്യ
 ഉപസാദയേദസിൻ ലോകേ പശുമാൻമ് സ്യാദ്
 യദാഹവനീയേഽമുഷ്ടിൻ- [] 10

6.4.2.6

ലോകേ പശുമാൻമ് സ്യാദുദയോരുപ സാദയത്യുദയോ-
 രേവൈനം ലോകയോഃ പശുമന്തം കരോതി സർവതഃ പരി
 ഹരതി രക്ഷസാമപഹത്യാ ഇന്ദ്രാഗ്നിയോർഭാഗധേയീഃ
 സ്ഥേത്യാഹ യഥായജുരേവൈതദാഗ്നീധ്ര ഉപ വാസയ-
 ത്യേതദ്വൈ യജ്ഞസ്യാപരാജിതം യദാഗ്നീധ്രം യദേവ
 യജ്ഞസ്യാപരാജിതം തദേവൈനാ ഉപ വാസയതി യതഃ
 ഖലു വൈ യജ്ഞസ്യ വിതതസ്യ ന ക്രിയതേ () തദനു
 യജ്ഞഃ രക്ഷാഽസ്യവ ചരന്തി യദ് വഹന്തീനാം
 ഗൃഹ്ണാതി ക്രിയമാണാമേവ തദ് യജ്ഞസ്യ ശയേ
 രക്ഷസാ-മന്നവചാരായ ന ഹ്യേതാ ഇൗലയന്ത്യാ

തൃ॒തീ॒യ॒സ॒വ॒നാ॒ത് പ॒രി ശേ॒രേ യ॒ജ്ഞ॑സ്യ॒ സം॒ത॒തൈ॒ | 11
 (സ്യ॒ - ദി॒ന്ദ്രോ - ഗൃ॒ഹ്ണീ॒യാ - ദ॒ന്ത്വ - മു॒ഷ്മി॑ൻ -
 ക്രി॒യതേ॒ - ഷ॒ഡ് വി॒ശ്ശ॑തി॒ശ്ച) (A2)

6.4.3.1

ബ്ര॒ഹ്മ॒വാ॒ദി॒നോ വ॒ദന്തി॑ സ॒ ത്വാ അ॒ധാർ॑യുഃ സ്യ॒ാഭ്യഃ
 സോ॒മമു॑പാ॒വഹ॑രൻ॒മ് സർ॒വാഭ്യോ॑ ദേ॒വതാ॑ഭ്യ
 ഉ॒പാ॒വഹ॑രേ॒ദിതി॑ ഹൃ॒ദേ ത്വോ॒ത്യാഹ॑ മ॒നുഷ്യേ॑ഭ്യ ഏ॒വൈതേ॑ൻ
 ക॒രോതി॑ മ॒നസേ॑ ത്വോ॒ത്യാഹ॑ പി॒തൃഭ്യ॑ ഏ॒വൈതേ॑ൻ ക॒രോതി॑
 ദി॒വേ ത്വാ സൂ॒ര്യായ॑ ത്വോ॒ത്യാഹ॑ ദേ॒വേഭ്യ॑ ഏ॒വൈതേ॑ൻ
 ക॒രോത്യേ॑താ॒വതീ॑ർ॒വൈ ദേ॒വതാ॑സ്താഭ്യ॑ ഏ॒വൈന॑
 സർ॒വാഭ്യ॑ ഉ॒പാ॒വഹ॑രതി॒ പുരാ॑ വാ॒ചഃ- [] 12

6.4.3.2

പ്ര॒വ॒ദി॒തോഃ പ്രാ॑ത॒രനു॑വാ॒കമു॑പാ॒കരോ॑തി॒ യാവ॑ത്യേ॒വ
 വാക് താ॒മവ॑ രു॒ന്ധേ sപോ॑sഗ്രേ॒ഭി॒വ്യാഹ॑രതി॒ യജ്ഞോ॑ വാ
 ആ॒പോ യ॒ജ്ഞമേ॑വാ॒ദി വാ॒ചം വി॒സൃ॑ജതി॒ സർ॒വാണി॑
 ഛ॒ന്ദാഽസ്യ॑ന്മാ॒ഹ പ॒ശവോ॑ വൈ ഛ॒ന്ദാഽസി॑ പ॒ശുനേ॑വാ॒വ
 രു॒ന്ധേ ഗാ॒യത്രി॑യാ തേ॒ജസ്താ॑മ॒സ്യ പ॒രി ദധ്യാ॑ത്
 ത്രി॒ഷ്ടുഭേ॑ന്ദ്രി॒യ കാ॑മ॒സ്യ ജഗ॑ത്യാ പ॒ശുകാ॑മ॒സ്യാനു॑ഷ്ടുഭാ
 പ്ര॒തിഷ്ഠാ॑കാമ॒സ്യ പ॒ക്ത്യാ യ॒ജ്ഞകാ॑മ॒സ്യ

വിരാജാഽന്നകാമസ്യ ശൃണോത്പഗ്നിഃ സമിധാ ഹവം- [] 13

6.4.3.3

മ ഇത്യാഹ സവിത്യുപ്രസൂത ഏവ ദേവതാഭ്യോ
 നിവേദ്യാപോഽച്ഛെത്യുപ ഇഷ്യ ഹോതരിത്യാഹേഷിത് ഹി
 കർമ്മ ക്രിയതേ മൈത്രാവരുണസ്യ ചമസാധാർയവാ
 ദ്രവേത്യാഹ മിത്രാവരുണൗ വാ അപാം നേതാരൗ
 താഭ്യാമേവൈനാ അച്ഛെതി ദേവീരാപോ അപാം
 നപാദിത്യാഹാഽഽഹുത്യൈവൈനാ നിഷ്ക്രിയ
 ഗൃഹ്ണാത്യഥോ ഹവിഷ്കൃതാനാ-മേവാഭിഷ്യുതാനാം
 ഗൃഹ്ണാതി- [] 14

6.4.3.4

കാർഷിരസീത്യാഹ ശമലമേവാഽഽസാമപ പ്ലാവയതി
 സമുദ്രസ്യ വോഽക്ഷിത്യാ ഉന്നയ ഇത്യാഹ തസ്താദദ്യമാനാഃ
 പീയമാനാ ആപോ ന ക്ഷീയന്തേ യോനിർവൈ യജ്ഞസ്യ
 ചാത്യാലം യജ്ഞോ വസതീവരീർഹോത്യചമസം ച
 മൈത്രാവരുണചമസം ച സൗസ്വർശ്യ വസതീവരീർ
 വ്യാനയതി യജ്ഞസ്യ സയോനിത്യായാഥോ സ്വാദേവൈനാ
 യോനേഃ പ്ര ജനയത്യധാർയോഽവേരപാ(3) ഇത്യാഹോതേ
 ()-മന്നമുരുതേമാഃ പശ്യേതി വാവൈതദാഹ

യദ്യഗ്നിഷ്ടോമോ ജുഹോതി യദ് യുക്ഥ്യഃ പരിധൗ നി
 മാർഷി യദ് യതിരാത്രോ യജുർവദൻ പ്ര പദ്യതേ
 യജ്ഞക്രതുനാം വ്യാവൃത്തേത്യ | 15 (വാചോ - ഹവ -
 മദിഷ്യതാനാം ഗൃഹ്ണാത്യു-ത - പഞ്ചവിശതിശ്ച) (A3)

6.4.4.1

ദേവസ്യ താ സവിതുഃ പ്രസവ ഇതി ഗ്രാവാണമാ ദത്തേ
 പ്രസൂത്യാ അശിനോർ ബാഹുഭ്യാമിത്യാഹാശിനൗ ഹി
 ദേവാനാമധാർയു ആസ്താം പൃഷ്ണോ ഹസ്താഭ്യാമിത്യാഹ
 യത്തേ പശവോ വൈ സോമോ വ്യാന ഉപാച്ശു സവനോ
 യദുപാച്ശു സവനമദി മിമീതേ വ്യാനമേവ പശുഷു
 ദധാതീന്ദ്രായ ത്വേന്ദ്രായ ത്വേതി മിമീത ഇന്ദ്രായ ഹി സോമ
 ആഹ്നിയതേ പഞ്ച കൃത്യോ യജുഷാ മിമീതേ- [] 16

6.4.4.2

പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ പാക്തോ യജേന്താ യജ്ഞമേവാവ
 രുന്ധേ പഞ്ച കൃതസ്തുഷ്ണീം ദശ സം പദ്യന്തേ ദശാക്ഷരാ
 വിരാഡന്നം വിരാഡ് വിരാജൈവാനാദ്യമവ രുന്ധേ
 ശ്വാത്രാഃ സ്ഥ വൃത്രതുര ഇത്യാഹൈഷ വാ അപാച്
 സോമപീഥോ യ ഏവം വേദ നാസ്താർതിമാർച്ഛതി യത്തേ
 സോമ ദിവി ജ്യോതിരിത്യാഹൈദ്യ ഏവൈനം- [] 17

6.4.4.3

ഘോകേഭ്യഃ സം ഭരതി സോമോ വൈ രാജാ ദിശോഭ്യ
 ധ്യായമ് സ ദിശോഭ്യ പ്രാവിശത്
 പ്രാഗ-പാഗുദഗധരാ-ഗിത്യാഹ ദിഗ്ഭ്യ ഏവൈനഃ സം
 ഭരത്യമോ ദിശ ഏവാസ്മാ അവ രൂന്ധേ ടംബ നി
 ഷ്വരേത്യാഹ കാമുകാ ഏനഃ സ്ത്രീയോ ഭവന്തി യ ഏവം
 വേദ യത് തേ സോമാദാഭ്യം നാമ ജാഗൃവീത്യാ- [] 18

6.4.4.4

-ഹൈഷ വൈ സോമസ്യ സോമപീഥോ യ ഏവം വേദ ന
 സൗമ്യാമാർത്തിമാർച്ഛതി ഏന്തി വാ ഏതഥ് സോമം
 യദഭിഷുണ്വന്ത്യഃ ശൂനപ ഗൃഹ്ണാതി ത്രായത ഏവൈനം
 പ്രാണാ വാ അശ്ശവഃ പശവഃ സോമോ ട്ശശൂൻ പുനരപി
 സൃജതി പ്രാണാനേവ പശുഷു ദധാതി ദൗദാവപി
 സൃജതി തസ്മാദ് ദൗദൗ പ്രാണാഃ । 19

(യജുഷാ മിമീത - ഏനം - ജാഗൃവീതി -
 ചതുശ്ചത്വാരീശ്ശ്ച) (A4)

6.4.5.1

പ്രാണോ വാ ഏഷ യദുപാശ്ശൂർ യദുപാശ്ശഗ്രാ ഗ്രഹാ
 ഗൃഹ്യന്തേ പ്രാണമേവാനു പ്ര യന്ത്യരുണോ ഹ സ്മാ
 ട്ശഹൗപവേശിഃ പ്രാതഃ സവന ഏവാഹം യജ്ഞഃ സഃ

സ്ഥാപയാമി തേന തതഃ സൗസ്ഥിതേന ചരാമിത്യഷ്ടൗ
 കൃത്യോഽഗ്രേ-ഽഭിഷുണോ-ത്യഷ്ടാക്ഷരാ ഗായത്രി ഗായത്രം
 പ്രാതഃ സവനം പ്രാതഃ സവനമേവ തേനാഽഽപ്നോത്യേകാദശ
 കൃത്യോ ദിതീയ-മേകാദശാക്ഷരാ ത്രിഷ്ടുപ് ത്രൈഷ്ടുഭം
 മാധ്യംദിനഃ- [] 20

6.4.5.2

സവനം മാധ്യന്ദിനമേവ സവനം തേനാഽഽപ്നോതി ദാദശ
 കൃത്യസ്തുതീയം ദാദശാക്ഷരാ ജഗതീ ജാഗതം
 തൃതീയസവനം തൃതീയസവനമേവ തേനാഽഽപ്നോത്യേതാഃ
 ഹ വാവ സ യജ്ഞസ്യ സൗസ്ഥിതിമുവാചാ
 സ്കന്ദായാസ്കന്നഃ ഹി തദ്-യദ്-യജ്ഞസ്യ സൗസ്ഥിതസ്യ
 സ്കന്ദത്യഥോ ഖലാഹുർഗായത്രി വാവ പ്രാതഃ സവനേ
 നാതിവാദ ഇത്യനതിവാദുക ഏനം ഭാത്യവ്യോ ദവതി യ
 ഏവം വേദ തസ്മാദഷ്ടാവഷ്ടൗ- [] 21

6.4.5.3

കൃത്യോഽഭിഷുത്യം ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി പവിത്രവന്തോ
 ഽന്യേ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ കിംപവിത്ര ഉപാഘൃശൂരിതി
 വാക്പവിത്ര ഇതി ബ്രൂയാദ്-വാചസ്സതയേ പവസ

വാജിന്നിത്യാഹ വാചൈവൈനം പവയതി വൃഷ്ണോ
 അശ്ശുഭ്യാമിത്യാഹ വൃഷ്ണോ ഹ്യേതാവശ്ശു യൗ സോമസ്യ
 ഗഭസ്തിപൂത ഇത്യാഹ ഗഭസ്തിനാ ഹ്യേനം പവയതി ദേവോ
 ദേവാനാം പവിത്രമസീത്യാഹ ദേവോ ഹ്യേഷ- [] 22

6.4.5.4

സൻ ദേവാനാം പവിത്രം യേഷാം ഭാഗോഽസി
 തേഭ്യസ്തേത്യാഹ യേഷാഃ ഹ്യേഷ ഭാഗസ്തേഭ്യ ഏനം
 ഗൃഹ്ണാതി സ്വാം കൃതോഽസീത്യാഹ പ്രാണമേവ
 സ്ഥകൃത മധുമതീർന ഇഷസ്കൃധീത്യാഹ സർവമേവാസ്മാ
 ഇദഃ സ്വദയതി വിശ്വേഭ്യ-സ്തേന്ദ്രിയേഭ്യോ ദിവ്യേഭ്യഃ
 പാർത്ഥിവേഭ്യ ഇത്യാഹോദയേഷാവ ദേവമനുഷ്യേഷു
 പ്രാണാൻ ദധാതി മനസ്ത്വാ- [] 23

6.4.5.5

ഽഷ്ടിത്യാഹ മന ഏവാശ്ശുത ഉർവന്തരിക്ഷ-മനീഹീത്യാഹാ-
 ന്തരിക്ഷദേവത്യാഹ ഹി പ്രാണഃ സ്വാഹാ ത്വാ സുഭവഃ
 സൂർയായേത്യാഹ പ്രാണാ വൈ സ്വഭവസോ ദേവാസ്തേഷാവ
 പരോക്ഷം ജുഹോതി ദേവേഭ്യസ്ത്വാ മരീചിപേഭ്യ ഇത്യാഹാ
 ss*ദിത്യസ്യ വൈ രശ്മയോ ദേവാ മരീചിപാസ്തേഷാം തദ്
 ഭാഗധേയം താനേവ തേന പ്രീണാതി യദി കാമയേത

വർഷുകഃ പർജന്യഃ- [] 24

6.4.5.6

സ്വാദിതി നീചാ ഹസ്തേന നി മൃജാദ്-വൃഷ്ടിമേവ നി
യച്ഛതി യദി കാമയേതാവർഷുകഃ സ്വാദിത്യുത്താനേന നി
മൃജാദ്-വൃഷ്ടിമേവോദ്-യച്ഛതി യദ്യദിചരേദമും ജഹ്യഥ
ത്വാ ഹോഷ്യാമീതി ബ്രൂയാദാഹുതിമേവൈനം പ്രേപ്തൻ
ഹന്തി യദി ദൂരേ സ്വാദാ തമിതോസ്തിഷ്ഠേത്

പ്രാണമേവാസ്യാനുഗത്യ ഹന്തി യദ്യദിചരേദമുഷ്യ- [] 25

6.4.5.7

ത്വാ പ്രാണേ സാദയാമീതി സാദയേദസന്നോ വൈ പ്രാണഃ
പ്രാണമേവാസ്യ സാദയതി ഷഡ്ഭിരപ്ശുഭിഃ പവയതി
ഷഡ് വാ ഋതവ ഋതുഭിരേവൈനം പവയതി ത്രിഃ പവയതി
ത്രയ ഇമേ ലോകാ ഏഭിരേവൈനം ലോകൈഃ പവയതി
ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്താഥ് സത്യാത് ത്രയഃ പശൂനാപ്
ഹസ്താദാനാ ഇതി യത് ത്രിരുപാപ് ശുപ് ഹസ്തേന
വിഗൃഹ്ണാതി തസ്യാത് ത്രയഃ പശൂനാപ് ഹസ്താദാനാഃ
പുരുഷോ () ഹസ്തീ മർകടഃ । 26

(മാധ്യംഭിന - മന്ത്യാവന്ത്യാ - വേഷ - മനസ്ത്യാ - പർജന്യോ
- ശമുഷ്യ - പുരുഷോ - ദേ ച) (A5)

6.4.6.1

ദേ॒വാ വൈ॑ യദ് യ॒ജ്ഞേ॑ഷ്കു॒ർവത॑ തദ॒സുരാ॑ അ॒കുർവത॑
 തേ ദേ॒വാ ഉ॒പാച്ശൗ॑ യ॒ജ്ഞച്ഛ॑ സൗ॒സ്ഥാപ്യ॑മപശ്യ॒ൻ
 തമു॒പാച്ശൗ॑ സമ॒സ്ഥാപ॑യൻ തേ॒സുരാ॑ വ॒ജ്രമു॑ദ്യത്യ
 ദേ॒വാന॑ഭ്യായ॒ന്ത തേ॑ ദേ॒വാ ബി॑ദ്യത ഇ॒ന്ദ്രമു॑പാ॒ധാവ॑ൻ
 താനി॒ന്ദ്രോ॑ന്തർയാമേ॒ണാന്ത॑രധ॒ന്ത തദ॑ന്തർയാമ॒സ്യാ-
 ന്തർയാമ॑ത്വം യദ॒ന്തർയാമോ॑ ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ ദ്രാ॒തൃവ്യാനേ॑വ തദ്
 യ॒ജ്മാനോ॑ന്തർധ॒ന്തേ॒ന്തസ്മൈ॑- [] 27

6.4.6.2

ദധാ॒മി ദ്യാവാ॑പൃഥ്വി॒വീ അ॒ന്ത-രു॑ർവ॒ന്തരി॑ക്ഷ-മി॒ത്യാഹൈ॑-
 ഭിരേ॒വ ലോ॑കൈ॒ര്യജ॑മാനോ ദ്രാ॒തൃവ്യാന॑ന്തർധ॒ന്തേ॒ തേ
 ദേ॒വാ അ॒മന്യ॑ന്തേ॒ന്ദ്രോ വാ॑ ഇ॒ദമ॑ഭ്യുദ്യദ് വയൗ സു ഇ॒തി
 തേ॒സ്രബു॑വൻ മ॒ഘവ॑ന്നനു ന ആ ഭജേ॒തി സ॑ജോ॒ഷാ
 ദേ॒വൈര॑വ॒രെഃ പ॒രെശ്ചേ॒ത്യബ്ര॑വീദ്യേ ചൈ॒വ ദേ॒വാഃ
 പ॒രേ യേ ചാ॑വ॒രേ താ॑നുഭയാ- [] 28

6.4.6.3

നന്വാ॒ഭജ॑മ് സ॒ജോ॒ഷാ ദേ॒വൈര॑വ॒രെഃ പ॒രെശ്ചേ॒ത്യാഹ
 യേ ചൈ॒വ ദേ॒വാഃ പ॒രേ യേ ചാ॑വ॒രേ താ॑നുഭയാ-നന്വാ॒ഭജ-
 ത്യാന്തർയാമേ മ॒ഘവ॑ൻ മാ॒ദയ॑സ്യേ॒ത്യാഹ യ॒ജ്ഞാദേ॒വ
 യ॒ജ്മാനം॑ നാ॒ന്തരേ॑ത്യുപയാമ-ഗൃ॒ഹീതോ॑ ട॒സീത്യാ॑ഹാ-

പാ॒ന॒സ്യ॒ ധൃ॒തൈ॒ യദു॒ഭാവ॑പവി॒ത്രൗ ഗൃ॒ഹ്യേ॒യാതാം
പ്രാ॒ണമ॑പാനോ॒സനു॒ നൃ॒പ്തേ॒ത് പ്ര॒മായു॑കഃ സൃ॒ാത്
പവി॒ത്രവാ॑നന്തർയാമോ ഗൃ॒ഹ്യതേ॑- [] 29

6.4.6.4

പ്രാ॒ണാപാ॑നയോർ വിധൃ॒തൈ॒ പ്രാ॒ണാപാ॑നൗ വാ ഏ॒തൗ
യദു॒പാഘ്ന॑ന്തർയാമൗ വൃ॒ാന ഉ॒പാഘ്ന॑സു സ॒വനോ॒ യം
കാമ॑യേത പ്ര॒മായു॑കഃ സൃ॒ാദിത്യ॑സൗ സ്പൃ॒ഷ്ടൗ ത॒സ്യ
സാ॒ദയേ॑ദ്-വൃ॒ാനേ॒നൈ॒വാ॒സ്യ പ്രാ॒ണാപാ॑നൗ വി ച്ഛി॒നന്തി
താജ॑ക് പ്ര മീ॒യതേ॒ യം കാമ॑യേത സർവ॒മായു॑രിയാദിതി
സൗ സ്പൃ॒ഷ്ടൗ ത॒സ്യ സാ॒ദയേ॑ദ്-വൃ॒ാനേ॒നൈ॒വാ॒സ്യ
പ്രാ॒ണാപാ॑നൗ സം തനോ॒തി സർവ॒മായു॑രേതി । 30

(ത - ഉഭയാൻ - ഗൃഹ്യതേ - ചതുശ്ചതാരിഃശ്ച) (A6)

6.4.7.1

വാ॒ഗ്വാ ഏ॒ഷാ യ॒ദൈ॒ന്ദ്രവായ॑വോ യ॒ദൈ॒ന്ദ്രവായ॑വാഗ്രാ
ഗ്രാ॒ഹാ ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॒ വാച॑മേ॒വാനു॒ പ്ര യ॑ന്തി വാ॒യും ദേ॒വാ
അ॒ബ്രു॑വൻമ് സോമ॒ഘ് രാജാ॑ന॒ഘ് ഹ॒നാമേ॑തി സോ॒ബ്രവീ॑ദ്
വരം॑ വൃ॒ണൈ മ॒ദഗ്രാ॑ ഏ॒വ വോ॒ ഗ്രാഹാ॑ ഗൃ॒ഹ്യാന്താ ഇ॒തി
തസ്മാ॑ദൈ॒ന്ദ്രവായ॑വാഗ്രാ ഗ്രാ॒ഹാ ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॒ തമ॑ഷ്ണൻമ്
സോ॒ഽപൃ॑യത് തം ദേ॒വാ നോ॑പാ॒ധൃഷ്ണ॑വൻ തേ

വായു॑മ॒ബ്രുവ॑ന്നി॒മം നഃ॑ സ്വ॒ദയേ- [] 31

6.4.7.2

-തി॑ സോ॒ഽബ്ര॑വീ॒ദ് വരം॑ ള്വ॒ണൈ മ॑ദേ॒വത്യാ॑ന്യേ॒വ വഃ॑
പാ॒ത്രാ॑ണ്യു॒ച്യാന്താ॑ ഇ॒തി ത॑സ്താ॒ന്നാനാ॑ദേ॒വത്യാ॑നി॒ സന്തി॑
വായ॑വ്യാ॒ന്യുച്യ॑ന്തേ॒ തമേ॑ഭ്യോ॒ വായു॑രേ॒വാസ്വ॑ദയത്
ത॒സ്താദൃ॑ത് പു॒യതി॑ തത് പ്ര॒വാതേ॑ വി॒ ഷജ॑ന്തി॒ വായു॑ർഹി
ത॒സ്യ പ॑വ॒യിതാ॑ സ്വ॒ദയി॑താ॒ തസ്യ॑ വി॒ഗ്രഹ॑ണം
നാ॒വിന്ദ॑ന്മി॒ത് സാ॑ദി॒തിര॑ബ്ര॒വീദ് വരം॑ ള്വ॒ണാ അ॒ഥ മ॑യാ
വി॒ ഗൃ॑ഹ്ണീ॒ധാം മ॑ദേ॒വത്യാ॑ ഏ॒വ വഃ॑ സോ॒മാഃ- [] 32

6.4.7.3

സ॒ന്നാ അ॒സ-॑ന്നി॒ത്യുപ॑യാമ॒ഗൃഹീ॑തോ॒ഽസീ-॑ത്യാ॒ഹാ-
ദി॒തിദേ॑വത്യാ॒ന്യേന॑ യാ॒നി ഹി॑ ദാ॒രുമ॑യാ॒ണി
പാ॒ത്രാ॑ണ്യു॒സ്യൈ താ॑നി യോ॒നേഃ॑ സം॒ഭൂതാ॑നി॒ യാ॒നി
മൃ॒ന്മയാ॑നി॒ സാ॒ക്ഷാത് താ॑ന്യു॒സ്യൈ ത॑സ്താ॒ദേവ॑മാ॒ഹ
വാ॒ഗ്വൈ പ॑രാ॒ച്യ-॑വ്യാ॒ക്യതാ॑ഽവ॒ദത് തേ॑ ദേ॒വാ
ഇ॒ന്ദ്രമ॑ബ്രുവ॒ന്നിമാം॑ നോ॒ വാചം॑ ള്വ॒യാകു॑ർവി॒തി സോ॒ഽബ്ര॑വീ॒ദ്
വരം॑ ള്വ॒ണൈ മ॑ഹ്യം ചൈ॒വൈഷ॑ വായ॒വേ ച॑ സ॒ഹ ()
ഗൃ॒ഹ്യാതാ॑ ഇ॒തി ത॑സ്താ॒ദൈന്ദ്ര॑വായ॒വഃ സ॒ഹ ഗൃ॑ഹ്യ॒തേ
താ॑മി॒ന്ദ്രോ മ॑ധ്യ॒തോഽവ॑ക്ര॒മ്യ വ്യാ॑ക॒രോത് ത॑സ്താ॒ദി॒യം

ഘ്യാക്യുതാ വാഗ്ധ്യതേ തസ്താമ് സകൃദിന്ദ്രായ മധ്യതോ
 ഗൃഹ്യതേ ദിർവായവേ ദൗ ഹി സ വരാവവൃണീത । 33
 (സ്വദയ - സോമാഃ - സഹാ - ഷ്യാവിഴ്ശതിശ്ച) (A7)

6.4.8.1

മിത്രം ദേവാ അബ്രുവന്മ് സോമഃ രാജാനഃ ഹനാമേതി
 സോബ്രവീന്നാഹഃ സർവസ്യ വാ അഹം മിത്രമസ്മിതി
 തമബ്രുവന് ഹനാമൈവേതി സോബ്രവീദ് വരം ഘൃണൈ
 പയസൈവ മേ സോമഃ ശ്രീണന്നിതി തസ്താൻമന്ത്രൈവരുണം
 പയസാ ശ്രീണന്തി തസ്താത് പശവോഽപക്രാമൻ മിത്രഃ സൻ
 ക്രൂരമകരിതി ക്രൂരമിവ ഖലു വാ ഏഷഃ- [] 34

6.4.8.2

കരോതി യഃ സോമേന യജതേ തസ്താത് പശവോഽപക്രാമന്തി
 യന്മന്ത്രൈവരുണം പയസാ ശ്രീണാതി പശുഭിരേവ തന്മിത്രഃ
 സമർധയതി പശുഭിര്യജമാനം പുരാ ഖലു വാവൈവം
 മിത്രോഽവേദപ മത് ക്രൂരം ചക്രൂഷഃ പശവഃ ക്രമിഷ്യന്തീതി
 തസ്താദേവമവൃണീത വരുണം ദേവാ അബ്രുവന്
 ത്വയാഴ്ശദുവാ സോമഃ രാജാനഃ ഹനാമേതി
 സോബ്രവീദ് വരം ഘൃണൈ മഹ്യം ചൈ- [] 35

6.4.8.3

വൈഷ മിത്രായ ച സഹ ഗൃഹ്യാതാ ഇതി
 തസ്മാമൈത്രാവരുണഃ സഹ ഗൃഹ്യതേ തസ്മാദ് രാജ്ഞാ
 രാജാനമച്ശദുവാ ഏന്തി വൈശ്യേന വൈശ്യച് ശൂദ്രേണ
 ശൂദ്രം ന വാ ഇദം ദിവാ ന നക്തമാസീദവ്യാവൃത്തം തേ
 ദേവാ മിത്രാവരുണാവബ്രൂവന്നിദം നോ വിവാസയതമിതി
 താവബ്രൂതാം വരം വൃണാവഹാ ഏക ഏവാഽഽവത്
 പൂർവോ ഗ്രഹോ ഗൃഹ്യാതാ ഇതി തസ്മാദൈന്ദ്രവായവഃ
 () പൂർവോ മൈത്രാവരുണാദ്-ഗൃഹ്യതേ പ്രാണാപാനൗ
 ഹ്യേതൗ യദുപാഃ-ശ്വന്തർയാമൗ മിത്രോഽഹരജനയദ്-
 വരുണോ രാത്രിം തതോ വാ ഇദം വ്യഘ്നച്ഛദുൻ-
 മൈത്രാവരുണോ ഗൃഹ്യതേ വ്യുഷ്ട്യേ । 36

(ഏഷ - ശൈ - ന്രവായവോ - ദ്വാവിച്ശതിശ്ച) (A8)

6.4.9.1

യജ്ഞസ്യ ശിരോഽച്ഛിദ്യത തേ ദേവാ അശിനാവബ്രൂവൻ
 ഭിഷജൗ വൈ സ്ഥ ഇദം യജ്ഞസ്യ ശിരഃ പ്രതി
 ധത്തമിതി താവബ്രൂതാം വരം വൃണാവഹൈ ഗ്രഹ
 ഏവ നാവത്രാപി ഗൃഹ്യതാമിതി താഭ്യാ-മേതമാശിന-
 മഗൃഹ്ണൻ തതോ വൈ തൗ യജ്ഞസ്യ ശിരഃ

പ്രത്യധത്താം യദാശിനോ ഗൃഹ്യതേ യജ്ഞസ്യ
 നിഷ്കൃത്യൈ തൗ ദേവാ അബ്രുവന്നപൂതൗ വാ ഇമൗ
 മനുഷ്യചരൗ- [] 37

6.4.9.2

ദിഷജാവിതി തസ്മാദ് ബ്രാഹ്മണേന ഭേഷജം ന
 കാർയമപൂതോ ഹ്യേ(1)ഷോ മേധ്യോ യോ ദിഷക്തൗ
 ബഹിഷ്ഠവമാനേന പവയിതാ താഭ്യ-മേതമാശിന-
 മഗൃഹ്ണൻ തസ്മാദ് ബഹിഷ്ഠവമാനേ സ്തുത ആശിനോ
 ഗൃഹ്യതേ തസ്മാദേവം വിദുഷാ ബഹിഷ്ഠവമാന ഉപസദ്യഃ
 പവിത്രം വൈ ബഹിഷ്ഠവമാന ആത്മാനമേവ പവയതേ
 തയോഽസ്രേധാ ഭേഷജം വി നൃദധുരഗൗ തൃതീയമസ്തു
 തൃതീയം ബ്രാഹ്മണേ തൃതീയം തസ്മാദുദപാത്ര- [] 38

6.4.9.3

-മുപനിധായ ബ്രാഹ്മണം ദക്ഷിണതോ നിഷാദ്യ ഭേഷജം
 കുർയാദ് യാവദേവ ഭേഷജം തേന കരോതി
 സമർധുകമസ്യ കൃതം ദവതി ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി
 കസ്മാദ് സത്യാദേകപാത്രാ ദിദേവത്യാ ഗൃഹ്യന്തേ ദിപാത്രാ
 ഹൂയന്ത ഇതി യദേകപാത്രാ ഗൃഹ്യന്തേ തസ്മാദേകോഽന്തരതഃ
 പ്രാണോ ദിപാത്രാ ഹൂയന്തേ തസ്മാദ് ദൗദൗ ബഹിഷ്ഠാത്
 പ്രാണാഃ പ്രാണാ വാ ഏതേ യദ് ദിദേവത്യാഃ പശവ ഇധാ

യദിഡാം പൂർവ്വാം ദിവേവത്യേഭ്യ ഉപഹവയേത- [] 39

6.4.9.4

പശുഭിഃ പ്രാണാനന്തർദ്ധീത പ്രമായുകഃ സ്യാദ് ദിവേവത്യോൻ
 ഭക്ഷയിതോഡാമുപ ഹവയതേ പ്രാണാനേവാഽഽത്മൻ ധിത്വാ
 പശൂനുപ ഹവയതേ വാഗ്വാ ഐന്ദ്രവായവശ്ചക്ഷുർ
 മൈത്രാവരുണഃ ശ്രോത്രമാശിനഃ പുരസ്താദൈന്ദ്രവായവം
 ഭക്ഷയതി തസ്മാത് പുരസ്താദ് വാചാ വദതി
 പുരസ്താമൈത്രാവരുണം തസ്മാത് പുരസ്താച്ഛക്ഷുഷാ
 പശ്യതി സർവതഃ പരിഹാരമാശിനം തസ്മാത് സർവതഃ
 ശ്രോത്രേണ ശൃണോതി പ്രാണാ വാ ഏതേ യദ്
 ദിവേവത്യോ- [] 40

6.4.9.5

അരിക്താനി പാത്രാണി സാദയതി തസ്മാദരിക്താ അന്തരതഃ
 പ്രാണാ യതഃ ഖലു വൈ യജ്ഞസ്യ വിതതസ്യ ന ക്രിയതേ
 തദനു യജ്ഞഃ രക്ഷാഽസ്യവ ചരന്തി യദരിക്താനി
 പാത്രാണി സാദയതി ക്രിയമാണമേവ തദ് യജ്ഞസ്യ ശയേ
 രക്ഷസാ-മനന്വചാരായ ദക്ഷിണസ്യ ഹവിർധാന-
 സ്യോത്തരസ്യാം വർതന്യാഃ സാദയതി വാചേവ വാചം
 ദധാത്യാ തൃതീയസവനാത് പരി ശേരേ യജ്ഞസ്യ

സന്തതൈ | 41 (മനുഷ്യചരാ - വൃദപാത്ര - മൃപഹവയേത
- ദിവേവത്യാഃ - ഷട്ചതാരിശ്ശ) (A9)

6.4.10.1

ബൃഹസ്പതിർദേവാനാം പുരോഹിത ആസീ-ഛുണ്യാമർകാ-
വസുരാണാം ബ്രഹ്മണ് വന്തോ ദേവാ ആസൻ ബ്രഹ്മണ്
വന്തോ ടസുരാസ്തേ(1) ടന്യോടന്യം നാശക്ലുവ-ന്നഭിഭവിതും
തേ ദേവാഃ ശുണ്യാമർകാ-വുപാമന്ത്രയന്ത താ വബ്രൂതാം
ഘ്രം ഘൃണാവഹൈ ഗ്രഹാവേവ നാവത്രാപി
ഗൃഹ്യേതാമിതി താഭ്യാമേതൗ ശുക്രാമൻമിനാ-വഗൃഹ്ണൻ
തതോ ദേവാ അഭവൻ പരാടസുരാ യസ്യൈവ ഘൃദുഷഃ
ശുക്രാമൻമിനൗ ഗൃഹ്യേതേ ഭവത്യാത്മനാ പരാ- [] 42

6.4.10.2

ടസ്യ ഭ്രാതൃവ്യോ ഭവതി തൗ ദേവാ അപനുദ്യാട്ഠന
ഇന്ദ്രായാജുഹവു-രപനുത്തൗ ശുണ്യാമർകൗ
സഹാമുനേതി ബ്രൂയാദ്യം ദിഷ്ട്യാദ്യമേവ ദേഷ്ടി തേനൈനൗ
സഹാപ നുദതേ സ പ്രഥമഃ സംകൃതിർ വിശ്വകർമ്മേത്യേ-
വൈനാ-വാത്മന ഇന്ദ്രായാ-ജുഹവുരിന്ദ്രോ ഹ്യേതാനി
രൂപാണി കരിക്രദചരദസൗ വാ ആദിത്യഃ ശുക്രശ്ചന്ദ്രമാ
മൻമൃപി-ഗൃഹ്യ പ്രാഞ്ചൗ നി- [] 43

6.4.10.3

-പ്രക്രാമത-സുസ്മാത് പ്രാഞ്ചൗ യന്തൗ ന പശ്യന്തി
 പ്രത്യഞ്ചാവാവൃത്യ ജുഹുതസുസ്മാത് പ്രത്യഞ്ചൗ യന്തൗ
 പശ്യന്തി ചക്ഷുഷീ വാ ഏതേ യജ്ഞസ്യ
 യച്ഛുക്രാമൻമിനൗ നാസികോത്തരവേദിരഭിതഃ പരിക്രമ്യ
 ജുഹുതസുസ്മാദഭിതോ നാസികാം ചക്ഷുഷീ
 തസ്മാന്നാസികയാ ചക്ഷുഷീ വിധ്യതേ സർവതഃ പരി
 ക്രാമതോ രക്ഷസാമപഹന്തേ ദേവാ വൈ യാഃ
 പ്രാചീരാഹുതീരജുഹവൂര്യേ പുരസ്താദസുരാ ആസൻ
 താഽസ്മാഭിഃ പ്രാ- [] 44

6.4.10.4

-ഈദന്ത യാഃ പ്രതീചീര്യേ പശ്വാദസുരാ ആസൻ
 താഽസ്മാഭിരപാനുദന്ത പ്രാചീരന്യാ ആഹുതയോ ഹൂയന്തേ
 പ്രത്യഞ്ചൗ ശുക്രാമൻമിനൗ പശ്വാച്ഛവ പുരസ്താച്ഛ
 യജമാനോ ഭാത്യവ്യാൻ പ്ര ണുദന്തേ തസ്മാത് പരാചീഃ
 പ്രജാഃ പ്ര വീയന്തേ പ്രതീചീർജായന്തേ ശുക്രാമൻമിനൗ
 വാ അനു പ്രജാഃ പ്ര ജായന്തേ ട്ത്രീശ്വാദ്യാശ്ച
 സുവീരാഃ പ്രജാഃ പ്രജനയൻ പരീഹി ശുക്രഃ
 ശുക്രശോചിഷാ- [] 45

6.4.10.5

സുപ്രജാഃ പ്രജാഃ പ്രജനയൻ പരീഹി മൻമീ മൻമി-
ശോചിഷേത്യാഹൈതാ വൈ സുവീരാ യാ അത്ത്രിരേതാഃ
സുപ്രജാ യാ ആദ്യാ യ ഏവം വേദാത്ത്യസ്യ പ്രജാ
ജായതേ നാഃഽദ്യാ പ്രജാപതേരക്ഷ്യശ്ചയത് തത് പരാഃപതത്
ത്വ് വികകതം പ്രാവിശത് ത്വ് വികകതേ നാർമത ത്വ് യവം
പ്രാവിശത് ത്വ് യവേഃരമത ത്വ് യവസ്യ- [] 46

6.4.10.6

യവത്വം യദ് വൈകകതം മൻമിപാത്രം ഭവതി സകതുഭിഃ
ശ്രീണാതി പ്രജാപതേരേവ ത്വ് ക്ഷുഃ സം ഭരതി
ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്താമ് സത്യാൻമൻമിപാത്രം
സദോ നാശ്നുത ഇത്യാർതപാത്രം ഹീതി ബ്രൂയാദ് -
യദശ്നുവീതാസ്യാധാർയുഃ സ്യാദാർതിമാർച്ചേത്
തസ്മാന്നാശ്നുതേ । 47 (ആത്മനാ പരാ - നി - ഹ്വ -
ശുക്രശോചിഷാ - യവസ്യ - സപ്തത്രിശ്ച) (A10)

6.4.11.1

ദേവാ വൈ യദ് യജേത്സകുർവത തദസുരാ അകുർവത
തേ ദേവാ ആഗ്രയണാഗ്രാൻ ഗ്രഹാനപശ്യൻ
താനഗൃഹ്ണത തതോ വൈ തേഃഗ്രം പർയായൻ യസ്യൈവം

വിദുഷ ആഗ്രയണാഗ്രാ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേഽഗ്രമേവ
 സമാനാനാം പര്യേതി രുഗ്ണ്വത്യർചാ ഭ്രാത്യവ്യവതോ
 ഗൃഹ്ണീയാദ്-ഭ്രാത്യവ്യസ്യവ രുക്ത്യാഗ്രച്ഛ സമാനാനാം
 പര്യേതി യേ ദേവാ ദിവ്യേകാദശ സ്ഥേതാഹൈ- [] 48

6.4.11.2

-താവതീർവൈ ദേവതാസ്താഭ്യ ഏവൈനച്ഛ സർവാഭ്യോ
 ഗൃഹ്ണാത്യേഷ തേ യോനിർവിശ്വേഭ്യസ്താ ദേവേഭ്യ ഇത്യാഹ
 വൈശ്വദേവോ ഹ്യേഷ ദേവതയാ വാഗൈവ ദേവേഭ്യോ -
 ഽപാക്രാമദ്-യജ്ഞായാതിഷ്ഠമാനാ തേ ദേവാ
 വാച്യപക്രാന്തായാം തൃഷ്ണിം ഗ്രഹാനഗൃഹ്ണത സാമന്യത
 വാഗന്തര്യന്തി വൈ മേതി സാഽഗ്രയണം പ്രത്യാഗച്ഛത്
 തദാഗ്രയണസ്യാഽഗ്രയണത്വം- [] 49

6.4.11.3

തസ്മാദാഗ്രയണേ വാഗി സൂജ്യതേ യത് തൃഷ്ണിം പൂർവേ
 ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ യഥാ മ്സാരീയതി മ ആഖ ഇയതി
 നാപ രാമ്സ്യാ-മീത്യുപാവസ്യജത്യേവമേവ
 തദധർയുരാഗ്രയണം ഗൃഹീത്വാ യജ്ഞമാരഭ്യ വാചം വി
 സൂജ്യതേ ത്രിർഹിം കരോത്യുദ്ഗാത്ജ-നേവ തദ് വൃണീതേ
 പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദാഗ്രയണോ യദാഗ്രയണം

6.4.11.4

തത് പ്ര॒ജാ അ॒ഭി ജി॑പ്രതി॒ തസ്മാ॑ദ് വ॒മ്സം ജാ॒തം ഗൗ॑രഭി
 ജി॑പ്രതൃ॒ത്താ വാ ഏ॒ഷ യ॑ജ്ഞസ്യ॒ യദാ॑ഗ്രയ॒ണഃ
 സ॒വ॒നേ॒സ॒വ॒നേ॒ഭി ഗൃ॑ഹ്ണാ॒ത്യാ॒ത്മ॒ന്നേ॒വ യ॑ജ്ഞഃ
 സം ത॒ന്നോ॒ത്യു॒പരി॑ഷ്ഠാ॒ദാ ന॑യതി॒ രേത॑ ഏ॒വ തദ്
 ദധാ॑ത്യ॒ധസ്മാ॑ദു॒പ ഗൃ॑ഹ്ണാ॒തി പ്ര॒ജന॑യത്യേ॒വ
 തദ്ബ്ര॑ഹ്മവാ॒ദിനോ॑ വ॒ദന്തി॒ കസ്മാ॑മ് സ॒ത്യാദ്-ഗാ॑യ॒ത്രീ
 ക॒നിഷ്ഠാ॒ ച॒ന്ദ॒സാഽ സ॒തീ സ॒ർവാ॑ണി॒ സ॒വ॒നാനി॑
 വ॒ഹതീ॑ത്യേ ()-ഷ॒ വൈ ഗാ॑യ॒ത്രിയൈ॑ വ॒മ്സോ
 യദാ॑ഗ്രയ॒ണസ്മേ॒വ തദ്ഭി॑നി॒വർത॑ഽ സ॒ർവാ॑ണി
 സ॒വ॒നാനി॑ വ॒ഹതി॒ തസ്മാ॑ദ് വ॒മ്സമ॑പാകൃ॒തം ഗൗ॑രഭി॒ നി
 വർത॑തേ । 51 (ആഹാ॑ഃ - ഗ്രയ॒ണതാ॑ം - പ്ര॒ജാപ॑തിരേ॒വേ
 - തി॑ - വി॒ഷ॒ശതി॑ശ്ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(യ॑ജ്ഞേ॒ന താ॑ ഉ॒പയ॑ധ്വീ॒ർ - ദേ॒വാ വൈ॑ യ॑ജ്ഞമാ॒ഗ്നീ॒ദ്രേ
 - ബ്ര॑ഹ്മവാ॒ദിനഃ॑ സ॒ ത്വേ - ദേ॒വസ്യ॑ ഗ്രാ॒വാ॒ണം - പ്രാ॑ണോ
 വാ ഉ॒പാഽശ്വ॑ഗ്രാ - ദേ॒വാ വാ ഉ॒പാഽശ്വോ॑ - വാ॒ഗൈ -

മിത്രം - യജ്ഞസ്യ - ബൃഹസ്പതിർ - ദേവാ വാ
ആഗ്രയണാഗ്രാ - നേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(യജ്ഞേന - ലോകേ പശുമാൻമ് സ്യാമ് - സവനം
മാധ്യന്ദിനം - വാഗ്വാ - അരിക്താനി - തത് പ്രജാ -
ഏകപഞ്ചാശത്)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of 6th Kandam

(യജ്ഞേന - നി വർത്തതേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ഷഷ്ടകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6.5 ഷഷ്ഠകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.5.1.1

ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ വജ്രമുദയച്ഛത് സ വൃത്രോ
വജ്രാദുദ്യതാദബിഭേദ് സോഽബ്രവീന്മാ മേ പ്ര ഹാരസ്തി വാ
ഇദം മയി വീര്യം തത് തേ പ്ര ദാസ്യാമീതി തസ്മാ ഉക്ഥ്യം
പ്രായച്ഛത് തസ്മൈ ദിതീയമുദയച്ഛത് സോഽബ്രവീന്മാ മേ
പ്ര ഹാരസ്തി വാ ഇദം മയി വീര്യം തത് തേ പ്ര
ദാസ്യാമീതി- [] 1

6.5.1.2

തസ്മാ ഉക്ഥ്യമേവ പ്രായച്ഛത് തസ്മൈ തൃതീയമുദയച്ഛത്
തം വിഷ്ണുരന്വതിഷ്ഠത ജഹീതി സോഽബ്രവീന്മാ മേ പ്ര
ഹാരസ്തി വാ ഇദം മയി വീര്യം തത് തേ പ്ര ദാസ്യാമീതി
തസ്മാ ഉക്ഥ്യമേവ പ്രായച്ഛത് തം നിർമായം ഭൂതമഹൻ
യജ്ഞോ ഹി തസ്യ മായാഽസീദ്-യദുക്ഥ്യോ ഗൃഹ്യത
ഇന്ദ്രിയമേവ- [] 2

6.5.1.3

തദ് വീര്യം യജമാനോ ഭ്രാതൃവൃന്ദ്യ വൃക്ത ഇന്ദ്രായ
ത്വാ ബൃഹദ്-വതേ വയസ്വത ഇത്യാഹേന്ദ്രായ ഹി സ തം

പ്രായച്ഛത് തസൈ ത്വാ വിഷ്ണവേ ത്വേത്യാഹ യദേവ
 വിഷ്ണുരന്വതിഷ്ഠത ജഹീതി തസ്മാദ്-വിഷ്ണുമന്വാദജതി
 ത്രിർനിർഗൃഹ്ണാതി ത്രിർഹി സ തം തസൈ പ്രായച്ഛദേഷ
 തേ യോനിഃ പുനർഹവീരസീത്യാഹ പുനഃ പുനർ- [] 3

6.5.1.4

-ഹൃസ്വാ-ന്നിർഗൃഹ്ണാതി ചക്ഷുർവാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ
 യദുക്ഥ്യ-സ്മാദുക്ഥ്യച്ഛ് ഹൃതച്ഛ് സോമാ അന്വായന്തി
 തസ്മാദാത്മാ ചക്ഷുരന്വതി തസ്മാദേകം യന്തം
 ബഹവോഽനു യന്തി തസ്മാദേകോ ബഹൂനാം ഭദ്രോ ഭവതി
 തസ്മാദേകോ ബഹീർജായാ വിന്ദതേ യദി കാമയേതാ-
 ധാർയു-രാത്മാനം യജ്ഞ യശസേനാർ-പയേയ-മിത്യന്തരാ
 ഷഹവനീയം ച ഹവിർധാനം ച തിഷ്ഠന്നവ നയേ- [] 4

6.5.1.5

ദാത്മാനമേവ യജ്ഞ യശസേനാർപയതി യദി കാമയേത
 യജമാനം യജ്ഞ യശസേനാർപയേയ-മിത്യന്തരാ
 സദോഹവിർധാനേ തിഷ്ഠന്നവ നയേദ്-യജമാനമേവ
 യജ്ഞയശസേനാർപയതി യദി കാമയേത സദസ്യാൻ
 യജ്ഞ യശസേനാർപയേയമിതി സദ ആലഭ്യാവ നയേഥ്
 സദസ്യാനേവ യജ്ഞയശസേനാർപയതി । 5

(ഇതീ - ന്ദ്രിയമേവ - പുനഃ പുനർ - നയേത് -
ത്രയസ്ത്രിശ്ശ്ച) (A1)

6.5.2.1

ആയുർവാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ യദ് ധ്രുവ ഉത്തമോ ഗ്രഹാണാം
ഗൃഹ്യതേ തസ്മാദായുഃ പ്രാണാനാമുത്തമം മൂർധാനം ദിവോ
അരതിം പൃഥിവ്യാ ഇത്യാഹ മൂർധാനമേവൈനച്ഛ് സമാനാനാം
കരോതി വൈശ്യാനരമൃതായ ജാതമഗ്നിമിത്യാഹ വൈശ്യാനരച്ഛ്
ഹി ദേവതയാഽഽയുരുദയതോ വൈശ്യാനരോ ഗൃഹ്യതേ
തസ്മാദുദയതഃ പ്രാണാ അധസ്താ-ചോപരിഷ്ടാ-ചാർധിനോ
ഽന്യേ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേഽർധീ ധ്രുവസ്തസ്മാ- [] 6

6.5.2.2

-ദർധ്യവാങ് പ്രാണോഽന്യേഷാം പ്രാണാനാമുപോപ്ലേഽന്യേ
ഗ്രഹാഃ സാദൃന്തേഽനുപോപ്ലേ ധ്രുവസ്തസ്മാ-ദസ്ഥ്നാനാഃ
പ്രജാഃ പ്രതിതിഷ്ഠന്തി മാച്ഛേനാനാഃ അസുരാ വാ
ഉത്തരതഃ പൃഥിവീം പർയാചികീർഷൻ താം ദേവാ
ധ്രുവേണാദൃച്ഛൻ തദ് ധ്രുവസ്യ ധ്രുവതാം യദ് ധ്രുവ
ഉത്തരതഃ സാദൃതേ ധൃത്യാ ആയുർവാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ
യദ് ധ്രുവ ആത്മാ ഹോതാ യദ്ധോത്യചമസേ
ധ്രുവ-മവനയത്യാത്മനേവ യജ്ഞസ്യ- [] 7

6.5.2.3

-യുർദധാതി പുരസ്താദുക്ഥ്വസ്യാവനീയ ഇത്യാഹുഃ
 പുരസ്താദ്ധ്യായുഷോ ഭുക്തേ മധ്യതോഽവനീയ
 ഇത്യാഹുർമധ്യമേന ഹ്യായുഷോ ഭുക്ത ഉത്തരാർധേ
 ഽവനീയ ഇത്യാഹുരുത്തമേന ഹ്യായുഷോ ഭുക്തേ
 വൈശ്വദേവ്യാമൃചി ശസ്യമാനായാമവ നയതി
 വൈശ്വദേവ്യോ വൈ പ്രജാഃ പ്രജാസോവാഽഽയുർദധാതി । 8
 (ധ്രുവസ്തസ്മാ - ദേവ യജ്ഞസ്യൈ - കാന്ന
 ചതാരിഷ്ശച്ഛ) (A2)

6.5.3.1

യജ്ഞേന വൈ ദേവാഃ സുവർഗം ലോകമായൻ തേ
 ഽമന്യന്ത മനുഷ്യാ നോഽനാദവിഷ്യന്തീതി തേ
 സംവത്സരേണ യോപയിതാ സുവർഗം ലോകമായൻ
 തമൃഷയ ജിതൃഗ്രഹൈരേവാനു പ്രാജാനൻ യദൃതൃഗ്രഹാ
 ഗൃഹ്യന്തേ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ പ്രജ്ഞാത്യൈ ദാദശ
 ഗൃഹ്യന്തേ ദാദശ മാസാഃ സംവത്സരഃ സംവത്സരസ്യ
 പ്രജ്ഞാത്യൈ സഹ പ്രഥമൗ ഗൃഹ്യേതേ സഹോത്തമൗ
 തസ്താദ് ദൗദാവിതൃ ഉദയതോമുഖ-മൃതുപാത്രം ഭവതി
 കോ- [] 9

6.5.3.2

ഹി തദ്-വേദ യത് ജതുനാം മുഖമുതുന്നാ പ്രേഷ്യതി ഷട്
കൃത് ആഹ ഷഡാ ജതവ ജതൂനേവ പ്രീണാത്യുതുഭിരിതി
ചതുശ്ചതുഷ്ഠഃ ഏവ പശൂൻ പ്രീണാതി ദിഃ പുനർജതുനാ
ഽഽഹ ദിപദ ഏവ പ്രീണാത്യുതുന്നാ പ്രേഷ്യതി ഷട് കൃത്
ആഹർതുഭിരിതി ചതുസ്തസ്മാ-ചതുഷ്ഠാഃ പശവ
ജതൂനുപ ജീവന്തി ദിഃ- [] 10

6.5.3.3

പുനർജതുനാഽഽഹ തസ്മാദ്-ദിപാദശ്ചതുഷ്ഠഃ പശൂനുപ
ജീവന്ത്യുതുന്നാ പ്രേഷ്യതി ഷട് കൃത് ആഹർതുഭിരിതി
ചതുർദിഃ പുനർ ജതുനാഽഽഹാ ഽക്രമണമേവ തഥ് സേതും
യജമാനഃ കुरुതേ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ സമഷ്ട്യ
നാനോഽന്യമനു പ്രപദ്യേത യദനോഽന്യമനു പ്ര
പദ്യേതർതുർ ജതൂമനു പ്ര പദ്യേതർതവോ മോഹുകാഃ
സ്യുഃ- [] 11

6.5.3.4

പ്രസിദ്ധമേവാ-ധാർയുർദക്ഷിണേന പ്രപദ്യതേ പ്രസിദ്ധം
പ്രതിപ്രസ്ഥാതോത്തരേണ തസ്മാദാദിത്യഃ ഷണ്മാസോ
ദക്ഷിണേനൈതി ഷഡുത്തരേണോ-പയാമഗൃഹീതോഽസി
സഃ സർവോഽസ്യ ഹസ്തായ ത്വേത്യാഹാസ്തി

ത്രയോദശോ മാസ ഇത്യാഹുസ്തമേവ തത് പ്രീണാതി । 12

(കോ - ജീവന്തി ദിഃ - സ്യു - ശ്ചതുസ്ത്രിശ്ച) (A3)

6.5.4.1

സുവർഗായ വാ ഏതേ ലോകായ ഗൃഹ്യന്തേ യദുതുഗ്രഹാ
ജ്യോതിരിന്ദ്രാഗ്നീ യദൈന്ദ്രാഗ്നമൃതുപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി
ജ്യോതിരേവാസ്മാ ഉപരിഷ്ടാദ്-ദധാതി സുവർഗസ്യ
ലോകസ്യാനുഖ്യാത്യാ ഓജോഭൂതൗ വാ ഏതൗ ദേവാനാം
യദിന്ദ്രാഗ്നീ യദൈന്ദ്രാഗ്നോ ഗൃഹ്യത ഓജ ഏവാവ രൂന്ധേ
വൈശ്വദേവച് ശുക്രപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി വൈശ്വദേവ്യോ
വൈ പ്രജാ അസാവാദിത്യഃ ശുക്രോ യദ്-വൈശ്വദേവച്
ശുക്രപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി തസ്മാദസാവാദിത്യഃ- [] 13

6.5.4.2

സർവാഃ പ്രജാഃ പ്രത്യുഞ്ജദേതി തസ്മാദ് സർവ ഏവ
മന്യതേ മാം പ്രത്യുദഗാദിതി വൈശ്വദേവച് ശുക്രപാത്രേണ
ഗൃഹ്ണാതി വൈശ്വദേവ്യോ വൈ പ്രജാസ്തേജഃ ശുക്രോ യദ്-
വൈശ്വദേവച് ശുക്രപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി പ്രജാസ്തേവ
തേജോ ദധാതി । 14 (തസ്മാദസാവാദിത്യ - സ്ത്രിശ്ച) (A4)

6.5.5.1

ഇന്ദ്രോ മരുദ്ഭിഃ സാംഽവിദ്യേന മാധ്യന്ദിനേ സവ്നേ
വൃത്രമഹൻ യന്മാധ്യന്ദിനേ സവ്നേ മരുത്വതീയാ ഗൃഹ്യന്തേ
വാർത്ത്രഹ്ണാ ഏവ തേ യജമാനസ്യ ഗൃഹ്യന്തേ തസ്യ വൃത്രം
ജഹ്നുഷ ജതവോഽമുഹ്യൻമ്സ ജതുപാത്രേണ മരുത്വതീയാ-
നഗൃഹ്ണാത് തതോ വൈ സ ജതൂൻ പ്രാജാനാദ്-
യദ്യതുപാത്രേണ മരുത്വതീയാ ഗൃഹ്യന്തേ ജതൂനാം
പ്രജ്ഞാത്യൈ വജ്രം ഽവാ ഏതം യജമാനോ ഭ്രാത്യവ്യായ
പ്ര ഹരതി യന്മരുത്വതീയാ ഉദേവ പ്രഥമേന- [] 15

6.5.5.2

യച്ഛതി പ്ര ഹരതി ദിതീയേന സ്തൂണ്യതേ തൃതീയേനാ
ss*യുധം ഽവാ ഏതദ്-യജമാനഃ സൗ സ്തൂരുതേ
യന്മരുത്വതീയാ ധനുരേവ പ്രഥമോ ജ്യോ ദിതീയ
ഇഷ്ടുസ്തൃതീയഃ പ്രത്യേവ പ്രഥമേന ധത്തേ വിസൃജതി
ദിതീയേന വിധൃതി തൃതീയേനേന്ദ്രോ വൃത്രം ഹതാ
പരാം പരാവത-മഗച്ഛ-ദപാരാധമിതി മന്യമാനഃ സ
ഹരിതോഽഭവമ് സ ഏതാൻ മരുത്വതീയാ-നാത്മസ്സരണാ-
നപശ്യത് താനഗൃഹ്ണീത- [] 16

6.5.5.3

പ്രാണമേവ പ്രഥമേനാ-സ്സൃണുതാപാനം ദിതീയേനാ
 ഷ്ഠമാനം തൃതീയേനാഷ്ഠസ്സരണാ വാ ഏതേ
 യജമാനസ്യ ഗൃഹ്യന്തേ യന്മരുത്വതീയാഃ പ്രാണമേവ
 പ്രഥമേന സ്സൃണുതേഽപാനം ദിതീയേനാഷ്ഠമാനം
 തൃതീയേനേന്ദ്രോ വ്യത്രമഹൻ തം ദേവാ അബ്രുവൻ
 മഹാൻ വാ അയമഭ്യുദ്യോ വ്യത്രമവധീദിതി തന്മഹേന്ദ്രസ്യ
 മഹേന്ദ്രത്വച്ഛ സ ഏതം മാഹേന്ദ്ര-മുദ്ധാര-മുദഹരത
 വ്യത്രച്ഛ ഹതാഽന്യാസു ദേവതാസ്വ () ധി യന്മാഹേന്ദ്രോ
 ഗൃഹ്യത ഉദ്ധാരമേവ തം യജമാന ഉദ്ധരതേഽന്യാസു
 പ്രജാസ്വധി ശുക്രപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി യജമാനദേവത്യോ
 വൈ മാഹേന്ദ്രസ്തേജഃ ശുക്രോ യന്മാഹേന്ദ്രച്ഛ ശുക്രപാത്രേണ
 ഗൃഹ്ണാതി യജമാന ഏവ തേജോ ദധാതി । 17

(പ്രഥമേനാ - ഗൃഹ്ണീത - ദേവതാസ്വ -

ഷ്ടാവിച്ഛതിശ്ച) (A5)

6.5.6.1

അദിതിഃ പുത്രകാമാ സാധേയുദ്യോ ദേവേഭ്യോ
 ബ്രഹ്മൗദനമപചത് തസ്യോ ഉച്ഛേഷണമദദുസ്തത് പ്രാശ്നാഥ്
 സാ രേതോഽധത്ത തസ്യൈ ചതാര ആദിത്യോ അജായന്ത

സാ ദിതീയമപചമ് സാമന്യതോച്ഛേഷണാമ ഇമേജ്ഞത
 യദഗ്രേ പ്രാശിഷ്യാമീതോ മേ വസീയാഽസോ ജനിഷ്യന്ത
 ഇതി സാഗ്രേ പ്രാശ്നാത് സാ രേതോധത്ത തസ്യൈ
 വ്യുദ്ധമാണ്ഡമജായത സാഽഽഭിത്യേഭ്യ ഏവ- [] 18

6.5.6.2

തൃതീയമപചദ്-ഭോഗായ മ ഇദഃ ശ്രാന്തമസ്തിതി
 തേഽബ്രുവൻ വരം വൃണാമഹൈ യോഽതോ ജായാതാ
 അസ്മാകഽ സ ഏകോഽസദ്യോഽസ്യ പ്രജായാമ്യധ്യാതാ
 അസ്മാകം ഭോഗായ ഭവാദിതി തതോ വിവസ്യാനാദിത്യോ
 ഽജായത തസ്യ വാ ഇയം പ്രജാ യന്മനുഷ്യാസ്തസ്യൈക
 ഏവർധോ യോ യജതേ സ ദേവാനാം ഭോഗായ ഭവതി
 ദേവാ വൈ യജ്ഞാ- [] 19

6.5.6.3

-ദ്രുദ്ര-മന്തരായൻമ് സ ആദിത്യാനന്യാക്രമത തേ
 ദിദേവത്യാൻ പ്രാപദ്യന്ത താൻ ന പ്രതി പ്രായച്ഛൻ
 തസ്മാദപി വധ്യം പ്രപന്നം ന പ്രതി പ്രായച്ഛന്തി തസ്മാദ്
 ദിദേവത്യേഭ്യ ആദിത്യോ നിർഗൃഹ്യതേ യദുച്ഛേഷണാ-
 ദജായന്ത തസ്മാദുച്ഛേഷണാദ്-ഗൃഹ്യതേ തിസൃദിർ
 ഋഗ്ദിർ ഗൃഹ്ണാതി മാതാ പിതാ പുത്രസ്തദേവ

തന്മി॑മു॒നമു॒ല്ലം ഗർഭോ॑ ജ॒രായു॑ തദേ॒വ തൻ- [] 20

6.5.6.4

-മി॑മു॒നം പ॒ശവോ॑ വാ ഏ॒തേ യദാ॑ദി॒ത്യ ഊർഗ്ദ്ധി॑ ദധ്വാ
 മ॒ധുതഃ॑ ശ്രീ॒ണാത്യു॑ർജമേ॒വ പ॒ശുനാം॑ മ॒ധുതോ॑ ദ॒ധാതി
 ശൃ॒താത॑ക്ഷേ॒ന മേ॒ധുതാ॑യ തസ്താ॒ദാമാ॑ പ॒ക്വം ദു॒ഹേ
 പ॒ശവോ॑ വാ ഏ॒തേ യദാ॑ദി॒ത്യഃ പ॒രിശ്രി॑ത്യ ഗൃ॒ഹ്ണാതി
 പ്ര॒തിരു॑ധ്യെ॒വാസൈ॑ പ॒ശുൻ ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ പ॒ശവോ॑ വാ
 ഏ॒തേ യദാ॑ദി॒ത്യ ഏ॒ഷ രു॒ദ്രോ യദ॑ഗ്നിഃ പ॒രിശ്രി॑ത്യ
 ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ രു॒ദ്രാദേ॒വ പ॒ശുന॑ന്തർദ॒ധാ- [] 21

6.5.6.5

-ത്യേ॒ഷ വൈ॑ വി॒വസ്വാ॑നാദിത്യോ യദു॒പാപ് ശു॒സവ്നഃ॑ സ
 ഏ॒തമേ॒വ സോ॑മപീ॒മം പ॒രി ശ॒യ ആ തൃ॑തീ॒യസ॒വനാദ്-
 വി॒വസ്വ॑ ആദിത്യേ॒ഷ തേ॑ സോ॒മപീ॒മ ഇ॒ത്യാഹ
 വി॒വസ്വ॑ന്തമേ॒വാഽദി॑ത്യപ് സോ॒മപീ॒മേന॑ സമർധ॒യതി॑ യാ
 ദിവ്യാ॑ വൃ॒ഷ്ടിസ്ത॑യാ ത്വാ ശ്രീ॒ണാമീ॒തി വൃ॒ഷ്ടികാ॑മ॒സ്യ
 ശ്രീ॒ണീയാദ്-വൃ॒ഷ്ടിമേ॒വാവ॑ രു॒ന്ധേ യദി॑ താജക് പ്ര॒സ്തന്ദേദ്
 -വർഷു॑കഃ പർജ॒ന്യഃ സ്യാ॑ദ്യദി ചി॒രമ॑വർഷുകോ ന ()
 സാ॒ദയ॑ത്യ॒സന്നാ॑ദ്ധി പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജായ॑ന്തേ നാനു॒ വഷ്ട്
 ക॒രോതി॑ യദനു॒വഷ്ട്കു॑ർയാദ്-രു॒ദ്രം പ്ര॒ജാ

അനവസ്യജേന്ന ഹുതാനേക്ഷേത യദനീക്ഷേത
 ചക്ഷുരസ്യ പ്രമായുകഃ സ്മാത് തസ്മാന്നാനീക്ഷ്യഃ | 22
 (ഏവ - യജ്ഞാ - ജജരായു തദേവ തദ - നന്ദിധാതി -
 ന - സപ്തവിദ്ശതിശ്ച) (A6)

6.5.7.1

അന്തർയാമപാത്രേണ സാവിത്രമാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണാതി
 പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദാഗ്രയണഃ പ്രജാനാം പ്രജനനായ
 ന സാദയത്യസന്നാദ്ധി പ്രജാഃ പ്രജായന്തേ നാനു വഷ്ട്
 കരോതി യദനുവഷ്ട്കുർയാദ്-രുദ്രം പ്രജാ
 അനവസ്യജേദേഷ വൈ ഗായത്രോ ദേവാനാം യഥ്
 സവിതേഷ ഗായത്രിയൈ ലോകേ ഗൃഹ്യതേ യദാഗ്രയണോ
 യദന്തർയാമപാത്രേണ സാവിത്രമാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണാതി
 സ്വാദേവൈനം യോനേർനിർഗൃഹ്ണാതി വിശ്വേ- [] 23

6.5.7.2

ദേവാസ്യതീയപ്ത സവനം നോദയച്ഛൻ തേ സവിതാരം
 പ്രാതഃ സവനദാഗപ്ത സന്തം തൃതീയസവനമഭി പര്യഞ്ചയൻ
 തതോ വൈ തേ തൃതീയപ്ത സവനമുദയച്ഛൻ യത്
 തൃതീയസവനേ സാവിത്രോ ഗൃഹ്യതേ തൃതീയസ്യ
 സവനസ്യോദയത്യേ സവിതൃപാത്രേണ വൈശ്വദേവം

കലശാദ്-ഗൃഹ്ണാതി വൈശ്വദേവോ വൈ പ്രജാ
 വൈശ്വദേവഃ കലശഃ സവിതാ പ്രസവാനാമീശേ യഥ്
 സവിത്യുപാത്രേണ വൈശ്വദേവം കലശാദ്-ഗൃഹ്ണാതി
 സവിത്യുപ്രസൂത ഏവാസ്മൈ പ്രജാഃ പ്ര- [] 24

6.5.7.3

ജനയതി സോമേ സോമമഭി ഗൃഹ്ണാതി രേത ഏവ തദ്-
 ദധാതി സുശർമാസി സുപ്രതിഷ്ഠാന ഇത്യാഹ സോമേ
 ഹി സോമമഭിഗൃഹ്ണാതി പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഏതസ്മിൻ വാ
 അപി ഗ്രഹേ മനുഷ്യഭ്യോ ദേവേഭ്യഃ പിതൃഭ്യഃ ക്രിയതേ
 സുശർമാസി സുപ്രതിഷ്ഠാന ഇത്യാഹ മനുഷ്യഭ്യ
 ഏവൈതേന കരോതി ബൃഹദിത്യാഹ ദേവേഭ്യ
 ഏവൈതേന കരോതി നമ ഇത്യാഹ പിതൃഭ്യ ഏവൈതേന
 കരോത്യേ () താവതീർ വൈ ദേവതാസ്താഭ്യ ഏവൈനച്ഛ്
 സർവാഭ്യോ ഗൃഹ്ണാത്യേഷ തേ യോനിർവിശോഭ്യസ്താ
 ദേവേഭ്യ ഇത്യാഹ വൈശ്വദേവോ ഹ്യേഷഃ । 25

(വിശ്വേ - പ്ര - പിതൃഭ്യ ഏവൈതേന കരോത്യേ -
 കാന്ന വിഷ്ശതിശ്ച) (A7)

6.5.8.1

പ്രാണോ വാ ഏഷ യദുപാച്ശുർ-യദുപാച്ശുപാത്രേണ
പ്രഥമശ്ചോത്തമശ്ച ഗ്രഹൗ ഗൃഹ്യേതേ പ്രാണമേവാനു
പ്രയന്തി പ്രാണമനുദ്യന്തി പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദാഗ്രയണഃ
പ്രാണ ഉപാച്ശുഃ പത്നീഃ പ്രജാഃ പ്ര ജനയന്തി
യദുപാച്ശുപാത്രേണ പാത്നീവതമാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണാതി
പ്രജാനാം പ്രജനനായ തസ്മാത് പ്രാണം പ്രജാ അനു
പ്ര ജായന്തേ ദേവാ വാ ഇത ഇതഃ പത്നീഃ സുവർഗം- [] 26

6.5.8.2

ഘോകമജിഗാച്സൻ തേ സുവർഗം ഘോകം ന പ്രാജാനൻ
ത ഏതം പാത്നീവതമപശ്യൻ തമഗൃഹ്ണത തതോ വൈ
തേ സുവർഗം ഘോകം പ്രാജാനൻ യത് പാത്നീവതോ
ഗൃഹ്യേതേ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ പ്രജ്ഞാത്യൈ സ
സോമോ നാതിഷ്ഠത സ്ത്രീഭ്യോ ഗൃഹ്യമാണസ്തം ഘൃതം
ഘൃജം കൃതാഽഹ്നൻ തം നിരിന്ദ്രിയം ഭൃതമഗൃഹ്ണൻ
തസ്മാത് സ്ത്രീയോ നിരിന്ദ്രിയാ അദായാദീരപി പാപാത്
പുച്സ ഉപസ്തിതരം- [] 27

6.5.8.3

ഓ॒വദ॑ന്തി യദ്-ഏ॒വൃതേ॑ന പാ॒തീവ॑തഃ ശ്രീ॒ണാതി॑ വജ്രേ॒ണ്ണൈ-
 വൈ॒നം ഓ॒വശേ॑ കൃ॒താ ഗൃ॑ഹ്ണാ-തൃ॒പയാ॑മഗൃ॒ഹീതോ॑
 ഽസീ॒ത്യാഹേ॑യം ഓ॒വാ ഉ॑പയാ॒മസ്യ॑സ്താദി॒മാം പ്ര॒ജാ അ॒നു പ്ര॒
 ജാ॑യന്തേ ബൃ॒ഹസ്പ॑തി॒സുത॑സ്യ ത ഇ॒ത്യാഹ॑ ബ്രഹ്മ വൈ
 ദേ॒വാനാ॑ം ബൃ॒ഹസ്പ॑തിർ ബ്രഹ്മ॒ണ്ണൈവാ॑സ്മൈ പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒
 ജന॑യതീ॒ന്ദോ ഇ॒ത്യാഹ॑ രേ॒തോ വാ॑ ഇ॒ന്ദു രേ॒ത ഏ॒വ തദ്-
 ദധാ॑തീ॒ന്ദ്രിയാ॑വ ഇ- [] 28

6.5.8.4

-ത്യാഹ॑ പ്ര॒ജാ വാ॑ ഇ॒ന്ദ്രിയം॑ പ്ര॒ജാ ഏ॒വാസ്മൈ॑ പ്ര॒
 ജന॑യത്യ॒ഗ്നാ(3) ഇ॒ത്യാഹാ॑ഗ്നിർവൈ രേ॒തോധാഃ॑ പ॒തീവ॑
 ഇ॒ത്യാഹ॑ മി॒മുന॑തായ॒ സജു॑ർദേ॒വേന॑ താ॒ഷ്ടാ സോ॑മം
 പി॒ബേത്യാ॑ഹ താ॒ഷ്ടാ വൈ॑ പ॒ശുനാ॑ം മി॒മുനാ॑നാച്ഛ് രൂ॒പകൃ॑ദ്
 -രൂ॒പമേ॑വ പ॒ശുഷു॑ ദധാ॒തി ദേ॒വാ വൈ॑ താ॒ഷ്ടാ-
 ര॒ജിഘ്നാ॑ഽസ॒ന്ധി സ॑ പ॒തീഃ പ്രാ॑പദ്യ॒തം ന॑ പ്ര॒തി
 പ്രാ॒യച്ഛ॑ൻ ത॒സ്മാദ॑പി- [] 29

6.5.8.5

വ॒ധ്യം പ്ര॑പ॒ന്നം ന॑ പ്ര॒തി പ്ര॒യച്ഛ॑ന്തി ത॒സ്മാത് പാ॑തീവ॒തേ
 താ॒ഷ്ടാപി॑ ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ ന॒ സാ॑ദയത്യ॒സന്നാ॑ധി പ്ര॒ജാഃ

പ്രജായന്തേ നാനു വഷ്ട് കരോതി യദനുവഷ്ട് കുർയാദ്-
 രൂദ്രം പ്രജാ അനവസൃജേദ്-യന്നാനുവഷ്ട് കുർയാ-
 ദശാന്ത-മഗ്നീഥ് സോമം ദക്ഷയേദുപാഃശാനു വഷ്ട്
 കരോതി ന രൂദ്രം പ്രജാ അനവസൃജതി ശാന്തമഗ്നീഥ്
 സോമം ദക്ഷയത്യഗ്നീ-നേഷ്ടുരുപസ്ഥമാ സീദ- [] 30

6.5.8.6

നേഷ്ടഃ പത്നീ-മുദാനയേത്യാഹാ-ഗ്നീദേവ നേഷ്ടരി രേതോ
 ദധാതി നേഷ്ടാ പത്നീയാമുദ്-ഗാത്രാ സം ഖ്യാപയതി
 പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദുദ്ഗാതാ പ്രജാനാം പ്രജന്നായാപ
 ഉപ പ്ര വർതയതി രേത ഏവ തഥ് സിഞ്ചത്യുരുണോപ
 പ്ര വർതയത്യുരുണാ ഹി രേതഃ സിച്യതേ നഗ്നം കൃത്യോ
 -രുമുപ പ്ര വർതയതി യദാ ഹി നഗ്ന ഊരുർഭവത്യഥ
 മിമൂനീ () ദവതോഽഥ രേതഃ സിച്യതേഽഥ പ്രജാഃ പ്ര
 ജായന്തേ । 31 (പത്നീഃ സുവർഗ - മുപസ്തിതര - മിന്ദ്രിയാവ
 ഇത്യ - പി - സീദ - മിമൂന്യ - ഷ്ടൗ ച) (A8)

6.5.9.1

ഇന്ദ്രോ വൃത്രമഹൻ തസ്യ ശീർഷകപാല-മുദൗബ്ധഥ് സ
 ദ്രോണകലശോഽഭവത് തസ്മാഥ് സോമഃ സമസ്രവഥ് സ
 ഹാരിയോജനോഽഭവത് തം വൃചികിഥ്സ-ജ്ജുഹവാനീ(3)

മാ ഹൗഷാ(3)മിതി സോഽമന്യത യദ്ധോഷ്യാമ്യാമച്
 ഹോഷ്യാമി യന്ന ഹോഷ്യാമി യജ്ഞവേശസം
 കരിഷ്യാമിതി തഥ്യ്രിയത ഹോതുച് സോഽഗ്നിർബ്രവീന്ന
 മയ്യാമച് ഹോഷ്യസിതി തം ധാനാദിരശ്രീണാത്- [] 32

6.5.9.2

തച് ശൃതം ഭൃതമജുഹോദ്-യദ്ധാനാദിർ ഹാരിയോജനഃ
 ശ്രീണാതി ശൃതതായ ശൃതമേവൈനം ഭൃതം ജുഹോതി
 ബഹീഭിഃ ശ്രീണാത്യേതാവതീ-രേവാസ്യ-മുഷിൻ ലോകേ
 കാമദൃഘാ ഭവന്ത്യഥോ ഖലാഹുരേതാ വാ ഇന്ദ്രസ്യ പൃശ്നഃ
 കാമദൃഘാ യദ്ധാരിയോജനീരിതി തസ്മാദ്-ബഹീഭിഃ
 ശ്രീണീയാദൃഖ്സാമേ വാ ഇന്ദ്രസ്യ ഹരീ സോമപാനൗ
 തയോഃ പരിധയ ആധാനം യദപ്രഹൃത്യ പരിധീ-ഞ്ജുഹുയാ
 -ദന്തരാധാനാഭ്യാം- [] 33

6.5.9.3

ഘാസം പ്ര യച്ഛേത് പ്രഹൃത്യ പരിധീഞ്ജുഹോതി
 നിരാധാനാഭ്യാമേവ ഘാസം പ്ര യച്ഛത്യുനേതാ ജുഹോതി
 യാതയാമേവ ഹ്യേതർഹ്യധർയുഃ സ്വഗാകൃതോ
 യദധർയുർജുഹുയാദ്-യഥാ വിമുക്തം പുനർയുനക്തി

താദൃഗേവ തച്ഛീർഷ-ന്നധിനിധായ ജുഹോതി ശീർഷതോ
 ഹി സ സമദവദ്-വിക്രമ്യ ജുഹോതി വിക്രമ്യ ഹീന്ദ്രോ
 വൃത്രമഹൻമ് സമൃദ്ധ്യ പശവോ വൈ
 ഹാരിയോജനീര്യഥ് സംഭിന്യാദല്പാ- [] 34

6.5.9.4

ഏനം പശവോ ഭുഞ്ജന്ത ഉപതിഷ്ഠേരൻ യന്ന സംഭിന്യാദ്-
 ബഹവ ഏനം പശവോഭുഞ്ജന്ത ഉപ തിഷ്ഠേരൻ മനസാ
 സം ബാധത ഉഭയം കരോതി ബഹവ ഏവൈനം പശവോ
 ഭുഞ്ജന്ത ഉപ തിഷ്ഠന്ത ഉന്നേതർയുപഹവമിച്ഛന്തേ യ ഏവ
 തത്ര സോമപീമസ്തമേവാവ രുന്ധത ഉത്തരവേദ്യാം
 നിവപതി പശവോ വാ ഉത്തരവേദിഃ പശവോ ഹാരിയോജനീഃ
 പശുഷ്ചവ പശൂൻ പ്രതി ഷ്ടാപയന്തി () । 35

(അശ്രീണാ - ദന്തരാധാനാഭ്യോ - മല്യാഃ - സ്ഥാപയന്തി) (A9)

6.5.10.1

ഗ്രഹാൻ വാ അനു പ്രജാഃ പശവഃ പ്ര ജായന്ത
 ഉപാഘ്ശാന്തർയാ-മാവജാവയഃ ശുക്രാമൻമിനു പുരുഷാ
 ജതുഗ്രഹാ-നേകശഹാ ആദിത്യഗ്രഹം ഗാവ ആദിത്യഗ്രഹോ
 ഭൂയിഷ്ടാദിർ ജഗ്ദിർഗൃഹ്യതേ തസ്മാദ്-ഗാവഃ പശൂനാം
 ഭൂയിഷ്ടാ യത് ത്രിരുപാച് ശുച് ഹസ്തേന വിഗൃഹ്ണാതി

തസ്മാദ് ദാ॒ത്രീ॒നജാ॑ ജനയ॒ത്യമാ॑വ॒യോ ഭൂ॑യ॒സീഃ പി॒താ
വാ ഏ॒ഷ യദാ॑ഗ്ര॒യണഃ॑ പു॒ത്രഃ ക॒ലശോ॑ യദാ॑ഗ്ര॒യണ
ഉ॒പദ॑സ്യേ॒ത് ക॒ലശാ॑ദ്-ഗൃ॒ഹ്ണീ॑യാദ്-യ॒ഥാ പി॒താ- [] 36

6.5.10.2

പു॒ത്രം ക॒ഷിത॑ ഉ॒പധാ॑വ॒തി താ॑ഭൃ॒ഗേവ॑ തദ്യ॒ത് ക॒ലശം
ഉ॒പദ॑സ്യേ-ദാ॒ഗ്രയ॑ണാദ്-ഗൃ॒ഹ്ണീ॑യാദ്-യ॒ഥാ പു॒ത്രഃ പി॒തരം
ക॒ഷിത॑ ഉ॒പധാ॑വ॒തി താ॑ഭൃ॒ഗേവ॑ തദാ॒ത്ഥാ വാ ഏ॒ഷ
യജ്ഞ॑സ്യ യദാ॑ഗ്ര॒യണോ॑ യദ്ഗ്ര॒ഹോ വാ ക॒ലശോ॑
വോ॒പദ॑സ്യേ-ദാ॒ഗ്രയ॑ണാദ്-ഗൃ॒ഹ്ണീ॑യാദാ॒ത്ഥന
ഏ॒വാധി॑ യജ്ഞം നി॒ഷ്ക്രോ॑ത്യവിജ്ഞാതോ വാ ഏ॒ഷ
ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ യദാ॑ഗ്ര॒യണഃ॑ സ്ഥാ॒ല്യം ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി വായ॒വ്യേ॑ന
ജു॒ഹോതി॑ തസ്മാദ്- [] 37

6.5.10.3

ഗർഭേ॑ണാ വിജ്ഞാതേന ബ്രഹ്മ॑ഹാ॒ഽവഭൃ॑ഥമ॒വ യ॒ന്തി പരാ॑
സ്ഥാ॒ലീര॑സ്യന്ത്യുദ്-വാ॒യവ്യാ॑നി ഹര॒ന്തി ത॒സ്മാഥ് സ്ത്രി॑യം
ജാ॒താം പരാ॑ഽസ്യന്ത്യുത് പു॒മാഽ സഽ ഹര॒ന്തി യത്
പു॒രോരു॑ചമാഹ യ॒ഥാ വ॒സ്യ॑സ ആഹ॒രതി॑ താ॒ഭൃഗേ॑വ തദ്-
യദ്ഗ്ര॒ഹം ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി യ॒ഥാ വ॒സ്യ॑സ ആഹൃ॒ത്യ
പ്രാ॒ഽഹ താ॑ഭൃ॒ഗേവ॑ തദ്-യഥ് സാ॒ദയ॑തി യ॒ഥാ വ॒സ്യ॑സ

ഉപനിധായാ-പക്രാമതി താദൃഗേവ തദ് യ () ദൈ
 യജ്ഞസ്യ സാമ്നാ യജുഷാ ക്രിയതേ ശിമിലം തദ്-യദൃചാ
 തദ് ദൃഢം പുരസ്താദുപയാമാ യജുഷാ ഗൃഹ്യന്ത ഉപരിഷ്ടാ
 -ദുപയാമാ ഋചാ യജ്ഞസ്യ ധൃതൈഃ । 38

(യഥാ പിതാ - തസ്മാ - ദപക്രാമതി താദൃഗേവ തദ് യ -
 ദഷ്ടാ ദശ ച) (A10)

6.5.11.1

പ്രാന്യാനി പാത്രാണി യുജ്യന്തേ നാന്യാനി യാനി
 പരാചീനാനി പ്രയുജ്യന്തേഽമൃമേവ തൈർ ലോകമഭി ജയതി
 പരാബിവ ഹൃസൗ ലോകോ യാനി പുനഃ പ്രയുജ്യന്തേ
 ഇമമേവ തൈർ ലോകമഭി ജയതി പുനഃ പുനരിവ ഹൃയം
 ലോകഃ പ്രാന്യാനി പാത്രാണി യുജ്യന്തേ നാന്യാനി യാനി
 പരാചീനാനി പ്രയുജ്യന്തേ താന്യന്യോഷധയഃ പരാ ഭവന്തി
 യാനി പുനഃ- [] 39

6.5.11.2

പ്രയുജ്യന്തേ താന്യന്യോഷധയഃ പുനരാ ഭവന്തി പ്രാന്യാനി
 പാത്രാണി യുജ്യന്തേ നാന്യാനി യാനി പരാചീനാനി
 പ്രയുജ്യന്തേ താന്യന്യാരണ്യാഃ പശവോഽരണ്യമപ യന്തി
 യാനി പുനഃ പ്രയുജ്യന്തേ താന്യനു ഗ്രാമ്യാഃ പശവോ

ഗ്രാമമുപാവയന്തി യോ വൈ ഗ്രഹാണാം നിദാനം ധേവേ
നിദാനവാൻ ഭവത്യാജ്യമിത്യുക്തം തദ്വൈ ഗ്രഹാണാം
നിദാനം ധേവുപാപ്സു ശപ്സതി ത- [] 40

6.5.11.3

-ദുപാശ്വന്തർയാമയോർ യദുച്ചൈ-സ്തദിതരേഷാം
ഗ്രഹാണാമേതദ്വൈ ഗ്രഹാണാം നിദാനം ധേ ഏവം ധേവേ
നിദാനവാൻ ഭവതി യോ വൈ ഗ്രഹാണാം മിമൂനം ധേവേ
പ്ര പ്രജയാ പശുഭിർ മിമൂനൈർ ജായതേ സ്ഥാലീഭിരന്യേ
ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ വായവൈരന്യ ഏതദ്വൈ ഗ്രഹാണാം
മിമൂനം ധേ ഏവം ധേവേ പ്ര പ്രജയാ പശുഭിർ മിമൂനൈർ
ജായത ഇന്ദ്രസ്താഷ്ടുഃ സോമമഭീഷഹാഽപിബഥ്
സ വിഷാങ്- [] 41

6.5.11.4

വ്യാർച്ചഥ് സ ആത്മന്നാരമണം നാവിന്ദഥ് സ
ഏതാനനുസവനം പുരോധാശാനപശ്യത് താൻ നിർവപത്
തൈർവൈ സ ആത്മന്നാരമണ-മകുരുത തസ്താദനുസവനം
പുരോധാശാ നിരുപ്യന്തേ തസ്താദനുസവനം
പുരോധാശാനാം പ്രാശ്നീയാദാത്മ-നേവാഽഽരമണം

കുരുതേ നൈനപ്പ് സോമോതി പവതേ ബ്രഹ്മവാദിനോ
 വദന്തി നർചാ ന യജുഷാ പക്തിരാപ്യതേഽഥ കിം ()
 യജ്ഞസ്യ പാക്തത്വമിതി ധാനാഃ കരന്ദഃ പരിവാപഃ
 പുരോധാശഃ പയസ്യോ തേന പക്തിരാപ്യതേ
 തദ്-യജ്ഞസ്യ പാക്തത്വം | 42 (ഭവന്തി യാനി പുനഃ -
 ശപ്പ്സതി ത - ദിഷ്യാൻ - കിം - ചതുർദശ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ- ട്ടയൂർവേ - യജ്ഞേന - സുവർഗാ -
 യേന്ദ്രോ മരുദ്ഭി - രദിതി - രന്തർയാമപാത്രേണ - പ്രാണ
 ഉപാഴ്ശു പാത്രേ - ണേന്ദ്രോ വൃത്രമഹൻ തസ്യ - ഗ്രഹാൻ
 - പ്രാന്യാ - ന്യേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ - പുനർ ജ്ഞാനാഽഹ - മിമൂനം
 പശവോ - നേഷുഃ പത്നീ - മുപാഽശ്വന്തർയാമയോ -
 ദിചത്വാരിഴ്ശത്)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of 6th Kandam

(ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ - പാക്തത്വം)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ഷഷ്ടകാണേയ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6.6 ഷഷ്ഠ കാന്ധേ ഷഷഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.6.1.1

സുവർഗായ വാ ഏതാനി ലോകായ ഹൂയന്തേ യദ്-
ദാക്ഷിണാനി ദാഭ്യാം ഗാർഹപത്യേ ജുഹോതി ദിപാദ്-
യജമാനഃ പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ആഗ്നീധേ ജുഹോത്യന്തരിക്ഷ
ഏവാഽഽക്രമതേ സദോഽഭ്യേതി സുവർഗമേവൈനം
ലോകം ഗമയതി സൗരീഭ്യാമൃഗ്ഭ്യാം ഗാർഹപത്യേ
ജുഹോത്യമുമേവൈനം ലോകച്ഛ്വ സമാരോഹയതി
നയവത്യർചാഽഽഗ്നീധേ ജുഹോതി സുവർഗസ്യ
ലോകസ്യാഭിന്നീത്യേ ദിവം ഗച്ഛ സുവഃ പതേതി
ഹിരണ്യച്ഛ്വ- [] 1

6.6.1.2

ഹുത്വാദ്-ഗൃഹ്ണാതി സുവർഗമേവൈനം ലോകം
ഗമയതി രൂപേണ വോ രൂപമഭ്യേമീത്യാഹ രൂപേണ
ഹ്യാസാച്ഛ്വ രൂപമഭ്യേതി യദ്ധിരണ്യേന തുഥോ വോ
വിശ്വവേദാ വി ഭജതിത്യാഹ തുഥോ ഹ സ്തു വൈ

വിശ്വവേദാ ദേവാനാം ദക്ഷിണാ വി ഭജതി തേനൈവൈനാ
വി ഭജത്യേ തത് തേ അഗേ രാധ- [] 2

6.6.1.3

ഐതി സോമച്യുതമിത്യാഹ സോമച്യുതഃ ഹൃസ്യ രാധ
ഐതി തന്മിത്രസ്യ പമാ നയേത്യാഹ ശാന്ത്യാ ജ്ഞസ്യ പമാ
പ്രേത ചന്ദ്ര ദക്ഷിണാ ഇത്യാഹ സത്യം വാ ജ്ഞ
സത്യേനൈവൈനാ ജ്ഞേന വി ഭജതി യജ്ഞസ്യ പമാ
സുവിതാ നയന്തീരിത്യാഹ യജ്ഞസ്യ ഹ്യേതാഃ പമാ യന്തി
യദ്-ദക്ഷിണാ ബ്രാഹ്മണമദ്യ രാധ്യാസ- [] 3

6.6.1.4

മൃഷിമാർഷേയമിത്യാഹൈഷ വൈ ബ്രാഹ്മണ ജ്ഞിരാർഷേയോ
യഃ ശുശ്രൂവാൻ തസ്മാദേവമാഹ വി സുവഃ പശ്യ
വൃന്തരിക്ഷമിത്യാഹ സുവർഗമേവൈനം ലോകം ഗമയതി
യതസ്വ സദസ്യേരിത്യാഹ മിത്രത്വായാസ്മദാത്രോ ദേവത്രോ
ഗച്ഛത മധുമതീഃ പ്രഭാതാരമാ വിശതേത്യാഹ വയമിഹ
പ്രഭാതാരഃ സ്മോഽസ്മാനമുത്ര മധുമതീരാ വിശതേതി- [] 4

6.6.1.5

വാവൈതദാഹ ഹിരണ്യം ദദാതി ജ്യോതിർവൈ ഹിരണ്യം
ജ്യോതിരേവ പുരസ്താദ്ധത്തേ സുവർഗസ്യ

ലോകസ്യാനുഖ്യാത്യാ അഗ്നീധേ
 ദദാത്യഗ്നിമുഖാനേവർതൂൻ പ്രീണാതി ബ്രഹ്മണേ ദദാതി
 പ്രസൂത്യൈ ഹാത്രേ ദദാത്യാത്മാ വാ ഏഷ യജ്ഞസ്യ
 യദ്ധോതാഃഽത്മാനമേവ യജ്ഞസ്യ ദക്ഷിണാഭിഃ
 സമർധയതി । 5 (ഹിർണ്യഘ് - രാധോ - രാധ്യാസ - മമുത്ര
 മധുമതീരാ വിശതേത്യ - ഷ്ടാത്രിഘ്ശച്ച) (A1)

6.6.2.1

സമിഷ്ട യജുഘ്ഷി ജുഹോതി യജ്ഞസ്യ സമിഷ്ടൈ യദൈ
 യജ്ഞസ്യ കൂരം യദ-വിലിഷ്ടം യദത്യേതി യന്നാത്യേതി
 യദതികരോതി യന്നാപി കരോതി തദേവ തൈഃ പ്രീണാതി
 നവ ജുഹോതി നവ വൈ പുരുഷേ പ്രാണാഃ പുരുഷേണ
 യജ്ഞഃ സംമിതോ യാവാനേവ യജ്ഞസ്തം പ്രീണാതി ഷഡ്
 ഋഗ്വിശ്വാനി ജുഹോതി ഷഡ്വാ ഋതവ ഋതൂനേവ പ്രീണാതി
 ത്രീണി യജുഘ്ഷി- [] 6

6.6.2.2

ത്രയ ഇമേ ലോകാ ഇമാനേവ ലോകാൻ പ്രീണാതി യജ്ഞ
 യജ്ഞം ഗച്ഛ യജ്ഞപതിം ഗച്ഛേത്യാഹ യജ്ഞപതി-
 മേവൈനം ഗമയതി സ്വാം യോനിം ഗച്ഛേത്യാഹ

സ്വാമേവൈനം യോനിം ഗമയത്യേഷ തേ യജ്ഞോ
 യജ്ഞപതേ സഹസൃക്തവാക്: സുവീര ഇത്യാഹ യജമാന
 ഏവ വീര്യം ദധാതി വാസിഷ്ഠോ ഹ സാത്യഹവ്യോ
 ദേവദാഗം പപ്രച്ഛ യഥ് സൃഞ്ജയാൻ ബഹുയാജിനോ
 ടയീയജോ യജ്ഞേ- [] 7

6.6.2.3

യജ്ഞം പ്രത്യുതിഷ്ഠിപാ(3) യജ്ഞപതാ(3)വിതി സ
 ഹോവാച യജ്ഞപതാവിതി സത്യാദൈ സൃഞ്ജയാ: പരാ
 ബദ്ധുവൂരിതി ഹോവാച യജ്ഞേ വാവ യജ്ഞ: പ്രതിഷ്ഠാപ്യ
 ആസീദ്-യജമാനസ്യാ-പരാഭാവായേതി ദേവാ ഗാതുവിദോ
 ഗാതും വിത്താ ഗാതുമിതേത്യാഹ യജ്ഞേ ഏവ യജ്ഞം
 പ്രതി ഷ്ഠാപയതി യജമാനസ്യാ-പരാഭാവായ | 8

(യജുഷി - യജ്ഞ - ഏകചതാരിശ്ശച്ച) (A2)

6.6.3.1

അവദ്യഥ-യജുഷി ജുഹോതി യദേവാർവാചീന-
 മേകഹായനാദന: കരോതി തദേവ തൈരവ യജ്ഞേ ടപോ
 ടവദ്യഥ-മവൈത്യസ്തം വൈ വരുണ: സാക്ഷാദേവ വരുണമവ
 യജ്ഞേ വർത്ഥനാ വാ അന്വിത്യ യജ്ഞച്ഛ രക്ഷാഷി
 ജിഹ്വാഷ്ഠന്തി സാമ്നാ പ്രസ്തോതാസ്ത്വൈതി സാമ വൈ

രക്ഷോഹാ രക്ഷസാമപഹതൈ ത്രിർനിയനമുപൈതി
ത്രയ ഇമേ ലോകാ ഏഭ്യ ഏവ ലോകേഭ്യോ രക്ഷാഃ- [] 9

6.6.3.2

-സ്യപ ഹന്തി പുരുഷഃ പുരുഷോ നിയനമുപൈതി പുരുഷഃ
പുരുഷോ ഹി രക്ഷസവീ രക്ഷസാമപഹത്യാ ഉരുഃ ഹി
രാജാ വരുണശ്ചകാരേത്യാഹ പ്രതിഷ്ഠിതൈ ശതം തേ
രാജൻ ഭിഷജഃ സഹസ്രമിത്യാഹ ഭേഷജമേവാസൈ
കരോത്യഭിഷ്ഠിതോ വരുണസ്യ പാശ ഇത്യാഹ വരുണ-
പാശമേവാഭി തിഷ്ഠതി ബർഹിരഭി ജുഹോത്യാഹുതീനാം
പ്രതിഷ്ഠിത്യാ അഥോ അഗ്നിവത്യേവ ജുഹോത്യപ-
ബർഹിഷഃ പ്രയാജാൻ- [] 10

6.6.3.3

യജതി പ്രജാ വൈ ബർഹിഃ പ്രജാ ഏവ വരുണപാശാൻ-
മുഞ്ചത്യാജ്യഭാഗൗ യജതി യജ്ഞസ്യൈവ ചക്ഷുഷീ
നാന്തരേതി വരുണം യജതി വരുണപാശാദേവൈനം
മുഞ്ചത്യഗ്നീവരുണൗ യജതി സാക്ഷാദേവൈനം
വരുണപാശാൻ മുഞ്ചത്യപബർഹിഷാവനുയജൗ യജതി
പ്രജാ വൈ ബർഹിഃ പ്രജാ ഏവ വരുണപാശാൻ-മുഞ്ചതി

ചതുരഃ പ്രയാജാൻ യജതി ദാവനുയാജൗ ഷട്ഥ്
സംപദ്യന്തേ ഷഡ്യാ ഗൃതവ- [] 11

6.6.3.4

ഗൃതുഷ്ഠാവ പ്രതി തിഷ്ഠ-ത്യവഭൃഥ നിചക്ഷുണേത്യാഹ
യഥോദിതമേവ വരുണമവ യജതേ സമുദ്രേ തേ ഹൃദയ-
മഹ്സന്തരിത്യാഹ സമുദ്രേ ഹൃന്തർവരുണഃ സം ത്വാ വിശ-
ന്തോഷധീ-രുതാഃ പ ഇത്യാഹാദി-രേവൈനമോഷധീഭിഃ
സമൃഞ്ചം ദധാതി ദേവീരാപ ഏഷ വോ ഗർഭ ഇത്യാഹ
യഥായജുരേവൈതത് പശവോ വൈ- [] 12

6.6.3.5

സോമോ യദ്-ഭിന്ദുനാം ഭക്ഷയേത് പശുമാൻ-സ്യാദ്-വരുണ-
-സ്തേനം ഗൃഹ്ണീയാദ്യന്ന ഭക്ഷയേദപശുഃ സ്യാന്നൈനം
വരുണോ ഗൃഹ്ണീയാ-ദുപസ്സ്യശ്യമേവ പശുമാൻ ഭവതി
ന്നൈനം വരുണോ ഗൃഹ്ണാതി പ്രതിയുതോ വരുണസ്യ
പാശ ഇത്യാഹ വരുണപാശാദേവ നിർമുച്യതേ പ്രതീക്ഷമാ
യന്തി വരുണസ്യാന്തർഹിത്യാ ഏധോഽസ്യേധിഷീമഹീ-
ത്യാഹ സമിധൈവാഗ്നിം നമസ്യന്ത () ഉപായന്തി
തേജോഽസി തേജോ മയി ധേഹീത്യാഹ തേജ ഏവാഽഽത്മൻ
ധത്തേ । 13

(രക്ഷാച്സി - പ്രയാജാ - നൃതവോ - വൈ -
നമസ്യന്തോ - ദാദശ ച) (A3)

6.6.4.1

സ്തേന വേദിമുദ്ധന്തി രമാക്ഷേണ വി മീമീതേ യുപം
മിനോതി ത്രിവൃതമേവ വജ്രം സംഭൃത്യ ഭാത്യവ്യായ പ്ര
ഹരതി സ്തൃത്യേ യദന്തർവേദി മിനുയാദ്-ദേവലോകമഭി
ജയേദ്-യദ്-ബഹിർവേദി മനുഷ്യ ലോകം വേദന്തസ്യ
സന്ധൗ മിനോത്യുദയോർ-ലോകയോ-രഭിജിത്യാ
ഉപരസംമിതാം മിനുയാത് പിതൃലോകകാമസ്യ
രശനസംമിതാം മനുഷ്യലോകകാമസ്യ ചഷാല-
സംമിതാമിന്ദ്രിയ കാമസ്യ സർവാൻമ് സമാൻ പ്രതിഷ്ഠാ-
കാമസ്യ യേ ത്രയോ മധുമാസ്താൻമ് സമാൻ
പശുകാമസ്യേതാൻ വാ- [] 14

6.6.4.2

അനു പശവ ഉപ തിഷ്ഠന്തേ പശുമാനേവ ഭവതി
വൃതിഷജേദിതരാൻ പ്രജയൈവൈനം പശുഭിർ
വൃതിഷജതി യം കാമയേത പ്രമായുക്ഃ സ്യാദിതി ഗർഭമിതം
തസ്യ മിനുയാദുത്തരാർധ്യം വർഷിഷ്ഠമഥ ഹസീയാച്സമേഷാ
വൈ ഗർഭമിദൃസ്യേവം മിനോതി താജക് പ്ര മീയതേ

ദക്ഷിണാർധം വർഷിഷും മിനുയാഥ് സുവർഗകാമസ്യാഥ
 ഹസീയാപ്സ-മാക്രമണമേവ തഥ് സേതും യജമാനഃ കുരുതേ
 സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ സമഷ്ട്യ- [] 15

6.6.4.3

യദേകസ്മിൻ യുപേ ദേവ രശനേ പരിവൃയതി തസ്മാദേകോ
 ദേവ ജായേ വിന്ദതേ യന്നൈകാപ് രശനാം ദായോർയുപയോഃ
 പരിവൃയതി തസ്മാന്നൈകാ ദൗ പതീ വിന്ദതേ യം കാമയേത
 സ്ത്രീയസ്യ ജായേതേത്യുപാന്തേ തസ്യ വൃതിഷജേഥ്
 സ്ത്രീയേവാസ്യ ജായതേ യം കാമയേത പുമാനസ്യ
 ജായേതേത്യാന്തം തസ്യ പ്ര വേഷ്ടയേത് പുമാനേവാസ്യ- [] 16

6.6.4.4

ജായതേ ഽസുരാ വൈ ദേവാൻ ദക്ഷിണത ഉപാനയൻ താൻ
 ദേവാ ഉപശയേന്നൈവാപാ-നുദന്ത ത-ദുപശയസ്യോ-
 പശയത്വം യദ്-ദക്ഷിണത ഉപശയ ഉപശയേ
 ഭ്രാതൃവ്യാപനുന്തേ സർവേ വാ അന്യേ യുപാഃ
 പശുമന്തോഽഥോപശയ ഏവാപശുസ്തസ്യ യജമാനഃ
 പശുർയന്ന നിർദിശേദാർതി-മാർച്ചേദ്-യജമാനോഽസൗ
 തേ പശുരിതി നിർദിശേദ്യം ദിഷ്ട്വാദ്-യമേവ- [] 17

6.6.4.5

ദേ॒വ്യീ॑ തമ॒സൈ॒ പശു॑ം നിർദി॒ശതി॑ യദി॒ ന
 ദി॒ഷ്ടാദാ॒ഖുസ്മൈ॑ പശു॒രിതി॑ ബ്രൂ॒യാന്ന॑ ഗ്രാമ്യാൻ പശു॒ൻ
 ഹി॒നസ്തി॑ നാഃ*ര॒ണ്യാൻ പ്ര॒ജാപ॑തിഃ പ്ര॒ജാ അ॑സൃ॒ജത
 സോ॒ന്നാദ്യേ॑ന വ്യാർധ്യ॒ത സ॑ ഏ॒താമേ॑കാദശിനീ-മപശ്യ॒ത്
 തയാ॑ വൈ സോ॒ന്നാദ്യമ॑വാരു॒ന്ധ യദു॑ശ യൂ॒പാ ദ॒വന്തി॑
 ദശാ॑ക്ഷരാ വിരാഡ॒ന്നം ഹീ॒രാഡ് വി॒രാജൈ॑വാ-നാദ്യമ॒വ
 രൂ॒ന്ധേ- [] 18

6.6.4.6

യ ഏ॒കാദശഃ॑ സ്ത॒ന ഏ॒വാസൈ॒ സ ദു॒ഹ ഏ॒വൈനാ॑ം
 തേന॑ വ॒ജോ വാ॑ ഏ॒ഷാ സം മീ॒യതേ॑ യദേ॒കാദശി॑നീ
 സേ॒ശ്വരാ॑ പു॒രസ്താ॑ത് പ്ര॒ത്യഞ്ചം ഹീ॒ജന്ത്॑ സംമർദി॒തോർ
 യത് പാ॑തീവ॒തം മി॒നോതി॑ യജ്ഞ॒സ്യ പ്ര॒ത്യുത്ത॑സ്തൈ
 സയ॒ത്വായ॑ । 19 (വൈ - സമ॒ഷ്ട്യ - പു॒മാനേ॑വാ॒സ്യ -
 യമേ॒വ - രൂ॒ന്ധേ - ത്രി॒ശ്ശ്ച) (A4)

6.6.5.1

പ്ര॒ജാപ॑തിഃ പ്ര॒ജാ അ॑സൃ॒ജത സ॑ രി॒രിചാ॑നോ॒മന്യ॑ത സ
 ഏ॒താമേ॑കാദശിനീ-മപശ്യ॒ത് തയാ॑ വൈ സ ആ॒യുരി॑ന്ദ്രി॒യം
 ഹീ॒ര്യമാ॑ത്മ॒ന്നധ॑ത്ത പ്ര॒ജാ ഇ॒വ ഖ॒ലു വാ॑ ഏ॒ഷ
 സൃ॒ജതേ॑ യോ യജ്ഞേ॒ സ ഏ॒തർഹി॑ രി॒രിചാ॑ന ഇ॒വ

യദേഷൈകാദശിനീ ഭവത്യായുരേവ തയേന്ദ്രിയം വീര്യം
 യജമാന ആത്മൻ ധത്തേ പ്രൈവാഽഽഗേയേന വാപയതി
 മിഥുനം സാരസ്വത്യാ കരോതി രേതഃ- [] 20

6.6.5.2

സൗമ്യേന ദധാതി പ്ര ജനയതി പൗഷ്ണേന ബാർഹസ്സത്യോ
 ഭവതി ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്സതിർ
 ബ്രഹ്മണൈവാസൈ പ്രജാഃ പ്രജനയതി വൈശ്വദേവോ
 ഭവതി വൈശ്വദേവ്യോ വൈ പ്രജാഃ പ്രജാ ഏവാസൈ
 പ്രജനയതി-ന്ദ്രിയമേവൈന്ദ്രേണാവ രൂന്ധേ വിശം
 മാരുതേനൗജോ ബലമൈന്ദ്രാഗേന പ്രസവായ സാവിത്രോ
 നിർവരുണതായ വാരുണോ മധുത ഐന്ദ്രമാ ലഭതേ മധുത
 ഏവേന്ദ്രിയം യജമാനേ ദധാതി- [] 21

6.6.5.3

പുരസ്താദൈന്ദ്രസ്യ വൈശ്വദേവമാ ലഭതേ വൈശ്വദേവം വാ
 അന്നമന്നമേവ പുരസ്താദ്ധത്തേ തസ്മാത് പുരസ്താദന്നമദ്യത
 ഐന്ദ്രമാലഭ്യ മാരുതമാ ലഭതേ വിധ് വൈ മരുതോ
 വിശമേവാസോ അനു ബധ്നാതി യദി കായേത യോഽവഗതഃ
 സോഽവ രുധ്യതാം യോഽവരുദ്ധഃ സോഽവ
 ഗച്ഛതിത്യൈന്ദ്രസ്യ ലോകേ വാരുണമാ ലഭതേ വാരുണസ്യ

6.6.5.4

ഐവാവഗതഃ സോഽപ രുധ്യതേ യോഽപരുദ്ധഃ സോഽവ
ഗച്ഛതി യദി കായേത പ്രജാ മുഹ്യേയൂരിതി പശുൻ
വൃതിഷജേത് പ്രജാ ഏവ മോഹയതി യദഭിവാഹതോഽപാം
ഽവാരൂണമാലഭേത പ്രജാ വരുണോ ഗൃഹ്ണീയാദ്-ദക്ഷിണത
ഉദഞ്ചമാ ലഭതേഽപവാഹതോഽപാം പ്രജാനാ-മവരുണ
ഗ്രാഹായ । 23 (രേതോ - യജമാനേ ദധാതി - ലോക
ഐന്ദ്രഃ - സപ്തത്രിശ്ശച്ച) (A5)

6.6.6.1

ഇന്ദ്രഃ പത്നീയാ മനുമയാജയത് താം പര്യഗ്നികൃതാ-
മുദസ്യജത് തയാ മനുരാർധ്വോദ്യത് പര്യഗ്നികൃതം
പാതീവതമുഥ് സ്യജതി യാമേവ മനുർ ഋദ്ധിമാർധ്വോത്
താമേവ യജമാന ഋദ്ധ്വോതി യജ്ഞസ്യ വാ അപ്രതിഷ്ഠിതാദ്
-യജ്ഞഃ പരാ ദവതി യജ്ഞം പരാദവന്തം ഐജമാനോഽനു
പരാ ദവതി യദാജ്യേന പാതീവതഃ സഃസ്ഥാപയതി
യജ്ഞസ്യ പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ യജ്ഞം പ്രതിതിഷ്ഠന്തം
ഐജമാനോഽനു പ്രതി തിഷ്ഠതീഷ്ഠം വപയാ- [] 24

6.6.6.2

ഭവത്യനിഷ്ടം വശയാം പാതീവതേന പ്ര ചരതി തീർത്ഥ
 ഏവ പ്ര ചരത്യഥോ ഏതർഹ്യവാസ്യ യാമസ്താശ്ചോ
 ഭവതി ത്വഷ്ടാ വൈ രേതസഃ സിക്തസ്യ രൂപാണി വി
 കരോതി തമേവ വൃഷാണം പതീഷ്യാപി സൃജതി
 സോഽസ്മൈ രൂപാണി വി കരോതി । 25

(വപയാ -ഷ്ട് (ത്രിശ്ശ) (A6)

6.6.7.1

ഏന്തി വാ ഏതഥ് സോമം യദഭിഷുണ്വന്തി യഥ് സൗമ്യോ
 ഭവതി യഥാ മൃതായാനുസ്തരണീം ഏന്തി താദൃഗേവ തദ്
 യദുത്തരാർധേ വാ മധ്യേ വാ ജുഹുയാദ്-ഭേവതാഭ്യഃ സമദം
 ദധ്യാദ്-ദക്ഷിണാർധേ ജുഹോത്യേഷാ വൈ പിതൃണാം ദിവ്
 സ്വായാമേവ ദിശി പിതൃജൻ നിരവദയത ഉദ്ഗാതൃഭ്യോ
 ഹരന്തി സാമഭേവത്യോ വൈ സൗമ്യോ യദേവ സാമഃ
 ചരംബദ്കുർവന്തി തസ്മൈവ സ ശാന്തിരവേ- [] 26

6.6.7.2

-ക്ഷന്തേ പവിത്രം വൈ സൗമ്യ ആത്മാനമേവ പവയന്തേ യ
 ആത്മാനം ന പരിപശ്യേദിതാസുഃ സ്യാദഭിദിം
 കൃതാഽവേക്ഷേത തസ്മിൻ ഹ്യാത്മാനം പരിപശ്യത്യഥോ

ആ॒ത്മാ॒നമേ॒വ പ॒വയ॑തേ യോ ഗ॒തമ॑നാഃ സ്യാ॒ഥ്
 സോ॒ഽവേ॑ക്ഷേ॒ത യ॑ന്മേ മ॒നഃ പ॒രാഗ॑തം യ॒ദ്വാ മേ
 അ॒പരാ॑ഗതം । രാജ॑ഞാ സോ॒മേന॑ തദ॒യമ॑സ്മാ॒സു
 ധാ॒രയാ॑മ॒സീതി॑ മ॒ന ഏ॒വാത്മ॑ൻ ദാ॒ധാര॑- [] 27

6.6.7.3

ന ഗ॒തമ॑നാ ദ॒വത്യു॑പ വൈ തൃ॒തീയ॑സ॒വനേ॑ യ॒ജ്ഞഃ
 ക്രാ॒മതീ॑ജാനാ-ദ॒നീജാ॑നമ॒ദ്യാ-ഗ്നാ॑വൈ॒ഷ്ണവ്യു॑ർചാ
 ഘൃ॒തസ്യ॑ യ॒ജത്യു॑ഗ്നിഃ സർ॒വാ ദേ॒വതാ॑ വി॒ഷ്ണുർയ॑ജ്ഞാ
 ദേ॒വതാ॑ശ്ചൈ॒വ യ॒ജ്ഞം ച॑ ദാ॒ധാരോ॑പാച്ശു യ॒ജതി॑
 മി॒മുന॑ത്വായ ബ്ര॒ഹ്മവാ॑ദി॒നോ വ॑ദ॒ന്തി മി॒ത്രോ യ॒ജ്ഞസ്യ॑
 സി॒ഷ്ടം യു॑വതേ വരു॒ണോ ദു॒രിഷ്ടം॑ ക്വ തർ॒ഹി യ॒ജ്ഞഃ
 ക്വ യ॒ജമാ॑നോ ദ॒വതീ॑തി യ॒ന്മൈത്രാ॑വരു॒ണീം
 വ॒ശാമാ॑ലഭതേ മി॒ത്രേണൈ॑വ- [] 28

6.6.7.4

യ॒ജ്ഞസ്യ॑ സി॒ഷ്ടം ശ॑മയതി വരു॒ണേന॑ ദു॒രിഷ്ടം॑ നാ॒ഽഽർതി॑
 -മാർ॒ച്ചതി॑ യ॒ജമാ॑നോ യ॒ഥാ വൈ॑ ലാ॒ങ്ഗലേ॑നോർവരാ॒ം
 പ്ര॒ദി॒ന്ദൻ-തൃ॑വമൃ॒ഖ്സാമേ॑ യ॒ജ്ഞം പ്ര॒ദി॒ന്തോ
 യ॒ന്മൈത്രാ॑വരു॒ണീം വ॒ശാമാ॑ലഭതേ യ॒ജ്ഞായൈ॑വ

പ്രദിന്നായ മത്യമനവാസ്യതി ശാൻതേ യാതയാമാനി വാ
 ഏതസ്യ ഛന്ദാസ്സി യ ഇൗജാനഃ ഛന്ദസാമേഷ രസോ
 യദ്-വശാ യന്മൈത്രാവരുണീം വശാമാലഭതേ ഛന്ദാഽസ്യേവ
 പുനരാ പ്രീണാത്യ () യാതയാമത്യായാഥോ ഛന്ദഃ സ്വേവ
 രസം ദധാതി | 29 (അവ - ദാധാര - മിത്രേണൈവ -
 പ്രീണാതി - ഷട്ച) (A7)

6.6.8.1

ദേവാവാ ഇന്ദ്രിയം വീരയാം(1) വൃഭജന്ത തതോ
 യദത്യശിഷ്യത തദതിഗ്രാഹ്യാ അഭവൻ തദതിഗ്രാഹ്യാണാ
 -മതിഗ്രാഹ്യതാം യദതിഗ്രാഹ്യാ ഗൃഹ്യന്ത ഇന്ദ്രിയമേവ
 തദ്-വീര്യം യജമാന ആത്മൻ ധന്തേ തേജ
 ആഗേയേനേന്ദ്രിയ-മൈന്ദ്രേണ ബ്രഹ്മവർചസച്ഛ
 സൗർയേണോപസ്തംഭനം വാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ
 യദതിഗ്രാഹ്യാശ്ചക്രേ പൃഷ്ഠാനി യത് പൃഷ്ഠേ ന
 ഗൃഹ്ണീയാത് പ്രാഞ്ചം യജ്ഞം പൃഷ്ഠാനി സച്ഛ
 ശൃണീയൂർയദുക്മേ- [] 30

6.6.8.2

ഗൃഹ്ണീയാത് പ്രത്യഞ്ചം യജ്ഞമതിഗ്രാഹ്യാഃ സച്ഛ
 ശൃണീയൂർവിശ്വജിതി സർവപൃഷ്ഠേ ഗ്രഹീതവ്യാ

യജ്ഞസ്യ സവിര്യതായ പ്രജാപതിർഭവേഭ്യോ
 യജ്ഞാൻ വ്യാദിശമ് സ പ്രിയാസുനൂരപ ന്യധത്ത
 തദതിഗ്രാഹ്യം അഭവൻ വിതനുസ്തസ്യ യജ്ഞ ഇത്യാഹൂർ
 യസ്യാതിഗ്രാഹ്യം ന ഗൃഹ്യന്ത ഇത്യപൃഗ്നിഷ്ടോമേ
 ഗ്രഹീതവ്യം യജ്ഞസ്യ സതനുതായ ഭവതാ വൈ
 സർവാഃ സദൃശീരാസൻ താ ന വ്യാവൃത-മഗച്ഛൻ തേ
 ഭേവാ- [] 31

6.6.8.3

ഏത ഏതാൻ ഗ്രഹാനപശ്യൻ താനഗൃഹ്ണതാഃ*ഗേ
 യമഗ്നിരൈന്ദമിന്ദഃ സൗരയഃ സൂര്യസ്തതോ വൈ
 തേഽന്യാദിർ-ഭവതാദിർ-വ്യാവൃതമഗച്ഛൻ യസ്യൈവം
 വിദുഷഃ ഏതേ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ വ്യാവൃതമേവ പാപ്മനാ
 ഭ്രാതൃവ്യേണ ഗച്ഛതീമേ ലോകാ ജ്യോതിഷ്ഠന്തഃ സമാവദ്-
 വീരയാഃ കാർയാ ഇത്യാഹൂരാഗേയേനാസിൻ ലോകേ
 ജ്യോതിർധത്ത ഐന്ദ്രേണാന്തരിക്ഷ ഇന്ദ്രവായു ഹി
 സയുജഃ സൗരയേണാമുഷ്മിൻ ലോകേ- [] 32

6.6.8.4

ജ്യോതിർധത്തേ ജ്യോതിഷ്ഠന്തോഽസ്മാ ഇമേ ലോകാ ഭവന്തി
 സമാവദ്-വീരയാനേനാൻ കുരുത ഏതാൻ വൈ ഗ്രഹാൻ

ബംബാ-വിശ്വവയസാ-വവിത്താം താഭ്യാമിമേ ലോകാഃ
 പരാഞ്ചശ്ചാർവാഞ്ചശ്ച പ്രാഭൂർയസ്യൈവം ഹിദൃഷ ഏതേ
 ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ പ്രാസ്മാ ഇമേ ലോകാഃ
 പരാഞ്ചശ്ചാർവാഞ്ചശ്ച ഭാന്തി । 33 (ഉക്ഥ്യേ - ദേവാ
 അമൃഷ്ഠിൻ ലോക - ഏകാന്ന ചതാരിശ്ശ്ച) (A8)

6.6.9.1

ദേവാ വൈ യദ്-യജേന്തുകൂർവത തദസൂരാ അകൂർവത
 തേ ദേവാ അദാഭ്യേ ചന്ദാപ്സി സവനാനി സമസ്ഥാപയൻ
 തതോ ദേവാ അഭവൻ പരാസൂരാ യസ്യൈവം ഹിദൃഷോ
 ദാഭ്യോ ഗൃഹ്യന്തേ ഭവത്യാത്മനാ പരാസ്യ ഭ്രാതൃവ്യോ
 ഭവതി യദ്വൈ ദേവാ അസൂരാ-നദാഭ്യേ- നാദന്വൻ
 തദദാഭ്യസ്യ-ദാഭ്യ താം യ ഏവം വേദ ദന്നോത്യേവ
 ഭ്രാതൃവ്യം നൈനം ഭ്രാതൃവ്യോ ദന്നോത്യേ- [] 34

6.6.9.2

-ഷാ വൈ പ്രജാപതേ-രതിമോക്ഷിണീ നാമ തനൂർയദദാഭ്യ
 ഉപനദ്ധസ്യ ഗൃഹ്ണാത്യതിമുക്ത്യാ അതി പാപ്മാനം
 ഭ്രാതൃവ്യം മുച്യതേ യ ഏവം വേദ ഏന്തി വാ ഏതഥ്
 സോമം യദഭിഷുബന്തി സോമേ ഹന്യമാനേ യജേന്താ
 ഹന്യതേ യജേന്ത യജമാനോ ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കിം

തദ്-യജ്ഞേ യജമാനഃ കുരുതേ യേന ജീവന്മ് സുവർഗം
 ലോകമേതീതി ജീവഗ്രഹോ വാ ഏഷ യദാഭ്യോ
 നഭിഷുതസ്യ ഗൃഹ്ണാതി () ജീവന്തമേവൈനച്
 സുവർഗം ലോകം ഗമയതി വി വാ ഏതദ്-യജ്ഞം
 ഛിന്തി യദാഭ്യോ സഃ-സ്ഥാപയ-ന്ത്യച്ശൂനപി
 സൃജതി യജ്ഞസ്യ സന്തതൈത്യേ । 35 (ഭർനോത്യ -
 നഭിഷുതസ്യ ഗൃഹ്ണാത്യേ - കാന്ന വിച്ശ്രതിശ്ച) (A9)

6.6.10.1

ദേവാ വൈ പ്രബാഹുഗ്രഹാ-നഗൃഹ്ണന്ത സ ഏതം
 പ്രജാപതി-രച്ശൂ-മപശ്യത് തമഗൃഹ്ണീത തേന വൈ സ
 ആർയ്ക്കോദ്-യസ്യേവം വിദുഷോഽച്ശൂർ-ഗൃഹ്യത
 ഋഗ്വേദോഽവ സകൃദഭിഷുതസ്യ ഗൃഹ്ണാതി സകൃദ്ധി സ
 തേനാഽഽർയ്ക്കോന്മനസാ ഗൃഹ്ണാതി മന ഇവ ഹി
 പ്രജാപതിഃ പ്രജാപതേരാപ്താ ഔദുംബരേണ
 ഗൃഹ്ണാത്യൂർഗാ ഉദുംബര ഊർജമേവാവ രുന്ധേ ചതുഃ
 സ്രക്തി ഭവതി ദിക്ഷേ- [] 36

6.6.10.2

-വ പ്രതി തിഷ്ഠതി യോ വാ അച്ശോരായതനം വേദാ
 ഽയതനവാൻ ഭവതി വാമദേവ്യമിതി സാമ തദാ

അസ്യാഽഽയതനം മനസാ ഗായമാനോ ഗൃഹ്ണാ-
 ത്യായതനവാനേവ ഭവതി യദധർയൂരപ്പ്ശും ഗൃഹ്ണൻ
 നാർധയേദുഭാഭ്യാം നർധ്യേതാധർയവേ ച യജമാനായ ച
 യദർധയേ-ദുഭാഭ്യ-മുധ്യേതാനവാനം ഗൃഹ്ണാതി
 സൈവാസ്യർദ്ധിർ ഹിർണ്യമഭി വൃണിത്യ () -മൂതം വൈ
 ഹിർണ്യമായുഃ പ്രാണ ആയുഷൈവാമൂതമഭി ധിനോതി
 ശതമാനം ഭവതി ശതായുഃ പുരുഷഃ ശതേന്ദ്രിയ
 ആയുഷ്യേവേന്ദ്രിയേ പ്രതി തിഷ്ഠതി । 37 (ദിക്ഷ - നിതി -
 വിഴ്ശതിശ്ച) (A10)

6.6.11.1

പ്രജാപതിർ ദേവേഭ്യോ യജ്ഞാൻ വ്യാദിശമ് സ രിരിചാനോ
 മന്യത സ യജ്ഞാനാപ്പ് ഷോഡശധേന്ദ്രിയം
 വീര്യമാത്മാനമഭി സമക്ഖിദത് തഥ് ഷോഡശ്യഭവന്ന
 വൈ ഷോഡശീ നാമ യജ്ഞാഽസ്മി യദാവ ഷോഡശഃ
 സ്തോത്രപ്പ് ഷോഡശപ്പ് ശസ്ത്രം തേന ഷോഡശീ തഥ്
 ഷോഡശിനഃ ഷോഡശിത്വം യഥ് ഷോഡശീ ഗൃഹ്യത
 ഇന്ദ്രിയമേവ തദ്-വീര്യം യജമാന ആത്മൻ ധത്തേ
 ദേവേഭ്യോ വൈ സുവർഗോ ലോകോ- [] 38

6.6.11.2

ന പ്രാഭവത് ഏതച്ഛോഡശിനമപശ്യൻ തമഗൃഹ്ണത
തതോ വൈ തേഭ്യഃ സുവർഗോ ലോകഃ പ്രാഭവദ്യമ് ഷോഡശീ
ഗൃഹ്യതേ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യാഭിജിത്യാ ഇന്ദ്രോ വൈ
ദേവാനാമാനുജാവര ആസീമ് സ പ്രജാപതിമുപാധാവത്
തസ്മാ ഏതച്ഛോഡശിനം പ്രായച്ഛത് തമഗൃഹ്ണീത തതോ
വൈ സോഽഗ്രം ദേവതാനാം പര്യയൈദ്-യസ്യൈവം റ്റിദൃഷഃ
ഷോഡശീ ഗൃഹ്യതേ- [] 39

6.6.11.3

ഽഗ്രമേവ സമാനാനാം പര്യയേതി പ്രാതഃ സവനേ ഗൃഹ്ണാതി
വജ്രോ വൈ ഷോഡശീ വജ്രഃ പ്രാതഃ സവനൗ സ്വാദേവൈനം
ഽയോനേർനിഗൃഹ്ണാതി സവനേസവനേഽഭി ഗൃഹ്ണാതി
സവനാമ്-സവനാദേവൈനം പ്ര ജനയതി തൃതീയസവനേ
പശുകാമസ്യ ഗൃഹ്ണീയാദ്-വജ്രോ വൈ ഷോഡശീ
പശവസ്തൃതീയസവനം റ്റിവജ്രേണൈവാസൈ
തൃതീയസവനാത് പശൂനവ രുന്ധേ നോക്ഥ്യേ ഗൃഹ്ണീയാത്
പ്രജാ വൈ പശവ ഉക്ഥാനി യദുക്ഥ്യേ- [] 40

6.6.11.4

ഗൃഹ്ണീയാത് പ്രജാം പശൂനസ്യ നിർദ്ദഹേദതിരാത്രേ
 പശുകാമസ്യ ഗൃഹ്ണീയാദ്-വജ്രോ വൈ ഷോഡശീ
 വജ്രേണൈവാസൈ പശൂനവരൂധ്യ രാത്രി-യോപരിഷ്ടാ-
 ചമയത്യപൃഗ്നിഷ്ടാമേ രാജന്യസ്യ ഗൃഹ്ണീയാദ്-
 വ്യാവൃത്കാമോ ഹി രാജന്യോ യജതേ സാഹ ഏവാസൈ
 വജ്രം ഗൃഹ്ണാതി സ ഏനം വജ്രോ ഭൂത്യാ ഇന്ധേ
 നിർവാ ദഹ-ത്യേകവിശ്ശ്വം സ്തോത്രം ദവതി പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ
 ഹരിവചസ്യത ഇന്ദ്രസ്യ പ്രിയം ധാമോ- [] 41

6.6.11.5

-പാപ്നോതി കനീയാപ്സി വൈ ദേവേഷു ചന്ദോഽസ്ടാസൻ -
 ജ്യായാഽ-സ്യസുരേഷു തേ ദേവാഃ കനീയസാ ചന്ദസാ
 ജ്യായഃ ചന്ദോഽഭി വൃശപ്സൻ തതോ വൈ തേഽസുരാണാം
 ലോകമവുഞ്ജത യത് കനീയസാ ചന്ദസാ ജ്യായഃ ചന്ദോഽഭി
 വിശപ്സതി ഭ്രാതൃവൃസ്യൈവ തലോകം വൃക്തേ
 ഷഡക്ഷരാണ്യതി രേചയന്തി ഷഡ് വാ ഗൃതവ് ഗൃതൂനേവ
 പ്രീണാതി ചത്വാരീ പൂർവാണ്യവ കല്പയന്തി- [] 42

6.6.11.6

ചതുഷ്ഠഃ ഏവ പശൂനവ രുന്ധേ ദേ ഉത്തരേ ദിപദ ഏവാവ
രുന്ധേ ടനുഷ്ടുഭമഭി സം പാദയന്തി വാഗാ അനുഷ്ടുപ്
തസ്താത് പ്രാണാനാം വാഗുത്തമാ സമയാവിഷിതേ
സൂര്യേ ഷോഡശിനഃ സ്തോത്ര-മുപാകരോത്യേതസ്മിൻ
വൈ ലോക ഇന്ദ്രോ വൃത്രമഹൻമ സാക്ഷാദേവ വജ്രം
ഭ്രാതൃവ്യായ പ്ര ഹര-ത്യരുണപിശങ്ഗോഽശോ
ദക്ഷിണൈതദ്വൈ വജ്രസ്യ രൂപച്ഛസമൃദ്ധ്യേ । 43

(ലോകോ - വിദുഷഃ ഷോഡശീ ഗൃഹ്യതേ - യദുക്ഥ്യേ -
ധാമ - കല്പയന്തി - സ്തപ്തചതാരിഷ്ശച്ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(സുവർഗായ യദ് ദാക്ഷിണാനി - സമിഷ്ട യജുഃ -
ഷ്ടവഭൃഥ യജുഷി - സ്തേന - പ്രജാപതിരേകാദശിനീ -
മിന്ദ്രഃ പതിയാ - ഷന്തി - ദേവാ വാ ഇന്ദ്രിയം വീര്യം -
ദേവാ വാ അദാഭ്യേ - ദേവാ വൈ പ്രബാഹുക് -
പ്രജാപതിർദേവേഭ്യഃ സ രിരിചാനഃ - ഷോഡശധൈകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(സുവർഗായ - യജതി പ്രജാഃ - സൗമ്യേന -
ഗൃഹ്ണീയാത് പ്രത്യഞ്ചം - ഗൃഹ്ണീയാത് പ്രജാം
പശൂൻ - ത്രിചതാരിഷ്ഠത്)

First and Last Padam of sixth Prasnam of 6th Kandam :-

(സുവർഗായ - വജ്രസ്യ രൂപച്ഛസ്മുദ്ധ്യേ)

Kaanda Korvai with starting Padams of 6 Prasanams of Kandam 6

(പ്രാചീനവഷ്ടം - യ - ചാതാലാ - ദൃജേണേ - ന്രഃ -
സുവർഗായ - ഷട്)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ഘഷ്ടകാണ്ഡേ ഘഷ്ടഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

॥ ഇതി ഘഷ്ടം കാന്ധം ॥

Details of Anuvakam, Panchati and Padam for Kandam 6

	Anuvakam	Panchati	Padams
Prasna 1	11	76	3840
Prasna 2	11	59	3085
Prasna 3	11	62	3155
Prasna 4	11	51	2626
Prasna 5	11	42	2150
Prasna 6	11	43	2125
Total	66	333	16981